



Универзитет уметности у Београду
Факултет примењених уметности

Основне студије

Студијски програм **Конзервација и рестаурација**

Модули: **Конзервација и рестаурација слика и уметничких
дела на папиру**
**Конзервација и рестаурација скулптура и
археолошких предмета**

Назив студијског програма	КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет уметности у Београду
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет примењених уметности у Београду
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Уметност
Научна, стручна или уметничка област (према листи коју је усвојио Национални Савет)	Примењене уметности и дизајн
Врста студија	Основне академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	240 ЕСПБ
Стручни назив, скраћеница (према листи звања Националног Савета)	Дипломирани конзерватор и рестауратор, Дипл. конз. и рестаур.
Дужина студија	4 године (8 семестара)
Година у којој је започела реализација студијског програма	2008/2009 године
Година када ће започети реализација студијског програма	2014/2015
Број студената који студира по овом студијском програму	
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	14 студената
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела	Наставно-уметничко научно веће ФПУ од 24.3.2014. године Сенат Универзитета уметности у Београду 27.3.2014. године
Језик на коме се изводи студијски програм	српски
Година када је програм акредитован	
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www. fpu.bg.ac.rs

Структура студијског програма

Студијски програм **основних академских студија КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА** припада образовно-уметничком пољу Уметност, област Примењене уметности и дизајн и садржи све елементе утврђене законом.

Циљ студијског програма је да студенти овладају креативним вештинама и тако се припреме и оспособе за обављање одабране професије а затим стекну релевантна знања неопходна за делатност у области заштите културног наслеђа. Такође, циљеви студијског програма су даље школовање и лични професионални развој.

Академски и стручни назив који се стиче завршетком студија је **Дипломирани конзерватор и рестауратор**, а скраћеница академског назива је **Дипл. конз. и рестаур.**

Ближа спецификација стечених стручних компетенција и додељене квалификације су дефинисане у додатку дипломи за једно од два могућа усмерења: **Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру; Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета.**

Студије се сматрају завршеним када студент сакупи **најмање 240 ЕСПБ** и испуни све обавезе прописане студијским програмом. Студијским програмом није предвиђен завршни рад.

Школска година подељена је на 2 семестра, сваки семестар има по 15 радних недеља, а **1 ЕСПБ износи 30 радних сати** студентског оптерећења.

Структуру програма чине **модули** који садрже **обавезне и изборне предмете.**

У оквиру сваког модула одређени су **главни уметнички предмети** карактеристични за усмерење. Модуларна структура студијског програма, као и флексибилна правила студија омогућавају студентима, преласке са других усмерења или студијског програма. Преласци са других студијских програма/усмерења, као и проширивања студијског програма одређена су јединственим факултетским Правилником о режиму студија.

У студијски програм укључена је педагошка група од 3 предмета са укупно **18 ЕСПБ**, тако да је студентима омогућено да и на овај начин прошире своја знања и стекну компетенције за бављење педагошким радом у области ликовне културе, образовања и васпитања.

Изборни предмети заступљени са **14 ЕСПБ**, смештени су као изборне позиције на 3. и 4. годину студија и омогућавају студентима проширивање знања према личним склоностима и доносе им

нова искуства која произилазе из заједничког рада са студентима других студијских програма. Изборни предмети дефинисани су планом студијског програма. Алтернативно постоји могућност да се као изборни предмети бирају и други предмети на Универзитету уметности, на неком његовом факултету, или на факултету другог универзитета. Начин бирања изборних предмета одређен је Правилником о режиму студија.

Сви предмети су двосеместрални, а сваки предмет има дефинисану структуру описану у спецификацији предмета која обухвата: предвиђен број ЕСПБ бодова, предуслове за упис, циљ, исход, теоријски и практични садржај, литературу, недељни број часова активне наставе и остале часове обавезног практичног рада, методе наставе као и начин континуиране оцене знања. Детаљан опис начина доделе поена и завршног оцењивања дефинисан је Правилником о режиму студија.

Услови за упис на студијски програм су: завршена четворогодишња средња школа или завршена трогодишња школа и положен диференцијални испит, као и положен Испит за проверу склоности и способности, уз одговарајуће место на ранг-листи. Већ на самом испиту

кандидати се опредељују за једно од два могућа усмерења/модула: Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру; Конзервација скулптура и археолошких предмета, па према овим усмерењима и полажу испит. Избор студената се врши према Правилнику о полагању испита за проверу склоности и способности за упис у прву годину основних академских студија.

Сврха студијског програма

Заштита споменика културе и културног наслеђа данас је цивилизацијска тековина сваког друштва будући да културно наслеђе има веома значајну улогу у његовом формирању и развоју.

Студијски програм Конзервација и рестаурација представља исходиште за образовање конзерватора–рестауратора (према дефиницији професије ICOM-CC¹), профилисаног стручњака који после завршених студија има знање, вештину и разумевање да може да делује у циљу заштите културног наслеђа.

Конзервација-рестаурација као врло стара уметничка делатност и вештина била је стално присутна уз велика уметничка, градитељска и културно-историјском остварења продужавајући му век трајања. Својим методама и радом ова специфична делатност зауставља деструктивне процесе уз примену широких знања из области свих технологија примењених уметности, сликарских техника, и технологија других делатности. Она проучава и тумачи све деструктивне и друге процесе који се догађају уметничком делу, почев од избора материјала употребљених за стварање тог дела па до тренутка када су услови у којима је оно опстајало наметнули питање његове конзервације и рестаурације. Ова делатност изискује врло високу ликовну, општу културу и креативност, мултидисциплинарна је и укључује више професија.

Савремена конзервација и рестаурација је постала симбиоза уметности и науке, проширивши поље свога деловања на све врсте културних добара: архитектонско и споменичко наслеђе, природно окружење, археолошке локалитете, музејске предмете, архивски и библиотечки материјал, кинотечку грађу и нематеријалну баштину. Све веће укључење науке у конзерваторску праксу је последица потребе да се егзактним методама открију и отклоне узрочници пропадања уметничких дела и пронађу поуздане методе за њихово санирање. Зато инсистирање да конзерватори рестауратори стекну широко интердисциплинарно професионално образовање јесте прека потреба, како би се у овој професији одржао склад између уметности и науке.

Оцењујући да стручно образовање из области конзервације и рестаурације суштински утиче на решавање сложених проблема у заштити културних добара ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ у Београду, још 1978. године, уводи у основне студије (IV и V година) предмете из ове области на Одсеку зидног сликарстава. Факултет примењених уметности, сагледавајући реалне потребе за кадровима у области заштите културних добара, 2003. године доноси одлуку о формирању Одсека за конзервацију и рестаурацију.

Сврха **основних академских студија КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА** је стицање неопходних компетенција и професионалне квалификације за бављење конзервацијом и рестаурацијом односно заштитом културног наслеђа. Успешним завршетком студијског програма стиче се академски назив: **Дипломирани конзерватор и рестауратор** који студентима омогућава да у складу са изабраним усмерењем (Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру и Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета), себи обезбеде егзистенцију, наставе школовање или даље професионално усавршавање, примењујући стечена обједињена знања и разумевање, вештине и креативне способности. Пред њима су следеће могућности:

¹ дефиниције : Појам конзерватор-рестауратор се први пут појавио у документу „Конзерватор-рестауратор: дефиниције професије, ICOM-CC, Копенхаген 1984“.

- да се запосле као сарадници у институцијама које имају организовану службу заштите музејског, непокретног, архивског и библиотечног наслеђа (музеји, заводи, галерије, библиотеке, архиви...);
- да учествују као учесници и сарадници у истраживачким и извођачким радovima (тимски рад) везаним за заштиту културног наслеђа на терену;
- даљи наставак образовања на **мастер академским, истим/сродним студијским програмима**,
- на матичном или неком другом факултету у земљи или иностранству;
- даље професионално усавршавање конкурисањем за стипендије, програме за размену или друге активности и послове;
- педагошки рад уз претходно завршене основне академске студије на ФПУ.

Циљеви студијског програма

Студијски програм **основних академских студија КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА** као прво има за циљ образовање стручњака за делатност у области заштите културног наслеђа. Образовање је засновано на највишим етичким стандардима струке, којима је циљ уважавање јединствености културног наслеђа и његовог естетског, уметничког, документарног, амбијенталног, историјског, друштвеног или духовног значаја. Решавањем практичних проблема умерене сложености, на овом нивоу студија, развијају се и стичу знања и техничке вештине у погледу познавања и примене материјала, као и метода и поступака карактеристичних за одређену дисциплину и успешно обављање будуће професије.

*Студијски модул *Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру* оспособљава студенте да одговорно и стручно раде на заштити музејског наслеђа и непокретног културног наслеђа, посебно штафелајних слика на платну и дрвету, зидних слика и мозаика као и уметничких дела на папиру.

*Студијски модул *Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета* оспособљава студенте да одговорно и стручно раде на заштити музејског наслеђа и непокретног културног наслеђа, посебно скулптура и археолошких предмета од различитих материјала

Такође важан циљ студијског програма јесте да студенти стекну довољан обим знања (научних, техничких и уметничких), развију неопходне личне особине, овладају креативним вештинама и тако се припреме и оспособе за обављање одабране професије, педагошки рад, даље школовање (специјалистичке и докторске студије) и даљи лични професионални развој.

Специфични циљеви, су развијање свести код студената за потребом перманентног образовања и напредовања у области конзервације и рестаурације и неговање способности ка тимском раду.

Општи, заједнички циљеви на нивоу Факултета примењених уметности:

- развој визуелне и ликовне писмености конзерватора-рестауратора која се негује кроз вештине цртања, сликања и сматра се као предуслов за посматрање, бележење, анализу, размишљање, развој, визуелизацију, процену и комуникацију;
- неговање и развој естетског сензибилитета, маште и креативне способности као предуслова за развијање способности посматрања и визуелизације, утврђивања и решавања проблема, као и критичког мишљења;
- постизање одговарајуће интеграције праксе и теорије, као и подстицање критичког и интелектуалног приступа стицањем знања из области историје уметности, и других садржаја у вези са професионалним контекстом.
- развој критичког приступа у размишљању уз способност анализе и синтезе усмерених ка проналажењу најбољих решења;

- стицање знања и техничких вештина у погледу познавања, примене материјала и поступака карактеристичних за одређену дисциплину/ужу уметничку област;
- стицање способности артикулације и синтезе знања кроз развој посебних вештина вербалне и писане комуникације и визуелне презентације.

Компетенције дипломираних студената

Диплома стечена након **Основних академских студија КОНЗЕРВАЦИЈЕ И РЕСТАУРАЦИЈЕ** потврђује да је носилац оспособљен да одговорно ради и делује у циљу заштите културног наслеђа. Савладавањем одговарајућих теоријских знања и практичних вештина, професионално је оспособљен за разумевање савремене конзерваторске праксе, примену класичних и савремених метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације као и принципа превентивне заштите.

Завршетком студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности.

Опште способности

По завршетку студијског програма студент ће поседовати следеће опште способности које нису уско стручне нити се искључиво везују за конзервацију и рестаурацију:

- **самоорганизованост** - способност да самостално учи и себи поставља циљеве, успешно се носи са радним оптерећењем и обавља послове у задатом року, као и да се прилагоди промени и ради у условима нејасних, неизвесних и нових ситуација;
- **критичку свест** - способност да анализира информације и искуства, самостално расуђује и уобличи логичне аргументе кроз размишљање, преиспитивање и вредновање; аргументовано одговори на критички суд других; утврди сопствене предности и потребе.
- **интерперсоналне и друштвене вештине** - способност да успостави успешан интерактивни однос са другима кроз сарадњу, тимски рад.
- **вештину комуникације и презентације** - способност да на разумљив начин уобличи идеје и информације у визуелном, усменом или писаном облику, као и да представи другима своје идеје и рад у различитим ситуацијама;
- **информационе вештине** - способност да пронађе, прикупи, одабере, процени, рукује и управља информацијама из различитих извора, као и да одабере и користи одговарајуће информационе и комуникационе технологије;
- **етичку свест** - способност да расуђује и понаша се у складу са професионалним етиком.

Специфичне способности (оба модула студијског програма), везане су за дефиницију конзерватора-рестауратора као стручњака и подразумевају оспособљеност за следеће активности:

- **превентивна заштита** - индиректно деловање које успорава погоршање стања и спречава оштећење стварањем услова који су оптимални за заштиту културних добара. Превентивна заштита се односи и на правилно руковање, транспорт, коришћење, смештај и излагање.
- **дијагностичка испитивања** - идентификација, одређивање и утврђивање степена и природе оштећења и промена на културном добру.
- **конзервација**-директно деловање на културно добро са циљем да се стабилизује и успори погоршање његовог стања.
- **рестаурација** – директно деловање које се обавља на културном добру са циљем да се олакша његова перцепција уз уважавање његових естетских, историјских и физичких карактеристика.
- **документација** – прецизна бележења и снимања у форми конзерваторско-рестаураторског досијеа о свим фазама рада предузетим на културном добру;
- **педагошки рад** уз претходно завршене основне академске студије на ФПУ.

Курикулум

Курикулум **академских основних студија КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА** је заснован на учењу кроз практичан рад што чини основ за развој ликовне писмености и уметничких вештина као и овладавање традиционалним и савременим стручним знањима и вештинама неопходним за послове у заштити културног наслеђа.

Курикулум стимулише развој интелектуалне зрелости и радозналости артикулацијом одговарајућих исхода учења и обезбеђује поступно напредовање од једног нивоа ка другом, кроз низ наставних јединица и практичних задатака. Студенти се охрабрују и оспособљавају да преузму одговорност за садржај и усмерење свог рада и од њих се захтева да издвоје доста времена за континуирано самостално учење и развој стручних знања и вештина, које у каснијим фазама студија подразумева решавање комплекснијих задатака.

Активности засноване на индивидуалним коректурама и консултацијама најважнији су елемент учења и развоја општих уметничких вештина. Оне омогућавају ефикасан индивидуални и групни рад студената с професорима у атељеима и специјализованим радионицама у којима они размењују искуства као партнери у процесу учења.

Основни облици наставе одређени наставним планом су: **предавања и вежбе**, као активна настава и **самосталан практични рад студената** дефинисан као "**остали часови**". Вежбе прате предавања, а студенти се баве предметном облашћу кроз рад на практичним уметничким задацима, пројектима или истраживачким темама.

Предавања и вежбе на предметима, чији је циљ да се код студената развију практичне способности за бављење уметничким радом и професионалном делатношћу у области заштите културних добара засноване су на континуираном, личном контакту студента са наставним особљем и оне представљају најважнији део наставе, који обухвата активну наставу и обавезан самостални практични рад студента на реализацији и презентацији задатка/пројекта у атељеима, радионицама и лабораторијама факултета али и рад студената изван факултетских радних просторија на терену.

Студентске обавезе на вежбама могу да садрже:

Израду уметничких практичних задатака или пројеката (извођење уметничког задатка у одређеном материјалу и техници), решавање практичних конзерваторско-рестаураторских проблема на оригиналним уметничким делима и археолошким предметима (везано за различита усмерења), израду семинарских радова, есеја и сл. у складу са потребама предмета, при чему се свака активност студента током наставног процеса прати, усмерава и вреднује, а по извршењу процењује постигнут успех. Број освојених поена у предиспитном периоду и на испиту, одређује завршну оцену која исказује успех студента на предмету. Детаљан опис система оцењивања у складу са правилима која су јединствена за цео факултет и која прописује **Правилник о основним академским и мастер академским студијама на Факултету примењених уметности у Београду**.

Структура студијског програма садржи све три категорије предмета у одговарајућим процентима: Уметничке 57,66% , Теоријско уметничке 19,04% и Друштвено хуманистичке 23,30%.

Важно је напоменути, да због сужене категоризације предмета у односу на садржај, природу и карактер неопходне наставне материје, долази до тога да се у категорији теоријско-уметничких предмета налазе и други предмети, као што су: Примењена хемија, Технологија материјала, Методе конзерваторских испитивања и сл. Како одговарајуће категорије нема, они су сврстани у најприближнију.

Структура курикулума обухвата: **изборне модуле, обавезне заједничке предмете и изборне предмете**.

Садржаји **главних** уметничких предмета, у оквиру изабраног усмерења, обезбеђују студентима практична и теоријска знања и вештине, а садржаји осталих предмета уметничка, теоријска, теоријско уметничка, стручна или методичка знања. Изборни предмети омогућавају студентима проширивање знања према личним склоностима и доносе им нова искуства која произилазе из заједничког рада са студентима других студијских програма или модула.

Наставни план и програм по модулима

Редни број	Модул Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру папира	Г	Тип	Статус	П	В	ДОН	Остали часови	ЕСПБ
1. година									
1	Страни језик 1	1	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Историја уметности 1	1	ДХ	О	2	0	0	0	4
3	Цртање А	1	УМ	О	2	2	0	12	18
4	Анатомско цртање 1	1	УМ	О	1	0	0	1	4
5	Пројектовање облика	1	ТУ	О	1	2	0	1	6
6	Вајање основе	1	УМ	О	2	2	0	0	6
7	Сликарске технике 1	1	УМ	О	2	1	0	1	8
8	Технологија материјала 1	1	ДХ	О	1	1	0	0	6
9	Музеологија	1	ДХ	О	2	0	0	1	4
Укупно часова активне наставе на години студија								23	60
2. година									
1	Страни језик 2	2	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Историја уметности 2	2	ДХ	О	2	0	0	0	4
3	Сликање А	2	УМ	О	2	2	0	12	18
4	Анатомско цртање 2	2	УМ	О	1	0	0	1	4
5	Сликарске технике 2	2	УМ	О	1	1	0	2	6
6	Графичке технике - основе	2	УМ	О	1	1	0	2	6
7	Фотографија примењена у конзервацији	2	ТУ	О	1	1	0	0	4
8	Примењена хемија	2	ТУ	О	1	1	0	0	4
9	Технологија материјала 2	2	ДХ	О	1	1	0	0	4
10	Основе конзервације и рестаурације	2	ТУ	О	1	1	0	0	6
Укупно часова активне наставе на години студија								21	60
3. година									
1	Историја уметности 3	3	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Акт 1	3	УМ	О	1	0	0	1	4
3	Сликарске технике 3	3	УМ	О	1	1	0	2	8
4	Основе зидног сликарства	3	ТУ	О	2	2	0	0	8
5	Методe конзерваторског испитивања	3	ДХ	О	1	1	0	0	4
6	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1	3	УМ	О	2	2	0	4	12
7	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1	3	УМ	О	2	2	0	4	12
8	Изборни блок А или Б	3							8
Укупно часова активне наставе на години студија								23	60
Изборни блок А									
1	Социологија културе	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
2	Историја дизајна	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
Изборни блок Б									
1	Психологија	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
2	Педагогија	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
4. година									
1	Историја уметности 4	4	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Акт 2	4	УМ	О	1	0	0	1	4
3	Основи монументалног сликарства	4	УМ	О	2	2	0	0	6
4	Хришћанска иконографија	4	ДХ	О	2	0	0	0	4
5	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 2	4	УМ	О	2	2	0	4	14
6	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 2	4	УМ	О	2	2	0	4	14
7	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру	4	УМ	О	1	1	0	4	8
8	Изборни предмет	4							6
Укупно часова активне наставе на години студија								21	60
Изборни предмет									
1	Српска уметност 20. века	4	ДХ	И	2	0	0	0	6
2	Методика ликовног васпитања и образовања	4	ДХ	И	2	0	0	0	6

Редни број	Модул Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета	Г	Тип	Статус	П	В	ДОН	Остали часови	ЕСПБ
1. година									
1	Страни језик 1	1	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Историја уметности 1	1	ДХ	О	2	0	0	0	4
3	Цртање А	1	УМ	О	2	2	0	12	18
4	Анатомско цртање 1	1	УМ	О	1	0	0	1	4
5	Пројектовање облика	1	ТУ	О	1	2	0	1	6
6	Сликарске технике 1	1	УМ	О	2	1	0	1	8
7	Вајање основе	1	УМ	О	2	2	0	0	6
8	Технологија материјала 1	1	ДХ	О	1	1	0	0	6
9	Музеологија	1	ДХ	О	2	0	0	0	4
Укупно часова активне наставе на години студија								23	60
2. година									
1	Страни језик 2	2	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Историја уметности 2	2	ДХ	О	2	0	0	0	4
3	Сликање Б	2	УМ	О	2	2	0	8	14
4	Анатомско цртање 2	2	УМ	О	1	0	0	1	4
5	Фотографија примењена у конзервацији	2	ТУ	О	1	1	0	0	4
6	Вајање 1	2	УМ	О	1	2	0	5	10
7	Графичке технике - основе	2	УМ	О	1	1	0	2	6
8	Технологија материјала 2	2	ДХ	О	1	1	0	0	4
9	Примењена хемија	2	ТУ	О	1	1	0	0	4
10	Основе конзервације и рестаурације	2	ТУ	О	1	1	0	0	6
Укупно часова активне наставе на години студија								22	60
3. година									
1	Историја уметности 3	3	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Акт 1	3	УМ	О	1	0	0	1	4
3	Стилови у ентеријеру 1	3	ТУ	О	1	2	0	0	6
4	Вајање 3	3	УМ	О	1	2	0	1	14
5	Методe конзерваторског испитивања	3	ДХ	О	1	1	0	0	4
6	Конзервација и рестаурација скулптура 1	3	УМ	О	2	4	0	6	20
7	Изборни блок А или Б	3							8
Укупно часова активне наставе на години студија								21	60
Изборни блок А									
1	Социологија културе	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
2	Историја дизајна	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
Изборни блок Б									
3	Психологија	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
4	Педагогија	3	ДХ	И	2	0	0	0	4
4. година									
1	Историја уметности 4	4	ДХ	О	2	0	0	0	4
2	Акт 2	4	УМ	О	1	0	0	1	4
3	Хришћанска иконографија	4	ДХ	О	2	0	0	0	4
4	Технологија керамике 1	4	ДХ	О	2	1	0	1	12
5	Конзервација и рестаурација скулптура 2	4	УМ	О	2	3	0	7	18
6	Конзервација и рестаурација археолошких предмета	4	УМ	О	2	3	0	3	12
7	Изборни предмет	4							6
Укупно часова активне наставе на години студија								20	60
Изборни предмет									
1	Српска уметност 20. века	4	ДХ	И	2	0	0	0	6
2	Методика ликовног васпитања и образовања	4	ДХ	И	2	0	0	0	6

Листа предмета

Редни број	Шифра	Назив
1	O001	Акт 1
2	O002	Акт 2
3	O003	Анатомско цртање 1
4	O004	Анатомско цртање 2
5	O272	Вајање 1
6	O275	Вајање 3
7	O282	Вајање основе
8	O273	Графичке технике - основе
9	O125	Енглески језик 1
10	O126	Енглески језик 2
11	O157	Историја дизајна
12	O031	Историја уметности 1
13	O032	Историја уметности 2
14	O033	Историја уметности 3
15	O034	Историја уметности 4
16	O190	Конзервација и рестаурација археолошких предмета
17	O192	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1
18	O041	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 2
19	O193	Конзервација и рестаурација скулптура 1
20	O194	Конзервација и рестаурација скулптура 2
21	O195	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру
22	O196	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1
23	O197	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 2
24	O204	Методe конзерваторског испитивања
25	O205	Методика ликовног васпитања и образовања
26	O208	Музеологија
27	O163	Немачки језик 1
28	O164	Немачки језик 2
29	O077	Основе зидног сликарства
30	O219	Основе конзервације и рестаурације
31	O220	Основи монументалног сликарства
32	O221	Педагогија
33	O098	Примењена хемија
34	O233	Пројектовање облика
35	O237	Психологија
36	O159	Руски језик 1
37	O160	Руски језик 2
38	O240	Сликање А
39	O241	Сликање Б

40	O118	Сликарске технике 1
41	O244	Сликарске технике 2
42	O245	Сликарске технике 3
43	O270	Социологија културе
44	O271	Српска уметност 20. века
45	O269	Стилови у ентеријеру 1
46	O125	Енглески језик 1
47	O126	Енглески језик 2
48	O256	Технологија керамике 1
49	O258	Технологија материјала 1
50	O139	Технологија материјала 2
51	O152	Фотографија примењена у конзервацији
52	O153	Хришћанска иконографија
53	O263	Цртање А
54	O161	Француски језик 1
55	O162	Француски језик 2

Студијски програм :	Примењена уметност; Дизајн; Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Акт 1				
Наставник:	Фулгоси К. Даниела, Лађушић Р. Марко				
Статус предмета:	обавезан / изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	нема				
Циљ предмета:					
Циљ предмета Акт 1 је развијање започетих цртачких искустава у посматрању фигуре човека кроз транспоноване или реалне опсервације које ослобађајући се аналитичких елемената цртежа прерастају у сложене индивидуалне композиције. Студенти у континуираној сарадњи са наставницима усавршавају радне процесе који се сагледавају на различите начине.					
Исход предмета:					
Коришћење цртежа као визуалног језика у посматрању фигуре и представљањем исте кроз широку лепезу стваралачких могућности.					
Садржај предмета:					
Први семестар:					
1. Основе цртања акта у различитим положајима, линеаран цртеж, употреба цртачких материјала (оловка, туш, угљен итд), 1 поза модела током 8 часова					
2. Продубљивање истраживања пропорција људског тела, покрета, композиције, смера, линеаран цртеж, употреба цртачких материјала, 2 позе модела током 8 часова					
3. Креативно осмишљавање композиције, бављење структуром и текстуром, увођење простора (амбијента), линеаран цртеж, употреба цртачких материјала и боје, 4 позе модела за 8 часова					
4. Анализа потпуне пластичне форме тела, употреба валерске скале светлости у дефинисању облика акта, површински третман, употреба свих цртачких и сликарских материјала, 2 позе модела за 6 часова					
Други семестар:					
1. Анализа потпуне пластичне форме тела, употреба валерске скале светлости у дефинисању облика акта, површински третман, употреба свих цртачких и сликарских материјала, 2 позе модела за 2 часа, 8 часова					
2. Стилизација, контраст, свођење форме на осветљену и осенчену површину модела, употреба свих цртачких и сликарских материјала, 4 позе модела за 2 часа, 6 часова					
3. Свођење форме тела на основне валерске масе, употреба свих цртачких и сликарских материјала, 4 позе модела за 2 часа, 8 часова					
4. Интергрална студија акта: валер, контрасти, површина, материјализација, индивидуалан приступ, употреба свих цртачких и сликарских материјала и различитих папира, 4 позе модела за 2 часа, 8 часова					
Додатни задаци:					
Почетак транспозиције и развијање личног сензибилитета. Експеримент и слободна употреба материјала и техника као средстава личног израза.					
Литература:					
Jack N. Kramer: PHuman anathomy and figure drawing: the integration of structure and form, 1973					
Marcia Brennan: Painting Gender, Constructing Theory, 2002					
Julius Panero, Martin Zelink: Human Dimension And Interior Space, 1979					
Број часова активне наставе					Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	1	
Методе извођења наставе:					
Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, самосталан рад под надзором. Са сваким студентом се ради индивидуално а консултације се изводе недељно.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	70	укупан број поена	Завршни испит :	30	укупан број поена
Предавања – евиденција активности		10	Испит - практичан задатак		30
Колоквијум – практичан задатак		60			

Студијски програм :	Примењена уметност; Дизајн; Конзервација и рестаурација							
Ниво и врста студија:	Основне академске студије							
Назив предмета:	Акт 2							
Наставник:	Фулгоси К. Даниела, Лађушић Р. Марко							
Статус предмета:	обавезни / изборни							
Број ЕСПБ:	4							
Услов:	Положен испит Акт 1							
Циљ предмета:								
Циљ предмета Акт 2 је, да преко специфичних облика програмске материје цртања људске фигуре, у континуитету негује цртеж као основни вид уметничког стварања оспособљавајући студенте за самосталан професионалан рад у струци са високим нивоом стручне компетенције.								
Исход предмета:								
Савладавање ликовних елемената, принципа компоновања и осталих аспеката ликовне културе кроз цртеж као ликовно-визуелну дисциплину. .								
Садржај предмета:								
Први семестар:								
1 . Увод у транспозицију, кроки цртежи, мењање поза модела на сваких 5 минута (укупно око 18 поза), 4 часа								
2 . Редукција, стилизација фигуре у карактеру модела, кроки, употреба разноликих техничких средстава и формата и квалитета папира, динамично мењање поза модела, око 20 поза за 2 часа, 4 часа								
3. Брзо мењање поза модела на 3 минута са циљем да студенти развију ткз. имагинарни цртеж, по сећању и замисли, богата употреба свих адекватних цртачких средстава и папира, 6 часова								
4 . Транспозиција модела, слободна материјализација по сопственој идеји, употреба сликарских и цртачких материјала и средстава, текстура, колаж итд; кроки, 18-20 поза модела за 2 часа, 8 часова								
5 . Интегрална транспозиција, сагледавање јединства акта и позадине, инсистирање на просторној композицији у складу са индивидуалним концептом сваког студента, кроки, 18-20 поза модела за 2 часа, 8 часова								
Други семестар:								
1 . Индивидуална транспозиција, продубљивање индивидуалних склоности у складу са појединачним естетским схватањима, слободна употреба свих могућих сликарских и цртачких средстава са акцентом на експериментисању, кроки, 18-20 поза модела за 2 часа, 8 часова								
2 . Студије детаља фигуре, самостални задатак, слободна употреба свих ликовних средстава и материјала, 18-20 поза модела за 2 часа, 6 часова								
3 . Самостално постављање задатака од стране студената (позе модела, временско трајање, композиција позадине). Остваривање цртежа (крокија) као самосталног дела у складу са избором мотива, материјала и начина рада, 8 часова								
4 . Брзи кроки цртеж модела у различитим позама кроз брзу опсервацију и интерпретацију карактера, око 25-30 поза за 2 часа, 4 часа								
5 . Цртање по сећању, вежба меморије и имагинације, слободна употреба свих ликовних средстава и материјала, слободно одређивање поза модела и временског трајања, 4 часа								
Литература:								
Zbigniew Makowski: Recent Oils, Gouaches and Ink Drawings, Marlborough Fine Art 1968								
Marcia Brennan: Painting Gender, Constructing Theory, 2002								
Lucy Lippard: The Dematerialization of the Art Object from 1966 to 1972, Berkeley 1997								
Број часова активне наставе					Остали часови:			
Предавања:	1	Вежбе:	0	ДОН:		0	Студијски истраживачки рад:	0
Методе извођења наставе:								
Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, самосталан рад под надзором. Са сваким студентом се ради индивидуално а консултације се изводе недељно								
Оцена знања (максимални број поена 100)								
Предиспитне обавезе :	70	укупан број поена	Завршни испит :	30	укупан број поена			
Предавања – евид. активности	10		Испит - усмени		30			
Колоквијум – практичан задатак	60							

Студијски програм :	Примењена уметност; Дизајн; Конзервација и рестаурација							
Ниво и врста студија:	Основне академске студије							
Назив предмета:	Анатомско цртање 1							
Наставник:	Десимир Ж. Денић, Тијана Д. Којић							
Статус предмета:	обавезан /изборни							
Број ЕСПБ:	4							
Услов:	нема							
Циљ предмета је да се студенти упознају са градивом на тему скелетног система човека, његових карактеристика, пропорција и функција, кроз теоријска предавања са илустрацијама и узорцима, као и савлађивање проблематике аналитичког цртежа људске фигуре са освртом на цртачку реконструкцију и анализу скелетног система.								
Исход предмета: Студенти стичу основна знања у вези са органском структуром и организацијом човечијег тела. Након похађања предмета Анатомско цртање 1, студенти ће бити у стању да именују и нацртају саставне елементе скелетног система човека, и стећи ће разумевање карактера, пропорција и функција како целог тела (показујући то савладавањем цртежа аналитичке студије акта), тако и скелетног система (показујући то савладавањем цртежа реконструкције скелетног система на аналитичким студијама акта).								
Садржај предмета:								
Први, зимски семестар, 15 наставних недеља. Напомена: свако теоријско предавање праћено је практичним задатком- израдом цртежа чији је предмет условљен наставно јединицом								
1. недеља- Пријем студената, упознавање са циљевима, задацима и сврхом предмета, начином рада, вредновањем рада и потребним материјима								
2. недеља- Први рад студената портрет по живом моделу. Лични приступ без коректуре од стране професора								
3. и 4 недеља- Уводно предавање о типовима костију, зглобовима, функцији скелетног система и прва методска јединица -кости главе и лица.								
5. недеља- Реконструкција костију лица на цртежу живог модела								
6. и 7. недеља- Предавање о грудном кошу и кичменом стубу човека са посебним освртом на предњу страну								
8. и 9. недеља- Предавање о грудном кошу и кичменом стубу човека са посебним освртом на задњу страну укључујући и делове костију раменог појаса.								
10. и 11. недеља- Предавање о костима карличног појаса, са кичменим стубом и доњим екстремитетима.								
12. и 13. недеља- Предавање о костима карличног појаса карактеристика задњег изгледа и бочног изгледа и функција карличног појаса.								
14. и 15. недеља- Предавање о горњем екстремитету, костима раменог појаса, костима надлакти, подлакти и костима шаке са функцијама.								
Други, летњи семестар, 15 наставних недеља.								
1. и 2. недеља- Предавање о доњим екстремитетима, бутна кост, потколеница, кости стопала.								
3. и 4. недеља- Предавање о функцији доњих екстремитета, тачке ослонца, тежиште, корак, трчање тј. покрет.								
5. и 6. недеља- Предавање о људском скелету као целини у функционалном и ликовном смислу.								
7. и 8. недеља- Цртање људске фигуре и реконструкција скелетног система								
9, 10. и 11. недеља- Цртање акта и аналитичка реконструкција скелета.								
12. и 13. недеља- Цртање акта и аналитичка реконструкција скелета. У овој недељи са доносе мапе свих до сада изведених цртежа бира се 1 до 3 цртежа за факултетску изложбу								
14. и 15. недеља- Завршни рад који се вреднује као испит. Цртање акта и аналитичка реконструкција скелета.								
Литература:								
-Човек, анатомија, уметност – Миодраг Бајић. СКЦ, Београд, 2000. година								
-Пластична анатомија човека - Рудолф Габерц, Универзитет уметности у Београду, 1979. година								
Број часова активне наставе				Остали часови:				
Предавања:	1	Вежбе:	0	ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:	0	1
Методe извођења наставе:								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања са илустрацијама/узорцима, практична демонстрација техника, метода и поступака рада; ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака у специјализованом, наменском простору као што је амфитеатар ▪ менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; ▪ учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, конкурси, контакти са профес. праксом/окружењем и сл.). 								
Оцена знања (максимални број поена 100)								
Предиспитне обавезе :		70	укупан број поена		Завршни испит :		30	укупан број поена
Предавања и вежве - похађ. и актив.		10		Испит - уметн. задаци		30		
Колоквијум-умет. задатак/пројекат		60						

Студијски програм :	Примењена уметност; Дизајн; Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Анатомско цртање 2
Наставник:	Десимир Ж. Денић, Тијана Д. Којић
Статус предмета:	обавезан /изборни
Број ЕСПБ:	4
Услов:	Положен испит Анатомско цртање 1
<p>Циљ предмета је да се студенти упознају са градивом на тему мишићног система човека, његових карактеристика, пропорција и функција, кроз теоријска предавања са илустрацијама и узорцима, као и савлађивање проблематике аналитичког цртежа људске фигуре са освртом на цртачку реконструкцију и анализу мишићног система.</p>	
<p>Исход предмета: Студенти стичу основна знања у вези са органском структуром и организацијом човечијег тела. Након похађања предмета Анатомско цртање 2, студенти ће бити у стању да именују и нацртају саставне елементе мишићног система човека, и стећи ће разумевање карактера, пропорција и функција како целог тела (показујући то савладавањем цртежа аналитичке студије акта), тако и мишићног система (показујући то савладавањем цртежа реконструкције мишићног система на аналитичким студијама акта).</p>	
<p>Садржај предмета:</p> <p>Први, зимски семестар, 15 наставних недеља. Напомена: свако теоријско предавање праћено је практичним задатком- израдом цртежа чији је предмет условљен наставно јединицом.</p> <p>1. недеља- Увод у наставу, објашњења о начину рада, потребном материјалу за рад, целовита сажета презентација о мускулатури људског тела.</p> <p>2. недеља- Израда првог цртежа акта по живом моделу</p> <p>3. недеља- Уводно предавање о мускулатури, мишићна влакна, снопић, глава и мишићна група, функције мишића и мишићних група и предавање о мускулатури торзоа човека, предња страна.</p> <p>4. недеља- Предавање о мускулатури торзоа задње стране и бочни изглед људског тела о свим мишићима, групама мишића и целини.</p> <p>5. и 6. недеља- Студенти цртају по живом моделу ликовну цртачку целину торзоа предње и задње стране тела.</p> <p>7. недеља- У присуству модела који позира студенти реконструишу мускулатуру торзоа на цртежима са предходна два часа уз помоћ учила и активне коректуре професора.</p> <p>8. недеља- Студенти компонују цртеж горњих екстремитета на једном формату по живом моделу који позира.</p> <p>9. недеља- Предавање о горњим екстремитетима, мишићи, функција, естетика, покрет и положаји, природни и изводиви људском телу.</p> <p>10. недеља- Студенти реконструишу мускулатуру горњих екстремитета на цртежима од прошлог часа</p> <p>11. и 12. недеља- Студенти цртају по живом моделу акт предње и задње стране.</p> <p>13. недеља- Предавање о мишићима који се налазе у бедрено-слабинском појасу.</p> <p>14.недеља- Предавање о мускулатури доњег екстремитета, мускулатура бута, потколенице, стопала у свим позицијама са освртом на функције и могуће позиције у покрету и мировању.</p> <p>15. недеља- Студенти цртају по живом моделу доње екстремитете са мускулатуром слабинског појаса</p> <p>Други, летњи семестар, 15 наставних недеља.</p> <p>1. недеља- Студенти цртају цртеж реконструкције мускулатуре доњих екстремитета и слабинског појаса на цртежима од прошлог часа</p> <p>2. недеља- Предавање о мускулатури главе и врата човека</p> <p>3. и 4. недеља- Студенти раде аналитичку студију акта предње стране и реконструкцију мускулатуре</p> <p>5. и 6. недеља- Студенти раде аналитичку студију акта задње стране и реконструкцију мускулатуре</p> <p>7. и 8. недеља- Студенти раде аналитичку студију акта бочне стране и реконструкцију мускулатуре</p> <p>9. и 10. недеља- Студенти раде аналитичку студију акта предње стране и реконструкцију мускулатуре</p> <p>11. и 12. недеља- Студенти раде аналитичку студију акта задње стране и реконструкцију мускулатуре</p> <p>13.недеља- Студенти раде аналитичку студију акта, и уз то, доносе на преглед мапу са свим радовима урађеним у текућој школској години.</p> <p>14. и 15. недеља-Студенти изводе самостални рад који има вредност испита. Цртају људску фигуру по моделу и реконструишу мускулатуру модела који им позира.</p>	
<p>Литература:</p> <p>-Човек, анатомија, уметност – Миодраг Бајић. СКЦ, Београд, 2000. година</p> <p>-Пластична анатомија човека - Рудолф Габерц, Универзитет уметности у Београду, 1979. година</p>	
Број часова активне наставе	Остали часови:

Студијски програм :	Примењена уметност; Конзервација и рестаурација				
Нивои врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Вајање 1				
Наставник:	Ивановић Зоран				
Статус предмета:	обавезан				
Број ЕСПБ:	10				
Услов:	нема				
Циљ предмета: Упознавање студента са основним проблемима вајарства, од истраживања визуелних садржаја до њиховог интерпретирања у скулпторски облик. Оспособљавање студента да се вајањем по природним мотивима а користећи сопствени креативни потенцијал, скулпторски изрази у основним вајарским материјалима.					
Исход предмета: Оспособљеност студента да самостално и креативно примени стечена знања и умећа из области вајања који су у функцији студијских програма на наредним годинама основних академских студија.					
Садржај предмета: Програм предмета Вајање1 подразумева вајање антропоморфних мотива (људске фигуре и портрета) по живом моделу у пуној пластици и рељефу, у умањеном (интимном, галеријском) формату и у природној величини. Основне ликовне и категоријалне вредности које се у дедуктивном приступу у задацима проучавају су: композиција, покрет, пропорције, карактер, унутрашња конструкција, монументалност, материјализација, стилизација и др. Основни материјал за вајање је глина а за реализацију (одливање) радова – гипс. Садржај предмета подељен је на два семестра и на пет основних методских јединица (задатака): 1 – 11. недеља: студија мушког и женског портрета по живом моделу (пуна пластика, природна величина, глина – гипс) 12 – 15. недеља: студија портрета по живом моделу у рељефу (природна величина, глина – гипс) 16 – 18. недеља: студија фигурине у покрету, по живом моделу (пуна пластика, 20 – 30 цм, глина – гипс) 19 – 23. недеља: студија акта по живом моделу (пуна пластика, 40 – 50 цм, глина – гипс) 24 – 30. недеља: студија акта по живом моделу (пуна пластика, 80 – 90 цм, глина – гипс)					
Литература: <i>Istorija moderne skulpture</i> , Herbert Read, Izdavački zavod Jugoslavije, Beograd, 1966; <i>Apolo</i> , Salomon Renak, Beograd, 1967, srpska književna zadruga; <i>Istorija svetske skulpture</i> , Germain Bazin, Beograd, Vuk Karadžić, 1976; <i>Istorija umetnosti</i> , H. W. Janson, Jugoslavija; <i>Problem forme u likovnoj umetnosti</i> , Adolf Hildebrand, Beograd, 1987; <i>Rimska sitna, bronzana plastika u Narodnom muzeju</i> , Milivoje Veličković, Beograd, MCMLXXII; <i>Novac Srbije 1868-1918</i> , Jovan-Hadži Pešić; <i>La sculpture de ce siècle</i> , Michel Seuphor, Editions du griffon, Neuchatel, Suisse, 1959; <i>Sculpture – from antiquity to the middle ages</i> , edited by Georges Duby and Jean – Luc Daval, Taschen, 2006; <i>Art and Identity in the Roman World</i> , Eve D’Ambra, The Everyman Art Library, 1998. Nebojša Mitrić, S. Živković, Matica srpska 2007; Antony Gormley, J. Hutchinson, Phaidon, 2010; Bernini, H. Hibbard, građ. Knjiga, 2009; Mona Hatoum, M. Archer et al, Phaidon, 2010; Lee Bull: On Every New Shadow, G. Quaroni, Fondation Cartier 2007; Unmonumental: The Object in 21st Century, phaidon, 2007; Vitamin 3D: New Perspectives in Sculpture and Installation, Phaidon, 2009, Sculpture Projects Muenster 07, Verlag der Bucherhandlung Walter Konig, 2008; Julio Gonzales Collection, Centre Pompidou, 2007.					
Број часова активне наставе			Остали часови:		
Предавања:	1	Вежбе:		2	
		ДОН:	0	0	
		Студијски истраживачки рад:	0	5	
Методе извођења наставе: Предавања са илустрацијама и примерима из праксе, демонстрација практичних знања, вештина, метода и техника рада, индивидуалне коректуре и консултације, практична реализација уз стручни надзор, индивидуалне и групне дискусије, учење из других извора (обилазак институција и радионица ван факултета: ливнице, атељеи, конкурси, изложбе, интернет, сарадња са привредом итд.).					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Редовно похађање наставе		10	Испит-практични рад (пројекти) у целини		30
Активно учешће у настави		10			
Практична настава задатак		50			

Студијски програм :	Примењена уметност, Конзервација и рестаурација		
Нивои врста студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	Вајање 3		
Наставник:	Чпајак Горан		
Статус предмета:	обавезан		
Број ЕСПБ:	14		
Услов:	За студ. прог. Примењена уметност положен испит Вајање 2 За студ. прог. Конзервација и рестаурација положен испит Вајање 1		
<p>Циљ предмета: Сублимација стеченог знања из области вајање 1 и 2, проширена за елементе које садржи комплетан пројектни задатак. Увод у битне карактеристике скулптуре и њене законитости: конструкција геометријске форме, однос форме према простору, простор у облику и облик у простору. Стицањем теоријских ликовних и практичних знања у уметности студент се оспособљава да истраживањем у скулптури пронађе свој лични пластични рукопис, своју поетику, свој индивидуалитет.</p>			
<p>Исход предмета: Развијање индивидуалних способности за ликовно изражавање у скулптури. Оспособљавање студента за креативно истраживање и решавање скулпторских проблема у свим фазама ликовног проучавања-од идеје, преко скице и њеног повећања и завршне реализације у одређеном материјалу.</p>			
<p>Садржај предмета: Садржај спроведен кроз предвиђене задатке уводи студента у битне карактеристике скулптуре. Законитости односа у скулптури. Конструкција и геометријализација форме. Форма, структура, транспозиција, стилизација. Особеност и садржај форме. Избор адекватног материјала који непосредно утиче на степен успешности реализације идеје. Упознавање са појавама у савременој уметничкој пракси: , објекти, разни облици мулти и интермедијалне уметности.</p>			
<p>Практична настава: 1-4 недеља: припремање скица за скулптуру 5-10 недеља: преношење скица у тродимензионални облик 11-15недеља: сумирање резултата и одабир материјала за реализацију скулптура на основу урађених скица 16-24недеља:реализација скулптуре у материјалу гипс,дрво,камен,метал... 25-30недеља: израда нових скица на основу постигнутих резултата и сензибилитета студента</p>			
<p>Литература: Историја модерне скулптуре, <i>Херберт Ред</i>, Издавачки завод Југославије, Београд, 1966; Аполо, <i>Саломон Ренак</i>, Београд, 1967, српска књижевна задруга; Историја светске скулптуре, <i>@ермен Базен</i>, Београд, <i>Вук Карахи</i>, 1976; Историја уметности, <i>Х. Њ. Јансон</i>, Југославија; Проблем форме у ликовној уметности, <i>Адолф Хилдебранд</i>, Београд, 1987; Благо Југославије, <i>Графички завод Хрватске</i>, 1974; Ла скулптуре де це сиџле, <i>Мицхел Сеунхор</i>, <i>Едитионс ду гриффон</i>, <i>Неуцхател</i>, <i>Суиссе</i>, 1959; <i>Unmonumental: The Object in 21st Century</i>, <i>phaidon</i>, 2007; <i>Mona Hatoum</i>, <i>M. Archer et al</i>, <i>Phaidon</i>, 2010.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0
			1
<p>Методе извођења наставе: Предавања са илустрацијама и примерима из преаксе, демонстрација практичних знања, вештина, метода и техника рада, индивидуалне коректуре и консултације, практична реализација уз стручни надзор. Индивидуалне и групне дискусије. Учење из других извора: изложбе, интернет , музеји итд.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе : 70	број поена	Завршни испит : 30	број поена
Редовно похађање наставе	5	Испит-практични рад (пројекти) у целини	30
Активно учешће у настави	5		
Практична настава задатак	60		

Студијски програм :	Дизајн, Примењена уметност
Нивои врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Вајање основе
Наставник:	Вукашин Миловић
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	6
Услов:	нема

Циљ предмета: Предмет Вајање основе има за циљ да студенту омогући стицање неопходних знања о најважнијим елементима скулптуре и да их упуте у основе скулптурског умења и да развија креативне аутентичне способности. У оквиру предмета студенти треба да усвоје знање о законитостима композиције, од једноставних до сложених облика и да путем вежби и предавања савладавају проблеме аналитичког вајања и транспозицију форме у складу са постављеним задацима. Овај предмет такође треба да упозна студенте са начинима и средствима пластичног изражавања посебно инсистирајући да кроз праксу упознају могућности материјала њиховој примени у реализацији уметничке идеје кроз конкретну скулптурску форму. Предмет Вајање ће бити пуна подршка основној струци и у корелацији са главним предметима струке.

Исход предмета: Студенти су упознати са елементима скулптуре и упућени у проблематику аналитичког вајања, начине и средства пластичног изражавања које могу да примене у пројектима и задацима на матичним одсецима, поштујући реализацију уметничке идеје.

Садржај предмета: Програмска материја у првом семестру обухвата: упознавање студената са терминологијом ликовне и примењене уметности као и са генеалогичком облика, проучавање конструкције облика са посебним нагласком на однос маса и пропорција, проучавање значаја планова и равни у скулптури као и прве поуке о композицији. Упознавање студената са психичким и физичким вредностима уметничког дела преко симболичких вредности линија, боја и површина и савладавање основних појмова о равнотежи, симетрији, асиметрији, ритму, хармонији и доминанти као и линеарна ваздушна перспектива биће полазиште у обради циља програма предмета.

Основни задаци биће изражени кроз следеће теме: аналитичко вајање и транспозиција користећи пуну пластику, плитку и дубоки рељеф, простор као стваралачки изазов, графичко решење личног знака и претварање у тродимензионалну форму(печат), алати и материјали и основе физичких и хемијских особина, техника ливења, прављење штикл форме и узимање отисака од гипса, силиконских гума и осталих материјала примерених тој намени као и патинирање. Један тип задатака биће третиран кроз теме: хаос и ред, отворено и затворено, рационално и емотивно, тешко и лако, оштро и меко, природно и изграђено. Материјали и технички и технолошки процеси при изради накита и ситне пластике. Један од задатака би била израда меке скулптуре као нови вид ликовности на нашој уметничкој сцени. Неопходно је указати на примере померања граница између уметничких дисциплина, еклектицизам и могућа конкретна примена у остваривању циљева и задатака главне струке.

Литература:

Увод у ликовне уметности, Павле Васић Београд 1968 године, Уметност и визуелно опажање, Рудолф Арнхајм Београд 1988 године, Прилог психологији уметности, Рудолф Арнхајм Београд 2003 године, Визуелно мишљење, Рудолф Арнхајм Београд 1985 године, Теорија форме, Раденко Мишевић Београд 1977 године, Антрополошке мере и ентеријер, Јулиус Панеро и Мартин Желник Београд 1987 године, Човек анатомија уметност, Миодраг Бајић Београд 2000 године, Уметност илузија, Г.Х.Гомбрин Београд 1984 године, Историја уметности, Х.В.Јансон и Е.Ф.Јансон Вараздин 2005 године, Монументална декоративна архитектура у средњовековној Србији, Александар Дероко Београд 1953 година.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	

Методе извођења наставе:

1. монолошка
2. разговара
3. демонстрације
4. показивања
5. интернет и рад на тексту

Дидактички приципи:

1. индивидуалност
2. систематичност и поступност
3. свесна активност студената
4. очигледност у настави
5. повезаност теорије и праксе

Облици организације наставе: групни и индивидуални

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Редовно похађање наставе		10	испит-практич. задатак		30
Активно учешће у настави		10			
Практична настава задатак		50			

Предавања: 1	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	1
Методе извођења наставе:				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања са илустрацијама/узорцима, практична демонстрација техника, метода и поступака рада; ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака у специјализованом, наменском простору као што је амфитеатар ▪ менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; ▪ учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, конкурси, контакти са профес. праксом/окружењем и сл.). 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	укупан број поена	Завршни испит :	30
				укупан број поена
Предавања и вежве - похађ. и актив.		10	Испит - уметн. задаци	30
Колоквијум-умет. задатак/пројекат		60		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност, Дизајн
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Енглески језик 1
Наставник:	Др Вулетић Ђ. Александар
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	4
Услов:	Нема

Циљ предмета:

Циљ наставе енглеског језика је да оспособи студенте да активно користе страни језик како у комуникацији општег карактера тако и за посебне циљеве и намене стручног, уметничког регистра. Акцент се ставља на говорну комуникацију, али готово истог степена важности је и писана комуникација. Реторици се придаје важан значај. Циљ наставе је такође и проширење стручне терминологије из области уметности у активној употреби. Према томе, лингвистички нивои, и то сва четири, фонетски и фонолошки, морфолошки, синтаксички и семантички, су заступљени у настави у циљу осамостаљивања студената да се могу самостално служити енглеским као страним језиком у различитим условима и за различите потребе у оквирима струке за коју се припремају на уметничком факултету.

Исход предмета:

Очекује се да студенти на крају једне академске године могу да се самостално служе и потпомажу у стручном уметничком раду литературом писаном на енглеском језику. Такође се очекује да студенти могу да представе свој уметнички рад и себе као будућег академског уметника на страном енглеском језику. То подразумева да су у могућности да сами саставе и свој портфолио радова са краћим објашњењима и коментарима на енглеском језику.

Садржај предмета:

Теоријска настава

У оквиру теоријске наставе за предмет Енглески 1 & 2 планира се да се обраде следеће наставне јединице:

1. Present Simple Tense: грађење, употреба, значење на примерима из стручних уметничких текстова;
2. Present Continuous Tense: грађење, употреба, значење на примерима из стручних уметничких текстова;
3. Past Simple Tense: грађење, употреба, значење на примерима из стручних уметничких текстова;
4. Past Continuous Tense: грађење, употреба, значење на примерима из стручних уметничких текстова;
5. Present Perfect Simple: грађење, употреба, значење на примерима из стручних уметничких текстова;
6. Present Perfect Continuous Tense: грађење, употреба и значење на разноврсном броју примера из стручних уметничких текстова и текстова из других области попут књижевних или из тзв. свакодневне комуникације;
7. Future Tense & Continuous- врши се упоредба различитих употреба.,
8. Adverbs: грађење и употреба ;
9. Adjectives: грађење и употреба;
10. Nouns: врсте именица, њихова употреба и различити начини грађења облика за једнину и множину;
11. Countables versus uncountable nouns: различита употреба тзв. бројивих и небројивих именица и специфичности које их карактеришу;
12. Auxiliaries: грађење, употреба и значење; могућности употребе у оквиру реченице;
13. Modal verbs: врсте, облици, употреба и значење;
14. Основе синтаксе енглеског језика;
15. Врсте реченица и њихове употребе у говору и писању;
16. Ред речи у различитим облицима реченица;
17. Регистри – књижевни за разлику од уметничких;
18. Modifiers и њихова употреба, значење и место у реченици;
19. Sentence constructions: састав реченице;
20. Разлике у употреби глагола *say* и *tell*;
21. Глаголи са предлозима;
22. Употреба герунда;
23. Употреба инфинитива;
24. Употреба партиципа садашњег;
25. Разлике у употреби глагола *bring* и *take*;
26. Лексичке грешке: *form* и *shape*;
27. Индиректни говор: грађење и употреба;
28. Разлика у употреби *must* и *have to*;
29. Употреба past participle;
30. *Shall, ought* и *had better*: употреба у оквиру реченице;
31. Компарација прилога и придева;
32. Употреба глагола *start* и *begun*;
33. Употреба глагола *come* и *go*;
34. The Past Perfect Tense: грађење, значење и употреба;
35. *If* у нереалним реченицама (*unreal sentences*);
36. Употреба коњунктива.

Практична настава:

Практична настава се одвија у смислу да се од студента тражи да решава задате задатке код куће а на часу да се о њима дискутује. Такође се захтева од студената да припреме неку тему о којој ће дати уводно излагање након кога ће се и остали студенти укључити у дискусије на часу. Затим се захтева да студенти пишу краће саставе, да дају коментаре или критичке осврте у писменој форми на дате уметничке радове. Студенти раде и граматичке вежбе путем различитих облика вежби: механичких, манипулативних или пак комуникативних. Добију задатак или “проблем” који би требало решити уз помоћ енглеског језика. То се такође обично ради код куће и доноси се готова решења о којима се на часу дискутује. Студенти припремају говорну тему из области уметничке гране коју студирају на факултету, и говоре на енглеском језику у одређеном временском периоду у оквиру часа. На тај начин се увежбава реторика код студената који уче енглески језик. Они стичу и преводилачке способности. Бирају сами материјал из стручне литературе који их занима и преводе га на српски језик. Обратан превод са српског на енглески

језик се увежбава у ограниченом виду; преводе се реченице издвојене из контекста.
У току године раде се по један семестрални граматички тест тзв. вишечлани избор.

Литература:

Основну литературу чини уџбеник енглеског језика писан за студенте визуелних уметности. Поред њега користе се и други језички материјали.

Artists and the World of Art, Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, Београд, 2005. Ово је уџбеник аутора др Слободанке Ђолић намењен студентима прве године студија.

McCarthy, M. and O'Dell, F. *English Vocabulary in Use*. Cambridge University Press, Cambridge, 1995.

Мирић, В. и Поповић, Ј. Граматика енглеског језика са вежбањима, Завет, Београд, 2001.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	0

Методe извођења наставе: Комуникативни и граматичко-преводиачки метод у комбинацији.

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	50	укупан број поена	Завршни испит :	50	укупан број поена
активност у току предавања		10	Испит - писмени		25
практична настава		20	Испит - усмени		25
колоквијум		20			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност, Дизајн				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Енглески језик 2				
Наставник:	Др Вулетић Ђ. Александар				
Статус предмета:	Обавезни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Услов за похађање: потпис из Енглеског 1 Услов за полагање: положен испит Енглески 1				
Циљ предмета: Циљ наставе енглеског језика у другој академској години је да развије и усаврши знање енглеског као страног језика код студената. Циљ нам је да студенти постигну брзину и тачност употребе енглеског језика како у говорној тако и у писаној комуникацији. Циљ је да се и граматичке способности подигну на виши степен у смислу да се не праве елементарне грешке у виду погрешне употребе неког времена, врсте речи и слично, већ да се грешке сведу на најмању могућу меру.					
Исход предмета: На крају друге године учења енглеског језика као страног очекујемо да наши студенти могу самостално да пишу сложене саставе на страном језику, да коментаришу, критикују и дају властити суд о датој теми везаној за неко уметничко дело. Такође студенти би морали да у активној говорној комуникацији употребљавају стручну терминологију из области уметности и сложеније облике реченичких конструкција. Акцент је стављен на проширење вокабулара и разумевање и интерпретирање датих информација из стручних текстова.					
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> 1. Nouns – group, part & mass; 2. Prepositions: at, on, in, during; 3. Questions and answers denoting cause,, result, purpose & reason; 4. Conjunctions: while, since, until; 5. Conditional clauses; 6. Open conditions; 7. Hypothetical conditions; 8. Negative conditions; 9. Adverbs; 10. Adjectives; 11. Comparison of adverbs and adjectives; 12. Irregular comparison of adverbs and adjectives; 13. How to detect adverbs from adjectives? Теоријски принципи; 14. Questions in statement form; 15. Tag questions; 16. Indirect questions; 17. Indirect commands; 18. Indirect statements; 19. Pravila za slaganje vremena; 20. Should in if-clauses; 21. Expressing hypothetical meaning; 22. Subjunctive; 23. Concord; 24. Prediction & predictability with <i>must</i> and <i>will</i> ; 25. Relative clauses; 26. Restrictive relative clauses; 27. Non-restrictive relative clauses; 28. Clauses: substitution and omission; 29. That-clauses; 30. Wh-clauses; 31. Comparative phrases; 32 Phrasal verbs; 33. Prepositional verbs <i>Практична настава: Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практична настава се одвија у смислу да се од студента тражи да решава задате задатке код куће а на часу да се о њима дискутује. Такође се захтева од студената да припреме неку тему о којој ће дати уводно излагање након кога ће се и остали студенти укључити у дискусије на часу. Затим се захтева да студенти пишу краће саставе, да дају коментаре или критичке осврте у писменој форми на дате уметничке радове. Студенти раде и граматичке вежбе путем различитих облика вежби: механичких, манипулативних или пак комуникативних. Добију задатак или “проблем” који би требало решити уз помоћ енглеског језика. То се такође обично ради код куће и доноси се готова решења о којима се на часу дискутује. Студенти припремају говорну тему из области уметничке гране коју студирају на факултету, и говоре на енглеском језику у одређеном временском периоду у оквиру часа. На тај начин се увежбава реторика код студената који уче енглески језик. Они стичу и преводилачке способности. Бирају сами материјал из стручне литературе који их занима и преводје га на српски језик. Обратан превод са српског на енглески језик се увежбава у ограниченом виду; преводје се реченице издвојене из контекста. У току године раде се по један семестрални граматички тест тзв. вишечлани избор.					
Литература: Основни уџбеник је <u>Design Your English</u> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002. Поред овог уџбеника користе се у настави и други језички материјали као допуна. Murphy, R. <u>English Grammar in Use</u> . Cambridge University Press, Cambridge, 1995. Ђолић, С. <u>English Through Art</u> . Научна књига, Београд, 1992.					
Број часова активне наставе					Остали часови: 0
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0		
Методе извођења наставе: Комуникативна метода.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	50	укупан број поена	Завршни испит :	50	укупан број поена
активност у току предавања		10	Испит - писмени		25
практична настава		20	Испит - усмени		25
колоквијум		20			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност							
Ниво и врста студија:	Основне академске студије							
Назив предмета:	Графичке технике - основе							
Наставник:	Вујовић-Стојановић М. Милка							
Статус предмета:	Обавезни							
Број ЕСПБ:	6							
Услов:	нема							
<p>Циљ предмета: Циљ предмета представља упознавање студента са базичним, неопходним информацијама о посебностима које пружа графика као уметничка дисциплина, упознавање њених могућности и ограничења у домену ликовног размишљања.</p> <p>Студенту се омогућава упознавање и са техничко-технолошким могућностима графике, радећи на реализацији својих предлога у свим графичким техникама у високој и дубокој штампи. Практичним радом у радионици, уз сталне консултације и надзор студент стиче потребна стручно-техничка и уметничка искуства и знање за успешан уметнички рад. Циљ предмета кроз два семестра представља и стицање свести о повезаности оригиналних класичних графичких техника са другим гранама ликовних и примењених уметности.</p>								
<p>Исход предмета: Исход учења је овладавање класичним графичким дисциплинама из области високе и дубоке штампе.</p>								
<p>Садржај предмета: Теоријска настава: Образовање о специфичностима ручне, оригиналне штампе у односу на индустријску штампу. Историја графичких техника, материјала, алата, папира. Висока штампа - линорез (дрворез), дубока штампа - сува игла, линогравура, акватинта, бакропж.</p> <p>Практична настава: Вежбе, самосталан рад под надзором и самосталан студијски истраживачки рад.</p> <p>Практична настава укључује и практичан рад на изради клишеа и графичких листова у наведеним техникама.</p>								
<p>Литература:</p> <p>Обавезна литература</p> <p>KOSCHATZKY, Walter <i>Die Kunst der Graphik(Technik, Geschichte, Meisterwerke)</i>, dtv Munchen, 1985.</p> <p>КРИЗМАН, Томислав, <i>О графичким вјештинама</i>, Југославенска академија знаности и умјетности, Загреб, 1952.</p> <p>ХОЗО, Цевад , <i>Умјетност мултиоригинала</i>, Прва књижевна комуна, Љубљана, 1988.</p> <p>Препоручена литература</p> <p>ZIEGLER, Walter, <i>Manuellen graphischen Techniken</i>, Druck und Verlag von Wilhelm Knapp, Halle (Saale), 1917.</p> <p>МЕСАРОШ, Фрањо, <i>Графичка енциклопедија</i>, Техничка књига, Загреб, 1971.</p> <p>ПИЈУКОВИЋ, Никола, <i>Штампарство у теорији и пракси</i>, Удружење графичких предузећа Југославије, Београд, 1956.</p> <p>DAWSON, John, <i>The Complete Guide to Prints and Printmaking – Techniques and Materials</i>, Phaidon, Oxford, 1981.</p> <p>AYRES, Julia, <i>Printmaking Techniques</i>, Watson–Guptill Publications, New York, 1993.</p> <p>GASCOIGNE, Bamber , <i>How to Identify Prints</i>, Thames and Hudson, London, 1988.</p>								
Број часова активне наставе					Остали часови:			
Предавања:	1	Вежбе:	1	ДОН:		0	Студијски истраживачки рад:	0
<p>Методе извођења наставе: Методи наставе се заснивају на практичном и теоријском раду са студентима, а настава се изводи у графичкој радионици на пресама за дубоку и високу штампу. Уз упознавање специфичног графичког алата и рада на пресама, студентима је омогућено и упознавање са историјатом и примерима из факултетске колекције студентских графичких листова за сваку графичку технику која се тренутно изучава. Инсистира се на самосталним решењима ликовне проблематике, експерименту и иновацији у употреби графичких материјала и штампе (ирис, офсетне плоче).</p>								
Оцена знања (максимални број поена 100)								
Предиспитне обавезе :		70	број поена	Завршни испит :	30	број поена		
Предавања – евиденција активности			5	Испит-практичан задатак		30		
Вежбе – евиденција активности			5					
Колоквијум – практичан задатак			60					

Студијски програм :	Дизајн, Примењена уметност, Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Историја дизајна
Наставник:	Александар В. Чучковић
Статус предмета:	изборни
Број ЕСПБ:	4
Услов:	Нема

Циљ предмета:

Упознавање студената са најважнијим феноменима из историје дизајна, стицање основних знања о историјским обликовним поетикама, карактеристичним производима и специфичним условима њиховог настанка уз целовито промишљање феномена дизајна и његових различитих видова ради боље оријентације у будућој професионалној пракси.

Исход предмета:

Очекивани исход учења јесте умеће распознавања маркантних појава у историји дизајна: историјских стилова и покрета, школа и стваралаца, те предмета који се убрајају у тзв. „класику дизајна“, што се проверава преко писмених одговора на постављена питања на колоквијумима. Идентификовати основне појаве, побројати главне утицаје и услове, дефинисати кључне покрете, набројати значајне протагонисте и именовати парадигматичне културне, уметничке, технолошке, економске, политичке услове одређених појава у дизајну. Жељени исход учења огледа се у увиђању културолошких обележја појединих историјских епоха као оквира дизајнерске праксе и разумевању историјске полеђине савремених проблема дизајна, као и у развијању моћи критичког резонувања о проблемима дизајна, што се проверава путем разговора на испиту. Скицирати природу главних услова дизајнерске праксе у конкретним случајевима, направити разлику између сродних феномена, навести примере у којима се огледа одређена поетика или техника, протумачити особености и изнети мишљење о вредности појединог случаја за савремену дизајнерску праксу, сажети историјски значај одређене појаве у дизајнерској пракси

Садржај предмета:

После излагања основних црта појединог историјског периода, стила или појаве у дизајну, студентима се путем видео-пројекције излажу примери који илуструју изнете тезе. Захватају се најзначајније појаве из историје дизајна, које су сажето изложене како би се стекла основна културолошка слика одређене епохе (од претеча дизајна, преко индустријске револуције до успостављања масовног друштва). Указује се на технолошке претпоставке, естетске карактеристике, симболичке поруке, економске интересе који одређују дизајн, али се скреће пажња и на утицаје других сфера културе, који се могу прочитати на самим предметима или који стоје у позадини одређених пројеката. Излажу се теме о условима за настанак феномена модерног дизајна, појаве различитих стилова, покрета, школа, манифестација и удружења за промоцију дизајна.

План наставе по недељама

I Семестар

- недеља: Представљање предмета
- недеља: Увод у дизајн
- недеља: Рађање дизајна
- недеља: Мануфактурна производња у 17. и 18. веку
- недеља: Рађање модерне науке и технике
- недеља: Утицаји западњачког и источњачког занатства на дизајн
- недеља: Процес индустријализације
- недеља: Покрет *Уметност и занати*
- недеља: Проналазачи и предузетници у САД
- недеља: Покрет *ар нуво*
- недеља: Успон рационализма у науци, техници и обликовању
- недеља: *Баухаус* и модернизам у дизајну
- недеља: Рекапитулација градива
- недеља: Први колоквијум
- недеља: Анализа резултата првог колоквијума

II Семестар

- недеља: Футуризам: од уметничког покрета до идеологије
- недеља: Аеродинамизам у дизајну
- недеља: Феномен *ар декоа*
- недеља: Органски облици у дизајну у Скандинавији, САД и Јапану
- недеља: Дизајн у доба рата

6. недеља: Настанак потрошачког друштва и дизајн 1950-их
7. недеља: Улмска школа за дизајн
8. недеља: Обнова рационализма у обликовању
9. недеља: Поп-култура и поп-дизајн
10. недеља: Истраживања свемира као надахнуће дизајнера
11. недеља: *Антидизајн* 1970-их и 1980-их
12. недеља: Постмодерни дизајн
13. недеља: Рекапитулација градива
14. недеља: Други колоквијум
15. недеља: Анализа резултата другог колоквијума

Литература:

(навести до 10 наслова / наслов, аутор, издавач и место, година / према подацима из **Т 10.3** и **Т 10.4**)

Литература (библиотека):

1. *Дизајн 20. века*, Фиел, Ш./П, Taschen/IPS, Келн/Београд, 2006
2. *Design: A Crash Course*, Clark, P./Freeman, J, Watson-Guptill Publ., New York, 2000
3. *Industrial design*, Heskett, J., Oxford University Press, Oxford, 1980
4. *Design: A Concise History*, Hauffe, T, Laurence King Publ., London, 1989
5. *Industrial Design A-Z*, Fiel, Ch./P, Taschen, Köln, 2006

Литература (остала):

1. *Дизајн: покрет и шестар*, Нобле, Ж, Голден Маркетинг, Загреб, 1999.
2. *Industrial Design: Reflection of the Century*, Noblet, J. d. (ed.), Flammarion/APCI, Paris, 1993
3. *20th Century Design*, McDermott, C, Carlton Books Ltd., London, 1999
4. *Design: A Very Short Introduction*, Heskett, J, Oxford University Press, Oxford, 2005
5. *Twentieth-Century Design*, Woodham, J, Oxford University Press, Oxford, 1997

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	
Методе извођења наставе:				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања са илустрацијама; ▪ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; ▪ учење из неакадемских извора (часописи, интернет, изложбе и сл.). 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежве – похађ. и актив.		10	Испит - усмени	30
Колоквијум - писмени		30		
Семинарски рад		30		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност; Дизајн
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Историја уметности I
Наставник:	Просен И. Милан
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	4
Услов:	Нема

Циљ предмета:

Циљеви и задаци наставе историје уметности састоје се у упознавању студената са уметношћу од њених прапочетака, са токовима уметности у старом веку, античком периоду и средњем веку као и са развојем српске средњовековне уметности. Један од важних задатака наставе историје уметности је и оспособљавање будућих уметника за разумевање, анализу и “читање” уметничких дела.

Циљеви и задаци наставе историје уметности конципирани су тако да оспособе студенте да прате уметност одређених периода како путем класичне литературе тако и путем интернета и других облика расположивих медија.

Исход предмета:

По завршетку наставе Историје уметности и студент поседује одређена знања о материјалној и ликовној култури из области која се проучава. Од студента се очекује способност да може да примени своје стечено теоријско знање у тумачењу и интерпретацији појава из домена уметности, материјалне и духовне културе старих цивилизација

Садржај предмета:

Обрађују се уметничко-стилске и историјске појаве из области историје уметности старог и средњег века. Основни садржаји програмске материје обухватају следеће тематске области: (Уметност праисторије, Уметност Египта и Месопотамије, Критска и Микенска уметност, Архајска скулптура, Грчка архитектура и Уметност класичне епохе, Хеленизам, Етрурска уметност, Архитектура и скулптура античког Рима, Помпеанско сликарство, Касноантичка и ранохришћанска уметност, Византијска уметност, Романичка уметност, Готичка уметност, Српска средњовековна уметност (архитектура, сликарство скулптура)

Литература:

JANSON, H. W., *Istorija Umetnosti*, Novi Sad 2006 (pojedine odrednice); GOMBRICH, E.H.: *Сара о уметности-Уметност и њена историја*, Београд 2011 (pojedine odrednice); STEVENSON SMITH. W., *The Art and Architecture of Ancient Egypt*, New York 1958; ГАВЕЛА, Б., *Историја уметности античке Грчке*, Београд 1969; ГАВЕЛА, Б., *Фидија*, Нови Сад 1962; WEBSTER, T., *Helenizam*, Novi Sad 1970; GAVELA B., *Etrurci (istorija, kultura, umetnost)*, Beograd 2007; KELLER, H., *Римско Царство*, Нови Сад: 1970; СРЕЈОВИЋ Д, ЦЕРМАНОВИЋ КУЗМАНОВИЋ А., *Речник грчке и римске митологије*, Београд 1979 (неке одреднице); SEKULES V., *Medieval Art*, Oxford 2001; РУПРЕХТ Б, *Романичка скулптура у Француској*, Београд 1979; GRABAR, A., *Византија. Византијска уметност средњег века* (од VIII до XV века), Нови Сад 1969; GRABAR, A., *Srednjovekovna umetnost istočne Evrope*, Novi Sad 1969; КОРАЋ, В, ШУПУТ М, *Архитектура византијског света*, Београд 1998 (поједини делови); РИСТИЋ, В, *Моравска архитектура*, Београд 1996; БОШКОВИЋ, Ђ, *Архитектура средњег века*, Београд 1967 (стр. 76-116; 192-207; 234-242; 297-31); ДЕРОКО, А., *Монументална и декоративна архитектура у средњовековној Србији*, Београд 1953; ТОДИЋ Б, *Сликарство у доба краља Милутина*, Београд 1998; ЂУРИЋ В, *Византијске фреске у Југославији*, Београд 1974.

Допунска литература: GRIMAL, P., *Римска цивилизација*, Београд: “Југославија” 1968 (183-214; 249-306); LAZAREV, V., *Историја византијског сликарства*, Београд 2004 (стр.87-122; 134-140; 175-179); МЕДИЋ. М., *Стари сликарски приручници I, II* Београд 1999-2006; ВИНКЕЛМАН, J. J., *Историја древне уметности*, Сремски Карловци-Нови Сад 1996; VITRUVIJE, *Десет књига о архитектури*, Београд: 2000 (стр. 11- 118: I, II, III, IV, V књига); СВЕТО ПИСМО СТАРОГ И НОВОГ ЗАВЈЕТА (прев. Стари завјет Ђуро Даничић; Нови завјет прев.Вук Стеф. Караџић); CHAMOUX, F., *Грчка цивилизација*, Београд 1967 (стр. 191-270; 321-366; Речник имена и појмова”, стр. 387-457.); GREVS, R., *Грчки митови*, Београд 1991.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	

Методе извођења наставе:

Предавања уз визуелну демонстрацију путем видео пројекције или испред ум.дела у музеју.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе : 50	број поена	Завршни испит : 50	број поена
Активност у току предавања	10	Колоквијум	20
Семинарски рад	20	Усмени испит	30
Колоквијум	20		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност; Дизајн		
Ниво и врста студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	Историја уметности 2		
Наставник:	Просен И. Милан		
Статус предмета:	Обавезни		
Број ЕСПБ:	4		
Услов:	Услов за похађање: потпис из Историје уметности 1 Услов за полагање: положен испит Историја уметности 1		
Циљ предмета:	СТИЦАЊЕ историјско-уметничких и теоријских знања, која ће бити од користи свршеним студентима у њиховом практичном раду.		
Исход предмета:	СПОСОБНОСТ студената да у практичном раду примене своје стечено теоријско знање у тумачењу и интерпретацији појава из домена визуелне културе.		
Садржај предмета:	ПРОУЧАВАЊЕ развоја културе и уметности ренесансе у Италији, Холандији, Фландрији и Француској, Висока ренесанса у Италији, Маниризам, Ел Греко, Барок (архитектура, скулптура и сликарство), Барок у Италији, дисперзија барока- барок у шпанији и француској, Српска уметност и Барок.		
Литература:	<p>JANSON, H. W., <i>Istorija Umetnosti</i>, Novi Sad 2006 (pojedine odrednice); GOMBRICH, E.H.: Saga o umetnosti - Umetnost i њена историја, Београд 2011 (pojedine odrednice); VAZARI, Đ. <i>Životi slavnih slikara, vajara i arhitekata</i>, Београд 2000; MAREJ, P., <i>Arhitektura italijanske renesanse</i>, Београд 2005; FREEDBERG, S. J. <i>Painting in Italy 1500 to 1600</i>, Harmondsworth 1971; WÖLFFLIN, H. <i>Klasična umjetnost. Uvod u italijansku renesansu</i>, Zagreb 1969; MURRAY, L., <i>The High Renaissance and Mannerism</i>, London 1977; SHEARMAN, J., <i>Mannerism</i>, New York 1976; WÖLFFLIN, H., <i>Renesansa i barok</i>, Sremski Karlovci 2000; Wittkower R., <i>Art and Architecture in Italy 1600 to 1750</i>, Harmondsworth 1958; Levey M., <i>Rococo to Revolution</i>, London 1966; TIMOTIJEVIĆ, M., <i>Српско барокно сликарство</i>, Нови Сад 1996.</p> <p>Допунска литература: BELLORI, G. P., <i>Ideja slkara, vajara i arhitekata, izbor prirodnih lepota iznad prirode</i> (Le vite de' Pittori, Scultori et Architetti moderni, Roma 1672, p. 3-13), u: Erwin PANOFSKY, <i>IDEA. Prilog istoriji pojma starije teorije umetnosti</i>, Bogovada 1997, str. 167-172; Да ВИНЧИ, Л.: <i>Трактат о сликарству</i>, Београд 1964; BLANT, E., <i>Umetnička teorija u Italiji 1450-1600</i>, Београд 2004; DELIMO, Ž., <i>Civilizacija renesanse</i>, Novi Sad-Sremski Karlovci 1989; FRIDENTAL, R., <i>Istorija umetnosti kroz pisma velikih stvaralaca. Od Gibertija do Gejnzbороа</i>, Београд 1963; Панофски, Е. <i>Уметност и значење: Иконолошке студије</i>, Београд 1975.</p>		
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0
			0
Методе извођења наставе:			
Предавања; Пројекције филмова и репродукција			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе :	50	број поена	Завршни испит :
Активност у току предавања	10		50
Семинарски рад	20		број поена
Колоквијум	20		20
			30

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност; Дизајн				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Историја уметности 3				
Наставник:	Тодић М. Миланка				
Статус предмета:	Обавезни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	Услов за похађање: потпис из Историје уметности 2 Услов за полагање: положен испит Историја уметности 2				
Циљ предмета: Студенти сва три студијска програма треба да упознају историјско-стилске моделе представљања у уметности 19. века као и њихове кључне теоријске интерпретације како би изградили властиту способност читања и тумачења уметничког дела.					
Исход предмета: Курс настоји да унапреди општа историјско-стилска и теоријска знања о комплексним појавама у европској и српској уметности 19. века.					
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Настава је организована као циклус тематских предавања уз одговарајуће слајд пројекције. Програмска материја обухвата период од француске револуције до 1900. године. Тематске целине се фокусирају на стилске и теоријске појаве у уметности од неокласицизма, романтизма, реализма, импресионизма, неоимпресионизма, постимпресионизма до симболизма.					
Литература: Група аутора, Општа историја уметности, Београд 1998. R. Rosenblum, H.V. Janson, 19th Century Art, New Zork 1984. Д. Медаковић, Српска уметност у 19. веку, Београд 1977.					
Број часова активне наставе				Остали часови:	
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0		0
Методe извођења наставе: Настава се изводи у активној форми дијалога и слободног разговора са студентима. Студенти активно учествују у анализи понуђених репрезентативних примера одређених историјско-стилских целина како европске тако и српске уметности. У складу са сопственим интересовањима, студенти учествују у припремању презентације одређених програмских јединица. Предавања имају итерактивну и отворену структуру. Током наставе реч је стално покривена сликом, односно, одговарајућим репродукцијама како би се омогућило студентима да усаврше своје перцептивне способности и увећају своју визуелну меморију. У настави се користи слајд пројектор, а понекад комјутер и видео-бим.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	40	број поена	Завршни испит :	60	број поена
Активност у току предавања		10	Испит - писмени		30
Семинар-и		30	Испит - усмени		30

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност; Дизајн			
Ниво и врста студија:	Основне академске студије			
Назив предмета:	Историја уметности 4			
Наставник:	Тодић М. Миланка			
Статус предмета:	Обавезни			
Број ЕСПБ:	4			
Услов:	Услов за похађање: потпис из Историје уметности 3 Услов за полагање: положен испит Историја уметности 3			
Циљ предмета:				
Студенти сва три студијска програма треба да упознају различите моделе представљања у уметности 20. века као и њихове кључне теоријске интерпретације како би изградиле властиту способност читања и тумачења вишеслојног уметничког дела.				
Исход предмета:				
Курс настоји да унапреди општа и посебна сазнања о авангардној и модерној уметности 20. века као и кључне теоријске оријентације у њиховим интерпретацијама.				
Садржај предмета:				
<i>Теоријска настава</i>				
Настава је организована као циклус тематских предавања уз одговарајуће слајд пројекције. Програмска материја обухвата период од 1900. године до краја седамдесетих година 20. века. Тематске целине се фокусирају на уметничке групе, покрете и школе, као и теоријске поставке авангардне и модерне уметности од сецесионизма, експресионизма, фовизма, кубизма, дадаизма, надреализма, конструктивизма, до сликарства акције, лирске апстракције, поп-арта, новог реализма, минимал арта и концептуалне уметности.				
Литература:				
Х.Х. Арнасон, Историја модерне уметности, Београд 1975.				
Л. Трифуновић, Сликарски правци 20. века, Приштина 1982.				
Ј. Денегри, Једна могућа историја модерне уметности, Београд 1998.				
Х. Рид, Историја модерне скулптуре, Београд 1966.				
М. Тодић, Немогуће, уметност надреализма, Београд 2002.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	0
Методе извођења наставе:				
Настава се изводи у активној форми дијалога и слободног разговора са студентима. Студенти активно учествују у анализи понуђених репрезентативних примера одређених историјско-стилских целина како европске тако и српске уметности. У складу са сопственим интересовањима, студенти учествују у припремању презентације одређених програмских јединица. Предавања имају итерактивну и отворену структуру. Током наставе реч је стално покривена сликом, односно, одговарајућим репродукцијама како би се омогућило студентима да усаврше своје перцептивне способности и увећају своју визуелну меморију. У настави се користи слајд пројектор, а понекад комјутер и видео-бим.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	40	број поена	Завршни испит :	60
Активност у току предавања		10	Испит - писмени	30
Семинар-и		30	Испит - усмени	30

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Нивои врста студија:	Основне академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација археолошких предмета			
Наставник:	Мина Љ.Јовић			
Статус предмета:	Обавезни			
Број ЕСПБ:	12			
Услов:	Конзервација и рестаурација скулптура I			
Циљ предмета:				
Примена теоријско-методолошких и стручно апликативних знања усвојених на Основним академским студијама везаним за проблеме конзервације и рестаурације археолошких предмета.Решавање конкретних проблема применом најновијих конзерваторских метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације.				
Исход предмета:				
Оспособљеност студента за правилан избор материјала, метода и поступака на основу анализе, синтезе и усвојених знања. Студент је кроз практичан рад обучен да правилно користи савремене апарате и уређаје за конзервацију и самосталну израду професионалне фото и текстуалне конзерваторске документације.				
Садржај предмета:				
Теоријска настава –				
Етика конзервације и рестаурације; Савремени конзерваторски принципи ; Нове методе; Минималне интервенције; Савремени апарати и уређаји; Обнављање раније изведених конзерваторских интервенција; Савремени материјали у конзервацији и рестаурацији археолошких предмета у свим материјалима; Савремени материјали за заштиту археолошких предмета које се налазе у екстремним климатским условима.				
Практична настава –				
Током практичног рада, студенти вежбају на оригиналним предметима. Практичан рад на археолошким предметима са карактеристичним оштећењима, доприноси бољем разумевању конзерваторско-рестаураторских проблема и развоју рестаураторске вештине. Све фазе рестаурације и реконструкције бележе се и снимају у циљу израде обавезне конзерваторско-рестаураторске документације.				
Литература:				
- Штетни агенси у конзервацији, Франц Цурк, Живан Недовић, Просвета, 1997				
- Технологи сликарства, вајарства и иконографије, Немања Бркић, Универзитет уметности у Београду 1991.				
- Analytical Techniques in Materials Conservation, Barbara H. Stuard, John Wiley & Sons 2007.				
- Conservation-Treatment-Methodology, Barbara Apellbaum, Elsevier Ltd 2007.				
- Ancient and historic metals, David A. Scot, Jerry Podany and Brian B. Considine, The J. P. Getty Trust 2007.				
- Electrochemical Methods in Archaeometry, Conservation and Restoration, Antonio Domenech-Carbo, Marija Teresa Domenech-Carbo and Virginia Costa, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009.				
- Племенити метали, Павле Гертик, ГИП, 1997.				
- Conservation science Heritage materials, Eric May and Mark Jones, The royal society of chemistry 2006.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 3	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	
Методе извођења наставе:				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) ▪ менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; ▪ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе-похађ. и актив.		15	Испит	30
Колоквијум-пис./усм. тест;семинарски рад		15		
Практичан задатак		40		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1
Наставник:	Сања М. Драгутиновић Коматина
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	12
Услов:	Положен испит Основе конзервације и рестаурације

Циљ предмета:

Циљ предмета је да студентима пружи основна, уводна сазнања о конзервацији и рестаурацији зидних слика, да им пружи теоријска и практична знања о основним историјским техникама извођења зидних слика, материјалима који их сачињавају, као и о основним узрочницима њиховог пропадања, како би сагледавањем и тумачењем тих сазнања касније били у стању да успешно изведу конзерваторско-рестаураторски поступак, односно савладају програм истоименог предмета који ће слушати у наредној години студија.

Исход предмета:

Студенти треба да препознају разлику између основних техника извођења зидних слика кроз историју, као и материјала који су употребљавани и који сачињавају зидне слике, и да, на основу усвојених знања, претпоставе основне узроке и механизме пропадања зидних слика изведених у различитим историјским периодима, односно у различитим материјалима и техникама. Стечено знање треба да демонстрирају успешним извођењем копија зидних слика из појединих историјских периода у оригиналној техници, поступку и материјалу.

Садржај предмета:

1. Појам зидне слике/Технике зидних слика 2. Материјали зидних слика: минерална везива: глина, гипс, креч, хидраулични креч, цемент 3. Пуниоци и врсте малтера 4. Проучавање техника зидних слика: Методе испитивања/Разлике између фреско и секо 5. Сликарске технике кроз историју (и пример конзервације): Зидне слике у праисторији/Зидне слике старог Египта 6. Израда копије зидне слике у оригиналној техници и материјалу: Египатска зидна слика 7. Припрема и преношење цртежа 8-10. Рад на плитком рељефу 11-13. Осликавање гипсане плоче 14. Зидне слике Крита и старе Грчке/Зидне слике Етрурије 15. Зидне слике старог Рима/Зидне слике ранохришћанског периода 16. Зидне слике у Византији/Зидне слике ренесансе 17. Израда копије зидне слике: римска или византијска зидна слика: припрема креча 18. Постављање првих слојева малтера 19-20. Преношење цртежа и осликавање 21. Специфичности пропадања зидних слика: Вода у зиду: инфилтрација, подземне воде, хигроскопна влага, кондензација 22. Мерење садржаја влаге у зиду/Мерење температуре зида 23. Регулација садржаја влаге у ваздуху и зиду 24. Специфичности деловања растворних соли/Контрола деловања и уклањање соли 25. Биолошки узрочници пропадања/Контрола биолошког пропадања зидних слика 26. Дехидратација, мраз, ерозија, загађивачи у ваздуху, ватра, вибрације, људски фактор 27. Мозаичке технике и материјали кроз историју/Специфичности пропадања 28. Принципи конзервације мозаика/Конзервација мозаика in situ/Начини скидања мозаика 29-30. Израда документације/припрема завршне изложбе студената.

Практична настава: Изводе се два рада - копије зидне слике у оригиналној техници и материјалу: 1.

Египатска зидна слика - секо техника на плитком рељефу у гипсаној подлози 2. Римска или византијска зидна слика - фреско техника на вишеслојној кречној подлози.

Литература:

- Ashurst J., Ashurst N., Practical building conservation: English Heritage technical handbook. Vol. 3 *Mortars, plasters and renders*, Gower technical Press, 1995
- Бркић Н., Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Уметничка академија, Београд, 1973.
- Група аутора, Методе утврђивања и отклањања последица дејства влаге на културна добра, ДКС, Нови Сад, 2004.
- Драгутиновић Коматина С., Конзервација зидних слика у гробницама и пећинама, Задужбина Андријевић, Београд, 2004.
- Massari I., Massari G., Damp Buildings, old and new, ICCROM, Rome, 1993
- Медић М., Стари сликарски приручници I, II, III, Републички завод за заштиту споменика културе, Београд, 1999, 2002, 2005.
- Mora L., Mora P., Philippot P., *Conservation of wall paintings*, Butterworths, London, 1983
- The Conservation of Wall Paintings, Proceedings of a Symposium organized by the Courtauld Institute of Art and Getty Conservation Institute, London, 1987
- Illustrated Glossary, Mosaic in Situ Project, Getty Conservation Institute, 2003
- Technical Training or the Maintenance of In Situ Mosaics, Getty Conservation Institute, 2011

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН:	Студијски истраживачки рад:	4
Методe извођења наставе:				
<ul style="list-style-type: none"> - предавања са илустрацијама/узорцима, видео презентације, практична демонстрација техника, метода и поступака рада; - практичан рад студената на изради или презентацији задатака (у атељеу) - менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; - вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; - студентски извештаји о истраживањима/раду на пројекту (конзерваторска документација, визуелне презентације, усмена саопштења); - учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, гостујућа предавања стручњака из области, гостовања у институцијама које се баве заштитом културне баштине, обилазак теренске праксе); 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе - похађ. и актив.		10	Испит - уметн. задаци	30
Колоквијум - писмени/тест/усмени		30		
Колоквијум-умет. задатак/пројекат		30		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 2
Наставник:	Радомир Д. Самарцић
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	14
Услов:	Положен испит Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1
<p>Циљ предмета: Циљ предмета је теоријско и практично упознавање студената са комплексном конзерваторско-рестаураторском проблематиком на свим техникама зидног сликарства, њено симулирање у најприближнијим условима и степену деструкције, у учионици за предавања и вежбе, истраживачки рад, решавање проблематике, извођење комплетног конзерваторско-рестаураторског третмана и израда неопходне конзерваторско-рестаураторске документације о затеченом стању, претходним интервенцијама и изведеном третману.</p>	
<p>Исход предмета: На основу стечених теоријских и практичних знања о комплексној конзерваторско-рестаураторској проблематици на свим техникама зидног сликарства и успешног конзерваторско-рестаураторског третмана студенти треба да буду оспособљени за самостално и тимско учествовање у пројектима заштите културно-историјских добара из свих временских периода.</p>	
<p>Садржај предмета: Истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код фреско зидне слике 1. испитивање носиоца и подлоге 2. испитивање бојеног и заштитног слоја; истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код секо зидне слике 3. испитивање носиоца и подлоге 4. испитивање бојеног и заштитног слоја; истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код фреско-секо зидне слике 5. испитивање носиоца и подлоге 6. испитивање бојеног и заштитног слоја; истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код уљане зидне слике 7. испитивање носиоца и подлоге 8. испитивање бојеног и заштитног слоја; истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код зграфито технике зидне слике 9. испитивање носиоца и подлоге 10. испитивање бојеног и заштитног слоја; истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код енкаустике 11. испитивање носиоца и подлоге 12. испитивање бојеног и заштитног слоја; истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код инкрустације 13. испитивање носиоца и подлоге 14. испитивање бојеног и заштитног слоја; 15. Санирање носиоца свих типова зидних слика 16. Конзервација подлоге свих типова зидних слика 17. Реконструкција подлоге свих типова зидних слика 18. Конзервација бојеног слоја свих типова зидних слика 19. Реконструкција бојеног слоја свих типова зидних слика 20. Позлата и рестаурација позлате код свих типова зидних слика 21. Израда текстуалне, техничке, фотографске и компјутерске, конзерваторско-рестаураторске документације; истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код зидног мозаика 22. испитивање носиоца и подлоге 23. испитивање бојеног слоја; Истраживачки конзерваторско-рестаураторски радови код подног мозаика 24. испитивање носиоца и подлоге 25. испитивање бојеног слоја 26. конзервација и реконструкција носиоца мозаика 27. конзервација и реконструкција подлоге мозаика 28. конзервација и реконструкција бојеног слоја мозаика 29. конзервација и рестаурација мозаика „in situ“ и у музејским условима 30. Израда текстуалне, техничке, фотографске и компјутерске, конз.-рест. документације.</p> <p><i>Практична настава</i> — У току практичног извођења наставе студенти изводе вежбе на зидним сликама које су сами извели у различитим техникама зидног сликарства, најприближнијим оригиналима наше културно-историјске и уметничке баштине, у сликарско-технолошком смислу. Симулирају, у најприближнијим условима и степену деструкције, конзерваторско-рестаураторску проблематику и изводе комплетан конзерваторско-рестаураторски третман.</p>	
<p>Литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dragutinovic Komatina S., Konzervacija zidnih slika u grobnicama i pecinama, Zadužbina Andrejevic, Beograd, 2004. - Medic M., Stari slikarski priručnici I, II, III, Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Beograd, 1999, 2002, 2005. - Mora L., Mora P., Philippot P., <i>Conservation of wall paintings</i>, Butterworths, London, 1983 - Крајгер Хозо М., Сликарство, методе сликања, материјали, Свјетлост, Сарајево, 1991. - Бркић Н., Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Уметничка академија, Београд, 1973. - Драгићевић Љ., Савремени материјали у заштити споменика културе, РЗЗСК Београд, 1996. - Драгићевић Љ., Полимери у заштити споменика културе, Хемијска индустрија Први мај Чачак, 2000. - Костић В. И Љ., Хемијско-технолошки лексикон, ИРО Рад, Београд, 1980. - Summecer S. Tehnike emulzione tempere, 1975 - Турински Ж., Сликарска технологија, Универзитет уметности, Београд, 1987 	
Број часова активне наставе	Остали часови:

Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН:	Студијски истраживачки рад:	4
Методe извођења наставe:				
<ul style="list-style-type: none"> - предавања са илустрацијама/узорцима, видео презентације, практична демонстрација техника, метода и поступака рада; - практичан рад студената на изради или презентацији задатака (у атељеу) - менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; - вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; - студентски извештаји о истраживањима/раду на пројекту (конзерваторска документација, визуелне презентације, усмена саопштења); - учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, гостујућа предавања стручњака из области, гостовања у институцијама које се баве заштитом културне баштине, обилазак теренске праксе); 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе-похађ. и актив.		15	Испит	30
Колоквијум-пис./усм. тест;семинарски рад		15		
Практичан задатак		40		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација Модул: Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација скулптура 1
Наставник:	Мина Љ.Јовић
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	20
Услов:	Положен испит Основе конзервације и рестаурације
<p>Циљ предмета: Комбинованим садржајем теоретске и практичне наставе студенти се упознају са основним проблематикама конзервације и рестаурације скулптура у већини скулпторских материјала из категорије културних добара. Кроз теоретску наставу се развија разумевање за начине израде скулптура у различитим материјалима као и узрока њиховог пропадања, а кроз практичан рад на експонатима студенти препознају основне проблематике и овладавају знањима и техникама потребним за њихову санацију.</p>	
<p>Исход предмета: Стицање основних знања и развијања способности уочавања основних узрока оштећења кроз анализу затеченог стања скулптуре. Оспособљавање за практично решавање основних проблема кроз правилан избор материјала и примену класичних и савремених метода.</p>	
<p>Садржај предмета:</p> <p>1. Физичка и хемијска својства и технике обраде гипса 2. Методе испитивања и узроци пропадања скулптура од гипса 3. Препознавање и дијагностика оштећења на експонатима од гипса 4. Методе конзервације и рестаурације скулптура од гипса: чишћења, лепљења, консолидација, надоградња недостајућих партија, ретуши и патинирања 5. Услови чувања скулптура од гипса у депоима, припрема експоната за транспорт и заштита конзерватора при раду са хемикалијама 6. Физичка и хемијска својства и технике обраде теракоте 7. Методе испитивања и узроци пропадања скулптура од теракоте 8. Препознавање и дијагностика оштећења на експонатима 9. Методе конзервације и рестаурације скулптура од теракоте: чишћења, уклањање растворљивих соли, лепљења, консолидација, надоградња недостајућих партија, ретуши и патинирања 10. Услови чувања скулптура од теракоте у депоима, припрема експоната за транспорт и заштита конзерватора при раду са хемикалијама 11. Физичка и хемијска својства и технике обраде камена 12. Методе испитивања и узроци пропадања скулптура од камена 13. Препознавање и дијагностика оштећења на експонатима 14. Методе конзервације и рестаурације скулптура од камена: чишћења, лепљења, консолидација, надоградња недостајућих партија, ретуши и патинирања 15. Услови чувања скулптура од камена у депоима, припрема експоната за транспорт и заштита конзерватора при раду са хемикалијама 16. Физичка и хемијска својства и технике обраде дрвета 17. Методе испитивања и узроци пропадања скулптура од дрвета 18. Препознавање и дијагностика оштећења на експонатима 19. Методе конзервације и рестаурације скулптура од дрвета: чишћења, лепљења, консолидација, надоградња недостајућих партија, ретуши и патинирања 20. Услови чувања скулптура од дрвета у депоима, припрема експоната за транспорт и заштита конзерватора при раду са хемикалијама 21. Физичка и хемијска својства и технике обраде метала 22. Методе испитивања и узроци пропадања скулптура од метала 23. Препознавање и дијагностика оштећења на експонатима 24. Методе конзервације и рестаурације метала: чишћења, уклањање хлоридних јона, уклањање растворљивих соли, лепљења, консолидација, надоградња недостајућих партија, ретуши, патинирања и лакирања 25. Услови чувања скулптура од метала у депоима, припрема експоната за транспорт и заштита конзерватора при раду са хемикалијама 26. Физичка и хемијска својства и технике обраде пластичних маса 27. Методе испитивања и узроци пропадања скулптура од пластичних маса 28. Препознавање и дијагностика оштећења на експонатима 29. Методе конзервације и рестаурације скулптура од пластичних маса: чишћења, лепљења, консолидација, надоградња недостајућих партија, ретуши и патинирања 30. Услови чувања скулптура од пластичних маса у депоима, припрема експоната за транспорт и заштита конзерватора при раду са хемикалијама.</p> <p>Током практичног рада студенти изводе вежбе на експонатима или огледним примерима са карактеристичним оштећењима. Све фазе конзервације и рестаурације бележе се и снимају у циљу израде конзерваторско-рестаураторске документације.</p>	
<p>Литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Свет скулптуре, Коста Богрдановић, Универзитет уметности у Београду 2004. - Технологи сликарства, вајарства и иконографије, Немања Бркић, Универзитет уметности у Београду 1991. - Савремене методе у конзервацији и рестаурацији камене пластике са примерима на Богородичиној цркви манастира Студенице, Славица Радовић, Магистарски рад, ФПУ, Београд 2002. - Analytical Techniques in Materials Conservation, Barbara H. Stuard, John Wiley & Sons 2007. - Conservation-Treatment-Methodology, Barbara Apellbaum, Elsevier Ltd 2007. - A practical guide for sustainable climate control and lighting in museums and galleries, Internacional conservation services and steensen vakming 2014. - Штетни агенси у конзервацији, Франц Цурк, Живан Недовић, Просвета 1997. 	

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 4	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	6
Методе извођења наставе:				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања са илустрацијама/узорцима, практична демонстрација техника, метода и поступака рада; ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) ▪ индивидуалне коректуре и консултације; ▪ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе-похађ. и актив.		15	Испит	30
Колоквијум-пис./усм. тест;семинарски рад		15		
Практичан задатак		40		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација скулптура 2
Наставник:	Мина Љ.Јовић
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	18
Услов:	Положен испит Конзервација и рестаурација скулптура 1
<p>Циљ предмета: Кроз различите материјале и проблеме на експонатима или огледним примерима студенти савладавају сложеније проблематике у конзервацији и рестаурацији скулптуре: чишћења, нарушене статике, ињектирања, рестаурације по аналогијама, реконструкције, ре-рестаурације и израду музејских копија.</p>	
<p>Исход предмета: Студент овладава комплексним знањима и методама конзерваторским и рестаураторским захвата имајући у виду етичке кодексе и естетску вредност експоната. Студент процењује стање еспоната, предлаже и образлаже третмане који су неопходни, користи најновија техничка достигнућа и овладао је употребом апарата неопходних за конзерваторске и рестаураторске третмане.</p>	
<p>Садржај предмета:</p> <p>1.Механички третмани чишћења скулптура од гипса синтетичким четкама и третман латексом 2. Хемијски третмани чишћења скулптура од гипса растворима аплицираним туферима и геловима 3. Проблематика нарушене статике скулптура од гипса и ињектирање растрешених слојева 4. Рестаурације скулптура од гипса и реконструкције на основу аналогија 5. Израда музејских копија, израда калуца и копија скулптура од гипса</p> <p>6. Механички третмани чишћења скулптура од теракоте синтетичким четкама, скалпелима под бинокуларним лупама и ултразвучно уклањање наслага калцијум карбоната 7. Хемијски третмани чишћења скулптура од теракоте растворима аплицираним туферима и геловима 8. Проблематика нарушене статике скулптура од теракоте и ињектирање растрешених слојева 9. Рестаурације скулптура од теракоте и реконструкције на основу аналогија</p> <p>10. Израда музејских копија, израда калуца и копија скулптура од теракоте 11. Механички третмани чишћења скулптура од камена синтетичким четкама, третман латексом, ултразвучно уклањање наслага калцијум карбоната и ласером 12. Хемијски третмани чишћења скулптура од камена растворима аплицираним туферима и геловима</p> <p>13. Проблематика нарушене статике скулптура од камена и ињектирање растрешених слојева 14. Рестаурације скулптура од камена и реконструкције на основу аналогија 15. Израда музејских копија, израда калуца и копија, три-де скенирање скулптура од камена 16. Механички третмани чишћења скулптура од дрвета синтетичким четкама и скалпелима под бинокуларним лупама 17. Хемијски третмани чишћења скулптура од дрвета растворима аплицираним туферима и геловима 18. Проблематика нарушене статике скулптура од дрвета и ињектирање растрешених слојева 19. Рестаурације скулптура од дрвета и реконструкције на основу аналогија 20. Израда музејских копија, израда калуца и копија, три-де скенирање скулптура од дрвета 21. Механички третмани чишћења скулптура од метала синтетичким четкама, скалпелима под бинокуларним лупама и ласером</p> <p>22. Хемијски третмани чишћења скулптура од метала растворима аплицираним туферима и геловима</p> <p>23. Проблематика нарушене статике скулптура од метала и ињектирање растрешених слојева 24. Рестаурације скулптура од метала и реконструкције на основу аналогија 25. Израда музејских копија, израда калуца и копија, три-де скенирање скулптура од метала 26. Механички третмани чишћења скулптура од пластичних маса синтетичким четкама и скалпелима под бинокуларним лупама 27. Хемијски третмани чишћења скулптура од пластичних маса растворима аплицираним туферима и геловима 28. Проблематика нарушене статике скулптура од пластичних маса и ињектирање растрешених слојева 29. Рестаурације скулптура од пластичних маса и реконструкције на основу аналогија 30. Израда музејских копија, израда калуца и копија, три-де скенирање скулптура од пластичних маса.</p> <p>Током практичног рада студенти изводе вежбе на еспонатима или огледним примерима са карактеристичним оштећењима. Све фазе конзервације и рестаурације бележе се и снимају у циљу израде конзерваторско- рестаураторске документације.</p>	
<p>Литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Племенити метали, Павле Гертик, ГИП, 1997. - Конзервација и рестаурација камена, Љубинко М. Драгићевић и Михаило М. Ршумовић, Републички завод за заштиту споменика скулптуре 2008. - Stone conservation, Eric Doehene and Clifford A. Price, The Getty conservation institute 2010. - Metallurgy and Microstructure of ancient and historic metals, D. A. Scott, Singapore, The J. P. Getty Trust 1991. - Conservation science Heritage materials, Eric May and Mark Jones, The royal society of chemistry 2006. - Ancient and historic metals, David A. Scot, Jerry Podany and Brian B. Considine, The J. P. Getty Trust 2007. - Electrochemical Methods in Archaeometry, Conservation and Restoration, Antonio Domenech-Carbo, Marija Teresa Domenech-Carbo and Virginia Costa, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2009. 	

- Illustrated glossary on stone deterioration patterns, ICOMOS-ISCS 2008.				
- EH 3D Laser scanning for Heritage, David M. Jones, English heritage 2007.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 3	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	7
Методe извођења наставе:				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања са илустрацијама/узорцима, практична демонстрација техника, метода и поступака рада; ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) ▪ индивидуалне коректуре и консултације; ▪ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе-похађ. и актив.	15		Испит	30
Колоквијум-пис./усм. тест;семинарски рад	15			
Практичан задатак	40			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру				
Наставник:	Тијана П. Лазић				
Статус предмета:	Обавезни				
Број ЕСПБ:	8				
Услов:	Положени испити Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1 и Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1				
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент упозна и разуме проблеме конзервације и рестаурације уметничких дела на папиру. Кроз наставу се негују и развијају истраживачки рад, упознавање са хемијским саставом, особинама и својствима материја које чине уметничка дела на папиру и пергаменту, класичан и савремен приступ конзерваторским и рестаураторским поступцима и методама.					
Исход предмета: Стицање основних знања о структури и понашању уметничких дела на папиру и развијање способности уочавања основних узрока оштећења кроз анализу затеченог стања. Оспособљавање за практично решавање специфичних проблема кроз правилан избор материјала и примену класичних и савремених метода конзервације и рестаурације папира.					
Садржај предмета:					
1. Уметничка дела на папиру-историјат и технике (1 недеља), 2. Папир-производња, састав и особине (2 недеља), 3. Оштећења папира-биолошка, хемијска и физичка (3 недеља), 4. Мاستила-састав и особине (4 недеља), 5. Превентивна заштита-услови чувања, излагање, транспорт (5 недеља), 6. Конзервација папира-историјат, основни принципи и поступци (6 недеља), 7. Израда документације-опис затеченог стања, предлог конз.-рестаураторских поступака, фото документација, микрофилмовање (7 недеља), 8. Дезинфекција-средства и поступак (8 недеља), 9. Механичко чишћење-средства и поступак (9 недеља), 10. Растварачи у конзервацији папира (10 недеља), 11. Фиксирање растворних мастила и боја-средства и поступак (11-12 недеља), 12. Прање и белјење-средства и поступак (13-14 недеља), 13. Уклањање мрља и неутрализација папира-средства и поступак (15-16 недеља), 14. Полимери за лепљење и консолиданти (17-18 недеља), 15. Рестаурација папира-класичне методе, ламинација, методе наливањем (19-25 недеља), 16. Ретуш-средства и поступак (26-27 недеља), 17. Пергамент-производња, састав и особине (28 недеља), 18. Конзервација пергамента-средства и поступак (29 недеља), 19. Повез-историјат, врсте (30 недеља). Током практичног рада студенти вежбају на оригиналима (уметничка дела на папиру, рукописна и стара штампана књига, пергамент). Практичан рад на оштећеној грађи на папиру доприноси бољем разумевању конзерваторских проблема и развијању конзерваторске вештине. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.					
Литература:					
<ul style="list-style-type: none"> - Кожни повези српске ћирилске књиге, Загорка Јанц, Београдска заједница културе, Београд, 1974. - Техника старог писма и минијатуре, Вера Радосављевић; Народна библиотека Србије, Београд, 1984. - Curatorial care of works of art on paper, Anne F. Clapp; Lyons & Burford, New York, 1987 - Мирослављево јеванђеље - студије у вези са технологијом израде, стањем и заштитом, Вера Радосављевић; Народна библиотека Србије, Београд, 1994. - Конзервација и рестаурација архивске и библиотечке грађе, Вера Радосављевић; Архив Србије, Београд, 2000. - Papermaking: The history and technique of an ancient craft, Dard Hunter; Dover Publications, New York, 2000 - Retouching of art on paper, Tina Grette Poulsson; Archetype Publications, 2008 - Paper and water: A guide for conservators, Gerhard Banik, Irene Brückle; Routledge, London, 2011 - The restoration of engravings, drawings, books and other works on paper, Max Schweidler; Getty Conservation Institute, Los Angeles, 2014 - Превентивна конзервација архивске и библиотечке грађе, Радмила Петровић; Дрштво конзерватора Србије, Београд, 2015. 					
Број часова активне наставе				Остали часови:	
Предавања:	1	Вежбе:	1		
ДОН:		Студијски истраживачки рад:		4	
Методе извођења наставе: Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :		70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе-похађ. и актив.		15	Испит	30	
Колоквијум-пис./усм. тест;семинарски рад		15			
Практичан задатак		40			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1
Наставник:	Светислав С. Николић
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	12
Услов:	Положен испит Основе конзервације и рестаурације
<p>Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент упозна и разуме проблеме структуралне конзервације слика на платненим и дрвеним носиоцима из категорије културних добара. Кроз наставу се развија истраживачки рад у области историјских сликарских техника и разумевање узрока пропадања штафелајних слика. Практичан рад је везан за примену и савладавање класичних и савремених конзерваторских поступака и метода у циљу консолидације и стабилизације оштећених штафелајних слика.</p>	
<p>Исход предмета: Стицање основних знања о структури и понашању уметничких слика на платненим и дрвеним носиоцима и развијање способности уочавања основних узрока оштећења кроз анализу затеченог стања носиоца и свих слојева слике. Оспособљавање за практично решавање специфичних проблема кроз правилан избор материјала и примену класичних и савремених метода консолидације и стабилизације.</p>	
<p>Садржај предмета: Садржај предмета подељен је у више целина: 1. Карактеристике штафелајних слика на платну и узроци пропадања; 2. Конзерваторска документација-анализа затеченог стања-фото документација; 3. Структурална конзервација-традиционалне методе; 4. Уводни кораци; 5. Методе исправљања деформација (технике картонеже); 6. Фиксирање и истезање; 7. Третмани полеђине; 8. Консолидација, органски раствори, водени раствори; 9. Стабилизација-технике; 10. Подлепљивање - методе и материјали 11. Стабилизација-ручно пеглање-лепкови на воденој бази.; 12. Стабилизација-подлепљивање „Клајстером“; 13. подлепљивање „Кола пастом“; 14. Подлепљивање рибљим туткалом; 15. Подлепљивање воском и смолом ручним пеглањем; 16. Структурална конзервација – савремене методе; 17. Савремени апарати на принципу вакуума у конзервацији слика; 18. Најновије методе – концепт и технологија; 19. Локални третмани; 20. Апарати на бази ниског притиска-Suction технологија; 21. Стабилизација-подлепљивање савременим материјалима; 22. Подлепљивање акрилним дисперзијама; 23. Подлепљивање Bevon i Beva филмом; 24. Карактеристике слика на дрвеном носиоцу и узроци пропадања; 25. Ксилофагни инсекти, гљиве и плесни; 26. Дезинсекција и дезинфекција-класични и савремени третмани; 27. Превентивно фиксирање и стабилизација-технике; 28. Консолидација, пукотине и спајање – паркетаже и ојачања; 29. Импрегнација-савремени материјали пракса; 30. Израда завршне документације</p> <p>Практична настава: Током практичног рада, (за сваку тематску целину одређене су 2 недеље) студенти вежбају на оригиналима (слике на дрвету и платну- студијски материјал). Практичан рад на сликама са карактеристичним оштећењима, доприноси бољем разумевању конзерваторских проблема и развијању конзерваторске вештине. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.</p>	
<p>Литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Русская станковая темперная живопись: Техника и реставрация, Искусство, В.В. Филатов, 1961 - The Science for Conservators: Adhesives and Coatings Vol 3, Conservation Unit Museums and Galleries Commission; Routledge, London, 1992 - Реставрация икон: Методические рекомендации, Группа аутора; Всероссийский Художественный Научно-реставрационный Центр им. Академика И.Э. Грабаря, 1993 - The structural conservation of panel paintings, Приредили К. Dardes, A.Rothe; Getty Conservation Institute, Los Angeles, 1995 - Manual on the conservation of paintings, Archetype Books, London, 1997 - The conservation of late icons, Приредили N.Jolkkonen, A.Martiskainen, P.Martiskainen, H.Nikkanen; The Valamo Art Conservation Institute, 1998 - The restoration of paintings, Knut Nicolaus; Konemann, Cologne, 1999 - Стари сликарски приручници, Милорад Медић 1,2,3; Републички завод за заштиту споменика културе, 1999, 2002, 2005. - Conservation of painting: Research and innovations, Gustav A.Berger, William H.Russell; Archetype Books, London, 2000 - Lining paintings, Caroline Villers, Archetype Books, London, 2003 - Структурална конзервација слика на платну, Зборник радова ГМС, Нови Сад, 2006. - Adhesives and consolidants in paintings, Angelina Barros D'Sa, Lizzie Bone, Alexandra Gent; Archetype Books, London, 2013 	
Број часова активне наставе	Остали часови:

Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН:	Студијски истраживачки рад:	4
Методe извођења наставе:				
Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе-похађ. и актив.		15	Испит	30
Колоквијум-пис./усм. тест;семинарски рад		15		
Практичан задатак		40		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Основне академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 2			
Наставник:	Тијана П. Лазић			
Статус предмета:	Обавезни			
Број ЕСПБ:	14			
Услов:	Положен испит Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1			
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент упозна и разуме проблеме рестаурације слика на платненим и дрвеним носиоцима из категорије културних добара. Кроз наставу се негују и развијају истраживачки рад у области историјских сликарских техника, рестаураторски поступци везани за чишћење бојеног и заштитног слоја као и реконструкцију подлоге и бојеног слоја на оштећеним штафелајним сликама.				
Исход предмета: Стицање основних знања о чишћењу и реконструкцији подлоге и бојених слојева код штафелајних слика. Оспособљавање за практично решавање специфичних проблема кроз правилан избор материјала за чишћење и овладавање техникама реконструкције.				
Садржај предмета:				
1. Место чишћења међу појмовима конзервације и рестаурације (1 недеља), 2. Етика чишћења (1 недеља), 3. Историјат чишћења (2-3 недеља), 4. Основни принципи и методологија рада (4-5 недеља), 5. Испитивања и анализе структуре слике (4-5 недеља), 6. Израда документације, (6 недеља) 7. Механичко чишћење (7-8 недеља), 8. Чишћење растварањем (9-11 недеља), 9. Класе и карактеристике органских растварача (9-11 недеља), 10. Параметри растворљивости (12-13 недеља), 11. Пробе чишћења - тест растворљивости (12-13 недеља), 13. Процес чишћења - употреба угушћених раствора, диполарних апротских растварача, киселина и база, смолних сапуна, ензима (14-18 недеља), 14. Опасности и неопходне мере заштите при чишћењу органским растварачима (19 недеља), 15. Типови подлоге (20-24 недеља), 16. Реконструкција подлоге, бојених слојева и позлате (20-24 недеља), 17. Технике ретуша (25-29 недеља), 18. Ревитализација заштитних слојева (30 недеља), 19. Нови заштитни слојеви (30 недеља).				
Током практичног рада, студенти вежбају на оригиналима (слике на дрвету и платну - студијски материјал). Практичан рад на оштећеним штафелајним сликама доприноси бољем разумевању конзерваторских проблема и развијању конзерваторске вештине. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.				
Литература:				
<ul style="list-style-type: none"> - The cleaning of paintings: Problems and potentialities, Helmut Ruhemann; Hacker Art Books, New York, 1982 - On picture varnishes and their solvents, Robert L. Feller, Nathan Stolow, Elizabeth H. Jones; National Gallery of Art, Washington, 1985 - The Science For Conservators Series: Volume 2: Cleaning, Conservation Unit Museums and Galleries Commission; Routledge, London, 1992 - Штетни агенси у конзервацији, Франц Цурк, Живан Недовић; Просвета, Београд, 1997. - The restoration of paintings, Knut Nicolaus; Konemann, Cologne, 1999 - Cleaning painted surfaces: Aqueous methods, Richard Wolbers; Archetype Books, London, 2003 - Solvent gels for the cleaning of works of art: The residue question, D. Stulik, D. Miller, H. Khanjian, N. Khandekar, R. Wolbers, J. Carlson, W. Christian Petersen; Getty Conservation Institute, Los Angeles, 2004 - Issues in the Conservation of Paintings, Приредили David Bomford, Mark Leonard; Getty Conservation Institute, Los Angeles, 2005 - Mixing and Matching: Approaches to Retouching Paintings, Приредили Rebecca Ellison, Patricia Smithen, Rachel Turnbull; Archetype Books, London, 2010 - Conservation of Easel Paintings, Приредили Joyce Hill Stoner, Rebecca Rushfield; Routledge, London, 2012 				
Број часова активне наставе 4				Остали часови:
Предавања:	2	Вежбе:	2	ДОН:
			Студијски истраживачки рад:	4
Методе извођења наставе:				
Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања и вежбе-похађ. и актив.		15	Испит	30
Колоквијум-пис./усм. тест;семинарски рад		15		
Практичан задатак		40		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Методе конзерваторских испитивања				
Наставник:	Дамјановић С. Љиљана				
Статус предмета:	обавезан				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	нема				
Циљ предмета:					
Да студент разуме принципе, области примене и ограничења различитих инструменталних метода испитивања старих сликарских материјала, стања слика и услова у којима се оне чувају и одржавају. Такође, развија се истраживачки рад у области историјских сликарских техника и савремених метода за рестаурацију слика.					
Исход предмета:					
Студент треба да буде оспособљен: да одабере одговарајуће инструменталне методе за анализу узрока у складу са потребама; за самосталан и тимски рад везан за истраживачке активности у области заштите културних добара. Истраживачки лабораторијски рад је важан предуслов за успешно савладавање проблема током конзерваторско-рестаураторске праксе.					
Садржај предмета:					
Теоријска настава: Методе инфрацрвене (ИЦ) спектроскопије; Раманска спектроскопија и микро-раманска спектроскопија; УВ/Вид спектроскопија; Флуоресцентна спектроскопија; Рендгенска спектроскопија; Светлосна микроскопија; Електронска микроскопија; Масена спектрометрија; Хроматографске методе анализе; Посебне технике снимања - УВ флуоресценција и рефлексација, инфрацрвена рефлектографија, радиографија рендгенским зрацима.					
Практична настава: Студенти анализирају сликарске материјале доступним експерименталним техникама (ИЦ спектроскопија, микро-раманска спектроскопија и сл.)					
Литература:					
С. Ментус, У. Миоч, Одабране методе физичкохемијске анализе, Факултет за физичку хемију, Београд 1992. С. Милосављевић, Структурне инструменталне методе, Хемијски факултет, Универзитет у Београду, 1994. D.A. Skoog, F.J. Holler, J.J. Leary, Principles of instrumental analysis, Saunders College Publishing, 5th Edition, 1998.					
Број часова активне наставе				Остали часови:	
Предавања: 1	Вежбе: 1	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0		0
Методе извођења наставе:					
Усмена предавања, интерактивна настава, домаћи задаци, консултације и експерименталне вежбе					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	60	број поена	Завршни испит :	40	број поена
Предавања – евиденција активности		5	Испит- усмени		40
Вежбе – евиденција активности		5			
Практичан задатак		35			
Колоквијум-и		15			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација, Примењена уметност, Дизајн
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Методика ликовног васпитања и образовања
Наставник:	Сања Филиповић
Статус предмета:	Изборни
Број ЕСПБ:	6
Услов:	нема

Циљ предмета: Изграђивање и оснаживање компетенција студената за: разумевање, тумачење, анализу и вредновање теорија и идеја методике ликовног васпитања и образовања; разликовање и тумачење аспеката развоја ликовног израза деце и младих; тумачење и вредновање компетенција ликовног педагога; дефинисање циљева и исхода ликовног васпитања и образовања, садржаја и активности, као и елемената процеса ликовног васпитања и образовања; тумачење и вредновање приступа и техника организације процеса учења и мотивације; разликовање и примену аспеката анализе и вредновања подуката ликовног стваралаштва деце и младих; разумевање, вредновање и примену критеријума за израду семинарског рада; одабир опсега садржаја, кључних појмова и визуелних примера у складу са одабраном темом рада; истраживање и примену различите литературе и извора информација; примену језика, стила рада, као и критеријума за навођење и цитирање; за примену вештина техничке обраде садржаја семинарског рада у писаној форми; вербално излагање и систематизовање садржаја семинарског рада у задатом времену; илустровање адекватним примерима, примену различитих вештина, техника и стилова јавног излагања; критичку анализу, дискусију са публиком, постављање проблемских питања и резимирање; самостално креирање презентације и примену мултимедијалних техника.

Исход предмета: На крају курса студент:

- разуме, тумачи, анализира и вреднује различе идеје и теоријске поставке, интердисциплинарност и егземпларности методике ликовног васпитања и образовања;
- разликује, тумачи аспекте развоја, одлике и специфичности ликовног израза деце и младих;
- тумачи и вреднује опсег компетенција наставника – ликовног педагога;
- дефинише циљеве и исходе ликовног васпитања и образовања у складу са задатим критеријумима;
- идентификује, категорише, упоређује и вреднује различите садржаје и активности у области ликовне уметности;
- наводи и образлаже основне елементе процеса ликовног васпитања и образовања - типове часова, методе, облике рада, места извођења ликовних активности, опремљеност простора, ликовна подручја/медије, технике, материјале, средства...;
- тумачи, критички анализира и вреднује различите приступе и технике организације процеса учења и мотивације;
- разликује и примењује различите аспекте анализе и вредновања подуката ликовног стваралаштва деце и млади;
- разуме, вреднује и примењује критеријуме за израду семинарског рада;
- самостално одабира опсег садржаја, кључних појмова и визуелних примера у складу са одабраном темом рада;
- истражује и користи различиту литературу и изворе информација;
- користи пригодан језик и стил рада, као и критеријуме за навођење и цитирање;
- примењује вештине техничке обраде садржаја семинарског рада у писаној форми;
- вербално излаже и систематизује садржај семинарског рада у задатом времену;
- илуструје излагање адекватним примерима, примењује различите вештине, технике и стилове јавног излагања;
- критички анализира, дискутује са публиком, поставља проблемска питања и резимира;
- самостално креира презентацију и примењује мултимедијалне технике - Powerpoint presentation, Prezi presentation...

Садржај предмета:

- Методика ликовног васпитања и образовања као научна и наставна дисциплина (Основни појмови, предмет, циљ и задаци методике ликовног васпитања и образовања. Методика ликовног васпитања и образовања као научна и наставна дисциплина и однос са другим научним и уметничким дисциплинама. Развој схватања, идеја и приступа ликовном васпитању и образовању.)
- Ликовни развој и неговање стваралаштва деце и младих (Аспекти развоја, одлике и специфичности ликовног израза деце и младих.)
- Холистички приступ ликовном васпитању и образовању (Циљеви и задаци ликовне културе. Дидактички принципи. Корелација, тематско планирање и интердисциплинарна настава и активности.)
- Компетенције наставника (Стандарди компетенција наставника, менторске вештине и стилови управљање

одељењем. Ликовни педагог као рефлексивни практичар - поступци развијања, унапређивања и неговања стваралачког изражавања деце и младих. Личност универзитетског професора.)

- Циљеви и исходи ликовног васпитања и образовања (Општи и специфични циљеви ликовног васпитања и образовања. Дефинисање образовних исхода у складу са задатим критеријумима – димензије когнитивних процеса, перцепција, доживљај и креативни процес.)
- Садржаји и активности (Основна структура садржаја - наставна тема, наставна јединица и кључни појмови. Теорија форме, уметничко наслеђе и елементи естетског процењивања. Одлике и изражајне могућности класичних и савремених медија у ликовном стваралаштву деце и младих. Теме за подстицање дечјег ликовног стваралаштва.)
- Предуслови за учење и материјали (Типови часова. Методе. Облици рада. Место извођења ликовних активности и опремљеност простора. Ликовна подручја / медији, технике и материјали. Средства, литература и остали извори.)
- Организација процеса учења (Различити приступи настави, учењу и планирању часа. Технике израде плана часа. Мотивација за учење и стваралачко изражавање. Артикулација часа.)
- Анализа и вредновање (Анализа подуката ликовног стваралаштва деце и младих – психолошки, социолошки, естетски и педагошки аспект. Евалуација и формативно оцењивање. Ликовни конкурси, изложбе и такмичења.)
- Критеријуми за израду семинарског рада (Појам и сврха писања семинарског рада. Припреме за писање семинарског рада - избор теме, библиографска припрема, структура рада. Документациона основа писања семинарског рада – цитати, језик и стил рада. Техничка обрада семинарског и завршног рада. Одабир теме семинарског рада (програмски садржаји наставе ликовне културе на свим нивоима. Истраживање литературе и различитих извора информација.)
- Вештина и техника јавног излагања – вокална експресија, гестови и говор тела, врсте и карактеристике стила излагања; Технике визуелне презентације семинарског рада - мултимедија (PowerPoint presentation, Prezi presentation...)
- Јавна презентација семинарског рада, јавна дискусија и давање повратне информације.

Литература:

Арнхајм, Р. (1985): *Визуелно мишљење*, Универзитет уметности, Београд.

Lowenfeld, Viktor & Brittain, W. Lambert (1975): *Creative and mental growth*, Macmillan Publishing Co., Inc., New York.

Карлаварис, Б. (1960): *Нова концепција ликовног васпитања*, ЗЗИУ Народне Републике Србије.

Беламарић, Д. (1987): *Дјете и облик*, Школска књига, Загреб.

Кокс, М. (2000): *Дечји цртежи*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

Квашчев, Р. (1980): *Подстицање и спутавање стваралачког понашања личности*, Завод за уџбенике, Сарајево.

Филиповић, С. (2011): *Методика ликовног васпитања и образовања*, УУ у Београду и Издавачка кућа Клет, Београд.

Аврамовић, С. (2008): *Вештина беседништва и јавни наступ*, Службени гласник, Београд.

Кундачина, М. и Банђур, В. (2007): *Академско писање*, Учитељски факултет, Ужице.

Ли, Е., Мајнард, М. (2002), *Савршена презентација*, Београд, Службени гласник.

Остала литература по избору студената, а у складу са предметним садржајима...

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	
Методe извођења наставе: Предавања (усмено излагање, рад са текстом), проблемска метода; Рад у групама, пару и индивидуални рад; Писани рад, визуелне презентације радова; Истраживачки рад, дискусије, пленарне презентације и усмене одбране радова.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Похађање наставе		20	Презентација семинарског рада	20
Колоквијум		30	Усмени испит	10
Писани семинарски рад		20		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Музеологија				
Наставник:	Милан Попадић				
Статус предмета:	обавезан				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	нема				
Циљ предмета: Упознавање природе и садржаја појмова баштине и музејске вредности кроз тумачење процеса сведочанствености и баштињења у теоријском и историјском контексту. Усвајање мултидисциплинарног приступа у доктрини обједињеног заштитног третмана, тумачења, презентације и употребе музејске вредности. Препознавање музејских установа као институција чувања, заштите и афирмације културне баштине.					
Исход предмета: Оспособљавање за поуздано препознавање баштинских вредности и усвајање доктрине музејске заштите и афирмације културно-историјске и музејске вредности. Остваривање услова за хармоничну координацију будућих конзерватора са другим учесницима у делатности заштите и коришћења музејске баштине.					
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> I целина: Учење о културном наслеђу са теоријом музеализације и историјским моделима музеалне делатности: 1.1 Дефинисање предмета и основни појмови научних дисциплина музеологије и херитологије, 1.2 Појам културног добра и музејске вредности, 1.3 Индивидуализација својстава наслеђа и њихова научна валоризација, 1.4 Појам музеализације и теорије документовања и комуникације музејске вредности. II целина: Музеографија (прагматички аспект музеализације). <i>Практична настава:</i> III целина: Технолошки и управљачки процеси у систему музејске заштите. Одвија се у установама заштите са демонстрацијама метода и техника, као и на истраживачким обиласцима културно-историјских и природних реткости. Посебне <i>методике</i> музејског рада: Селекција и научно искуство; Документација и научна дескрипција; Комуникација и социјална верификација; Политика програмирања музеја и модели управљања. <i>Технологија</i> музејског рада: Рекогнисирање и други облици прикупљања музеалија; Заштита и обрада збирних фондова: депои, документација; Израда каталога збирки и други облици научне дескрипције; Облици музејске презентације: едиције, експозиције; Облици сарадње са јавношћу; Облици маркетинга у музејској делатности.					
Литература: Ivo Maroević, Uvod u muzeologiju, Zagreb (Zavod za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta) 1993. Миодраг Јовановић, Музеологија и заштита културних добара, Београд (Плато) 1994. Dragan Bulatović, Osnovni kurs muzeologije, Bеоград 2006, elektronski rider za internu upotrebu.					
Број часова активне наставе			Остали часови:		
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	1	
Методe извођења наставе: Предавања са мултимедијалним презентацијама до ½ фонда, посете музејима и демонстрације на терену до ½ фонда, интерактивни рад са студентима (њихове демонстрације и презентације до ¼ фонда часова).					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	60	број поена	Завршни испит :	40	број поена
активност у току предавања		10	Презентација пројекта		40
колоквијум-и		30			
семинар-и		20			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Основе конзервације и рестаурације
Наставник:	Сања М. Драгутиновић Коматина
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	6
Услов:	Услов за похађање: потпис из Музеологија Услов за полагање: положен испит Музеологија

Циљ предмета: Циљ предмета је да студентима пружи уводна сазнања о историјском развоју рестаураторских принципа и делатности, о основним законским принципима у поступању са културном баштином, те да тако развију критички однос према стању културне баштине. Циљ је пружити студентима знање и о узроцима пропадања материјала од којих је сачињено културно наслеђе, као и о целом спектру превентивних мера које могу знатно да успоре пропадање материјала и тиме у будућности омогуће да се нужни рестаураторски захвати сведу на знатно нижу меру.

Исход предмета: Будући конзерватори-рестауратори треба да формирају адекватан став о конзерваторско-рестаураторским проблемима и задацима, уз познавање историјског развоја конзерваторских принципа, усвајајући прихваћене етичке принципе примењене у међународним правним оквирима. Они треба да прошире подручја деловања конзерватора-рестауратора ван радионице, примењујући знања из области превентивне заштите и очувања културног наслеђа *in situ*. Такође, студенти треба да, у складу са својим знањем и могућностима, допринесу дубљем разумевању, проучавању и публикавању у области заштите културне баштине.

Садржај предмета:

Теоријске основе конзервације: 1. Упознавање са програмом 2. Историја и теорија конзервације: Терминологија 3. Дефиниција професије 4. Образовање конзерватора 5. Принципи конзервације кроз историју 6. Модерне теорије рестаурације 7. Чезаре Бранди 8. Етички принципи конзервације и рестаурације 9. Савремени принципи конзерваторских третмана 10. Правни аспекти заштите културног наслеђа 11. Унескове препоруке и конвенције 12. Међународне организације из области конзервације 13. Историјат заштите у Србији 14. Преглед стручне литературе 15. Провера знања/колоквијум; *Превентивна заштита:* 16. Презентација семинарских радова 17. Упознавање са радом националних установа које се баве заштитом културних добара у Србији: РЗСК 18. Упознавање установа: Народни музеј 19. Узрочници и механизми пропадања културних добара/Вода, влажност и температура ваздуха 20. Загађивачи у ваздуху 21. Контрола микроклиматских услова: Мерење и регулација влажности 22. Мерење и регулација температуре и квалитета ваздуха 23. Светло - мерење и заштита 24. Соли и контрола утицаја соли 25. Биолошки узрочници 26. Контрола биолошког пропадања 27. Депо, складиштење и излагање 28. Руковање и транспорт 29. Упознавање са радом националних установа које се баве заштитом: депо Народне библиотеке Србије 30. Завршни испит

Литература:

- Бранди Ђ., Теорија рестаурације, Италијанска Кооперација, Београд, 2007.
- ICCROM, Climate in Museums, ICCROM, Rome, 1984
- IIC Preventive Conservation: Practice, Theory and Research, Ottawa Congress, London, 1994
- Jokilehto J., A History of Architectural Conservation, The University of York, England, 1986
- Caneva G., Nugari M.P., Salvadori O., Biology in the Conservation of the works of Art, ICCROM, Rome, 1991
- Conti A., History of the Restoration and Conservation of Works of Art, Oxford, 2007
- Cronyn, J., The Elements of Archaeological Conservation, London, 1990
- Stanley-Price N., Historical and Philosophical Issues in the Conservation of Cultural Heritage, Talley Jr., Melluco Vaccaro, Los Angeles, 1996
- Thompson G., The Museum Environment, London, 1986

Број часова активне наставе

Остали часови:

Предавања:	1	Вежбе:	1	ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:	0	0
------------	---	--------	---	------	---	-----------------------------	---	---

Методе извођења наставе:

- предавања са илустрацијама/узорцима, видео презентације, демонстрација техника, метода и поступака рада;
- студентска индивидуална истраживања/семинари;
- студентски извештаји о истраживањима/раду (семинарски радови, визуелне презентације, усмена саопштења)
- учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, гостујућа предавања стручњака из области, гостовања у институцијама које се баве заштитом културне баштине, обилазак теренске праксе)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе : 70	број поена	Завршни испит : 30	број поена
Предавања и вежбе - похађ. и актив.	10	Испит - писмени/усмени	30
Колоквијум - писмени/тест/усмени	30		
Семинарски рад	30		

Студијски програм :	Примењена уметност		
Ниво и врста студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	Основи зидног сликарства		
Наставник:	Синиша Љ. Жикић, Мирослав С.Лазовић, Накола З. Божовић		
Статус предмета:	Обавезни		
Број ЕСПБ:	8		
Услов:	нема		
Циљ предмета: Студенту се омогућава упознавање са техничко-технолошким могућностима техника зидног сликарства у оквиру програма предмета кроз реализацију својих радова (слика, цртежа, картона).			
Исход предмета: По завршетку програма предмета студент је стекао знања о историји технике и технологије зидног сликарства, као и упознао се са техничко-технолошким поступцима који су неопходни за праћење програма и даље усавршавање.			
Садржај предмета: Теоријска настава -Историјат зидног сликарства кроз појединачне технике монументалног сликарства -Предавања о материјалима и носиоцима и поступку извођења у одређеној техници и могућностима примене Практична настава -Вежбе, самостални рад под надзором. Практична настава укључује и практичан рад на изради пројекта, картона и носиоца за одређену технику зидног сликарства.			
Литература: "Технологија сликарства, вајарства и иконографије", Н. Бркић, Универзитет уметности, Београд, 1990. "Сликарска технологија", Ж. Турински, Универзитет уметности, Београд 1990. "Методe сликања и материјали", М. Kreigher-Hozo,, Свијетлост, Сарајево, 1991.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Методe извођења наставе: -предавања са илустрацијама/узорцима, практична демонстрација техника, метода и поступака рада; -практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским -просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) -менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; -вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; -учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, конкурси, контакти са професионалном праксом/окружењем и сл.).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :
Предавања – евиден. активности	5		Испит-практичан задатак
Вежбе – евиденција активности	5		30
Колоквијум – практичан задатак	60		

Студијски програм :	Примењена уметност		
Ниво и врста студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	Основи монументалног сликарства		
Наставник:	Никола Божовић, Мирослав Лазовић (конкурс у току)		
Статус предмета:	Обавезни		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
Циљ предмета: Упознавање студената са техничко-технолошким могућностима техника монументалног сликарства у оквиру програма предмета кроз реализацију вежби.			
Исход предмета: Стварање студената који су стекли знања о историји техника монументалног сликарства и техничко-технолошким поступцима који су неопходни за праћење програма у даљем усавршавању.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> - Историјски преглед монументалног техника (10) - Увод у основне техничке и технолошке карактеристике техника монументалног сликарства (10) - Врсте материјала и упућивање у систем слагања мозаичких коцкица (10) <i>Практична настава:</i> - Реализација вежбе у техници ливеног мозаика: методе рада и демонстрација технике копирањем изабраног примера (24) - Одливање и чишћење реализованог мозаика у цементном малтеру (4) - Реализација мозаика мањих димензија на индустријском лепку: методе рада и демонстрација технике (10) - Реализација мозаика техником директног убадања у свеж малтер: методе рада и демонстрација технике (12) - Реализација вежбе техником витража: методе рада и демонстрација технике (10)			
Литература: "Ravenne", L. von Matt, Editions Celree d'Art, Paris, 1971. "Mozaici Rima", W.Oakeshott, Jugoslavija, Beograd, 1977. "Mosaic: History and Technique", P. Ficher, Thames and Hudson, London, 1971. Турински Живојин, Сликарска технологија, Универзитет уметности, Београд, 1970. Kraigher-Hozo Metka, Slikarstvo, metode slikanja i materijali, Svijetlost, Sarajevo, 1991.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Остали часови: 0			
Методe извођења наставе: - предавања са илустрацијама/узорцима, практична демонстрација техника, метода и поступака рада - практичан рад студената на изради вежби - менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације - вођене групне дискусије у вези са радовима - учење из неакадемских извора (интернет, изложбе)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе : 70	број поена	Завршни испит : 30	број поена
Активност у току предавања	20	испит - усмени	30
Практичан рад	50		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација, Примењена уметност, Дизајн		
Ниво и врста студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	Педагогија		
Наставник:	Радовановић Ивица		
Статус предмета:	изборни		
Број ЕСПБ:	4		
Услов:	нема		
<p>Циљ предмета: Циљ програма јесте овладавање основним знањима из области педагогије, развијање педагошког мишљења, ставова и вредности, богаћење и развијање педагошког речника и подстицање истаживачког односа према педагошкој теорији и пракси.</p> <p>Усвајање основних дидактичких знања (развијање елементарне дидактичке способности за разумевање суштине циља и задатака наставе и образовања). Оспособљавање за курикуларно обликовање садржаја, исхода образовања, за адекватнији избор и стваралачку употребу наставних метода, облика, дидактичких медија, стратегија у процесу планирања, реализације и евалуације наставног процеса</p>			
<p>Исход предмета: Овладаност основним знањима из области педагогије. Развијено педагошко мишљење. Обједињено теоријско и практично педагошко знање. Развијен активан, истраживачки приступ према педагошкој делатности.</p> <p>Знања (декларативна и процедурална) и способности за примену дидактичких законитости, принципа и правила у настави школских предмета и интегративних тема.</p>			
<p>Садржај предмета:</p> <p>Педагогија као наука и студијска дисциплина, Епистемолошко-методолошке основе педагогије. Основи појмови у педагогији. Циљ васпитања. Васпитање и развој. Вредности и васпитање. Култура и васпитање. Структуралне компоненте васпитања. Васпитање у слободном времену. Основи методике васпитног рада. Систем васпитања и образовања.</p> <p>Дидактика као наука. Настава као креативни процес. Педагошки и психолошки фактори успешног наставног рада. Организација наставе. Образовна технологија. образовање информационе ере. Васпитно -- образовна клима. Медији у васпитању и образовању. Процењивање и мерење знања и способности ученика.</p> <p>I Општа педагогија</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогија као наука и студијска дисциплина 2. Епистемолошко-методолошке основе педагогије 3. Основни појмови у педагогији 4. Циљ васпитања 5. Васпитање и развој 6. Вриједности и васпитање 7. Култура и васпитање 8. Структуралне компоненте васпитања 9. Васпитање у слободном времену 10. Основи методике васпитног рада 11. Систем васпитања и образовања <p>II Дидактика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дидактика као наука. 2. Настава као креативни процес. 3. Психолошки и педагошки фактори успјешног наставног рада. 4. Организација наставе. 5. Образовна технологија. 6. образовање информационе ере. 7. Васпитно-образовна клима 8. Медији у васпитању и образовању. 9. Процењивање и мјерење знања и способности ученика. 			
<p>Литература:</p> <p>Мандић П. Радовановић И. (2000.г.) Увод у општу информатичку педагогију, Учитељски факултет, Београд Трнавац Н. (2000.г.) Педагогија, Научна књига Београд Поткоњак Н., Радовановић И. (2006.г.) Педагошки практикум, Учитељски факултет, Београд Вилотијевић М. (2002.г.) Дидактика, Учитељски факултет, Београд</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Методe извођења наставе:			0

Предавања, вежбе, истраживачки рад, индивидуални рад и педагошка пракса.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе : 40	број поена	Завршни испит : 60	број поена
активност у току предавања	10	Испит - усмени	60
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Основне академске студије			
Назив предмета:	Примењена хемија			
Наставник:	Милош Мојовић			
Статус предмета:	обавезан			
Број ЕСПБ:	4			
Услов:	нема			
Циљ предмета:	Интеграција свих претходно стечених знања и вештина, повећан ниво самосталности и способности у раду на керамичком колу, креативни приступ сложеним утилитарним формама, естетских вредности, индивидуалног израза.			
Исход предмета:	Овладавањем знања из хемије, примењене у области конзервације и рестаурације, студенти стичу важну теоријску основу као предуслов за успешну конзерваторско-рестаураторску праксу.			
Садржај предмета:	<p><i>Теоријска настава:</i> Материја-структура, дуалност, дисконтинуална структура материје, Супстанце, хемијски елементи, хемијска једињења, смеше, материјали, Хемијски симболи, хемијске формуле, хемијске једначине, Атомска и моларна маса. Периодни систем елемената. Структура атома и молекула, електронски атомски спектри, вибрациони и ротациони молекулски спектри-основе, квантни бројеви, спектрални термови. Хемијска веза - јонска, ковалентна, водонична. Агрегатна стања. Киселине и базе. Основи органске хемије - хемијски спојеви, подела, структурне формуле органских једињења, групе и номенклатура органских једињења, алкани, алкени и алкини-IUPAC номенклатура, Функционалне групе: алкохоли, феноли и тиоли; етри и тиоестри; амини, органохалогена једињења; алдехиди и кетони; карбоксилне киселине; деривати карбоксилних киселина - акрилна, фтална; терпени, протеини, полисахариди, аминокиселине, силани, азиди, диимиди, кетени, амини. Полимери - врсте, подела по пореклу, подела по начину умрежавања, подела по типу реакције при умрежавању. Акрилна киселина, полиакрилна киселина, метакрилна киселина, оелинска киселина, линолна и линоленска киселина, деривати киселина, естерификација, триглицериди, целулозе, карбоксилни полимери, стирен-бутадиен гуме, неопрени, фенолне смоле - новолац и резол смоле, резорцинол адхезиви, аминокиселине-адхезиви - меламина, епоксидне смоле, епоксидни акрилати, полиуретани, поливинилацетати, силани. Типови растварача - поларни, поларно-неполарни и неполарни. Типични растварачи. Адхезиви.</p> <p><i>Практична настава:</i> Лабораторијске вежбе и решавање конкретних конзерваторско-рестаураторских задатака.</p>			
Литература:	<p>М. Драгојевић, М. Поповић, С. Стевић, В. Шћепановић, Општа хемија, I део, Технолошко-металуршки факултет, Београд, 1999. Д. Полети, Општа хемија, II део, Хемија елемената, Технолошко-металуршки факултет, Универзитет у Београду, 1992. Миленко Плавшић, Полимерни материјали, Наука и инжењерство, Научна књига, 1996. Бранислав Николић (уредник), Хемијско-технолошко-металуршки приручник, Југословенска инжењерска академија, Београд, 2007. Irving Skeist, Handbook of Adhesives, New York, 1977. Wikipedia, радови објављени у референтним светским часописима у којима су обрађена конкретна истраживања везана за дијагностику и рестаурацију различитих уметничких дела и предмета, као што су Journal of Cultural Heritage, Journal of Magnetic Resonance, Radiation Physics and Chemistry, Trends in Analytical Chemistry, Nuclear Instruments and Methods in Physics Research B itd.</p>			
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 1	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	0
Методе извођења наставе:				
Усмена предавања, интерактивна настава, консултације и експерименталне вежбе.				
знања (Оцена максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе : 70	број поена		Завршни испит : 30	број поена
активност у току предавања	10		Испит-усмени	30
колоквијум-и	30			
семинар	30			

Студијски програм :	Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Основне академске студије			
Назив предмета:	Пројектовање облика			
Наставник:	Пауновић Маријана			
Статус предмета:	обавезан			
Број ЕСПБ:	6			
Услов:	нема			
Циљ предмета: Развијање просторних перцепција помоћу усвајања и примене конструктивно-геометријских метода представљања 3D-објеката на дводимензионалној равни цртежа. Аналитички приступ ликовном проблему.				
Исход предмета: Способност да се геометријске форме у равни и простору примене на оптималан начин у професионалној пракси.Познавање и примена перспективних метода за приказивање простора. Синтеза стечених знања из примењене геометрије и теорија пропорције, форме и боје.				
Садржај предмета:				
Предавања:				
1. Уводно предавање	2. Теорија пропорција (златни пресек)	3. Спирале из правилних полигона	4. Спирале у равни, кружна еволвента	5. Правилни полигони и роналдијева констр.
6. Платонова тела (коцка, тетраедар, октаедар)	7. Додекаедар и икосаедар	8. Полуправилни полиедри	9. Приближавање полиедра сфери	10. Орнамент, теселација, фрактали
11. Елипса, рицова метода и друге конструкције	12. Парабола, хипербола	13. Рот. Хиперболоид, елипсоид, параболоид	14. Хиперболички параболоид	15. Коноиди и цилиндроиди
1. Изометријска пројекција лопте	2. Мрежа сфере, спирала на сфери	3. Спирала на конусу	4. Хелиса, завојна торза	5. Фронтална перспектива
6. Анаглифска слика	7. Угаона перспектива	8. Коса перспектива	9. Конусна анаморфоза	10. Цилиндрична анаморфоза
11. Сенчење	12. Ваздушна перспектива	13. Поп - ап	14. Оптичке варке	15. Немогући објекти и вишезначне површи
Вежбе: садржајем прате методске јединице предавања у истом распореду по радним недељама. Сваки студент даје своје решење постављених тема уз асистенцију сарадника.				
Литература:				
Природне пропорције, Бранко М. Перак, аутор 1999.				
Уметност боје, Johannes Itten, Уметничка академија у Београду, 1973.				
500 Jahre Geschichte Der Perspektive, Otto Patzelt, Verlag für Bauwesen, Berlin, 1991.				
Optical Illusions, Bruno Ernst, Taschen, Köln, 1992.				
The Visual Experience:An Introduction To Art, Bates Lowry, Harry N.Abrams,Inc., New York, 1963.				
Anamorphosen: Geheime Bilderwelten, Georg Füsslin, Ewald Hentze, Füsslin Verlag, Stuttgart, 1999.				
The Grammar Of Ornament, Owen Jones, Dover Publications.Inc., New York, 1987.				
A trick of the eye: trompe-l'oeil, Eckhard Hollmann, Jürgen Tesch, Prestel, Munich, 2004.				
Fractals:The Patterns Of Chaos, John Briggs, Thames and Hudson,1994.				
Extreme Animals:A Pop-Up Book, Anne Sharp, Macmillan Children's Books, St.Helens, 2004.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	
				1
Методе извођења наставе: Предавања су екс-катедра, вежбе су заједничке са индивидуалним задацима. Настава је интерактивна, инсистира се на креативном и експерименталном приступу геометријским проблемима, уз обавезно коришћење литературе.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :		70	број поена	Завршни испит :
Предавања и вежбе - похађ. и актив.		10	Испит - уметн. пројекат	30
Колоквијум-умет. задатак/пројекат		60		број поена 30

Студијски програм :	Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Психологија				
Наставник:	Марковић Слободан				
Статус предмета:	изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	нема				
Циљ предмета: Усвајање основних психолошких појмова. Упознавање са базичним психолошким феноменима, методама њиховог истраживања и теоријским интерпретацијама.					
Исход предмета: Базично разумевање основних психолошких појмова и теоријских оријентација. Разумевање логике емпиријских истраживања у психологији.					
Садржај предмета:					
Предмет, задаци и гране психологије. Методе психолошких истраживања. Когнитивни процеси: опажање, учење, памћење и мишљење. Емоције. Мотивација. Индивидуалне разлике: интелигенција и личност. Фактори понашања: социјални, генетски.					
1. Предмет, задаци и гране психологије					
2. Методе психолошких истраживања: експеримент и опсервација					
3. Чула					
4. Визуелно опажање					
5. Учење					
6. Памћење					
7. Мишљење					
8. Индивидуалне разлике 1: интелигенција					
9. Мотивација					
10. Емоције					
11. Индивидуалне разлике 2: Личност					
12. Фактори понашања: социјални и генетски					
Литература:					
Никола Рот: Општа психологија (уџбеник за педагошке академије), Завод за издавање уџбеника, Београд.					
Број часова активне наставе					Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	0	
Методе извођења наставе: Предавања, Дискусије у оквиру предавања					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	40	број поена	Завршни испит :	60	број поена
активност у току предавања		10	испит - усмени		60
колоквијум-и		20			
семинар-и		10			

Студијски програм :	Примењена уметност, Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Сликарске технике 1
Наставник:	Кајтез Б.Слободан, Глоговац М. Мина
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	8
Услов:	нема
<p>Циљ предмета: Обухвата стручну едукацију студената кроз теорију и праксу о фундаменталним техникама штафелајног сликања, од традиционалних до савремених метода; теоретско упознавање са структурним слојевима слика различитих епоха, на различитим носиоцима и њиховим карактеристикама. Практичну примену техника:акварела,гваша, акрилика и јајчане темпере. Сликања на различитим врстама чврстих и еластичних носилаца у складу са стеченим знањима, почевши од припреме носилаца, подлоге, везива, боја, лакова до њихове примене; овладавање ликовним и технолошким поступцима у оквиру задате технике; развијање креативног способности базираних на повезивању ликовног и технолошког приступа у стварању уметничког дела. Стицање практичних основа за рад на осталим стручним предметима.</p>	
<p>Исход предмета: Стицање високостручног образовања из области сликарских техника: тонираног цртежа, акварела, гваша и акрилика. Овладавање ликовним и технолошким основама из познавања сликарских материјала и њихове примене, као и технологије рада у овим сликарским техникама.</p>	
<p>Садржај предмета: (Зимски и летњи семестар)</p>	
<p>1. Основни елементи слике - сликарски носиоци, еластични нос. (а);</p> <p>2. Папир као сликарски носилац, сликарске подлоге, везива (а); Затежање папира на радну површину (б);</p> <p>3. Везива и импрегнације - туткало (а); Наношење туткалне импрегнације на папир (б);</p> <p>4. Пигменти - бели (а); Преношење цртежа (б);</p> <p>5. Пигменти - црни (а); Сенчење - оловка и туш (б);</p> <p>6. Пигменти - смеђи и црвени (а);</p> <p>Цртање светла - бела темпера или акрилик (б);</p> <p>7. Пигменти - плави и зелени (а); Обрада светла (б)</p> <p>8. Пигменти - жути и љубичасти (а); Обрада светла (б)</p> <p>9. Везива - гума, гуми лепак (а); Обрада сенки (б);</p> <p>10. Акварел папири (а);</p> <p>Припрема акварел папира за сликање (б);</p> <p>11. Технике акварела, прибор за сликање (а); Сликање акварела (б);</p> <p>12. Везива - глутолин, скроб (а); Сликање акварелом (б);</p> <p>13. Гваш: носиоци и подлоге (а); Припрема носиоца за гваш (б);</p> <p>14. Прибор за сликање гвашом (а); Сликање гвашом (б);</p> <p>15. Ревизија вежби (б);</p> <p>Изводе се три рада: - портрет према ренесансном мајстору - тонирани цртеж на папиру, - портрет, пејзаж или мртва природа - акварел и - портрет, пејзаж или мртва природа - гваш.</p>	<p>1. Картон и лесонит као сликарски носиоци, посне подлоге (а);</p> <p>2. Технике темпере, историјат и развој (а); Импрегнација картона или лесонита (б);</p> <p>3. Емулзије, опште (а);</p> <p>Припремање и наношење посне подлоге (б);</p> <p>4. Емулзије, жуманце (а); Изолација подлоге (б);</p> <p>5. Прибор за сликање темпером (а);</p> <p>Постављање цртежа (б);</p> <p>6. Начини подсликавања темпером (а);</p> <p>7. Начини сликања темпером (а); Сликање темпером (б);</p> <p>8. Дисперзиона везивна средства (а); Сликање темпером (б);</p> <p>9. Акрилно везиво, акрилна подлоге (а); Сликање темпером (б);</p> <p>10. Медијан плоче као сликарски носиоци (а); Импрегнација медијан плоче (б);</p> <p>11. Акрилне боје (а);</p> <p>Наношење акрилне подлоге на медијан плочу (б);</p> <p>12. Прибор за сликање акрилом (а);</p> <p>13. Начини подсликавања акрилом (а); Подсликавање (б);</p> <p>14. Начини сликања акрилом (а); Сликање (б);</p> <p>15. Ревизија вежби (б);</p> <p>Изводе се два рада: - мртва природа - жумањкова темпера на картону или лесониту и - портрет или аутопортрет - акрилик на медијан плочи.</p>
<p>Литература:</p> <p>Андрејевић, Крста, <i>Приручник за предмет сликарске технике</i>, Универзитет Уметности у Београду, Београд, 1983.</p> <p>Брклџ, Немања, <i>Технологија сликарства, вајарства и иконографија</i>, Универзитет уметности у Београду, Београд, 1991.</p> <p>Doerner, Max, <i>The Materials of the Artist, and their use in painting with notes on the techniques of the old masters</i>, London, 1970.</p> <p>Крајгер - Хозо, Мегка, <i>Сликарство, Методе сликања им материјали</i>, Свјетлост, Сарајево 1991.</p> <p>Massey, Robert, <i>Recepture za slikanje</i>, Beograd, 1980.</p>	

Mayer, Ralph, *The Artist 's Handbook, of Materials and Techniques*, third edition, The Viking Press, New York 1979
 Медић, Милорад, *Стари сликарски приручници*, I, Београд, 1999.
 Медић, Милорад, *Стари сликарски приручници*, II, Београд, 2002..
 Сумерекер, Сиго, *Технике емулзионе темпере*, Београд, 1975.
 Сумерекер, Сиго, *Подлоге штафелајне слике*, Универзитет уметности у Београду, Београд 1973.
 Турински, Живојин, *Сликарска технологија*, Туристичка штампа, Београд, 1976.
 Wehlte, Kurt, *The Materials and Technigues of Painting*, translated by Ursus Dix, Kremer, New York 2001.
 Кајтез Слободан, *Сликарске технике*, Чигоја штампа, Београд, 2011.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	1
Методе извођења наставе: индивидуална настава кроз предавања и вежбе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања – евиденција активности		5	Испит-практичан задатак	30
Вежбе – евиденција активности		5		
Колоквијум – практичан задатак		60		

Студијски програм :	Примењена уметност, Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Сликарске технике 2
Наставник:	Кајтез Б.Слободан, Глоговац М. Мина
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	6
Услов:	Положен испит Сликарске технике 1
<p>Циљ предмета: обухвата стручну едукацију студената кроз теорију и праксу о фундаменталној техници темпере, од традиционалних до савремених метода; теоретско упознавање са структурним слојевима слика различитих епоха, на различитим носиоцима и њиховим карактеристикама; практичну примену одређених техника сликања на различитим врстама чврстих и еластичних носилаца у складу са стеченим знањима, почевши од припреме носилаца, подлоге, везива, боја, лакова до њихове примене; овладавање ликовним и технолошким поступцима у оквиру задате технике; развијање креативног способности базираних на повезивању ликовног и технолошког приступа у стварању уметничког дела. Стицање практичних основа за рад на осталим стручним предметима.</p>	
<p>Исход предмета: Стицање високостручног образовања из области фундаменталне сликарске технике темпере. Овладавање ликовним и технолошким основама из познавања сликарских материјала и њихове примене, као и технологије рада у оквиру ове технике, а такође и неколико метода њиховог извођења. Овладавање техникама позлате.</p>	
<p>Садржај предмета: Зимски и летњи семестар</p>	
<p>1. Чврсти носиоци (а); Импрегнација панел плоче (б);</p> <p>2. Дрво као сликарски носилац (а); Лепљење газе на панел плочу (б);</p> <p>3. Обрада дрвета за сликарски носилац (а); Припрема посне подлоге (б);</p> <p>4. Израда дрвеног носиоца (а); Наношење подлоге (б);</p> <p>5. Вештачки материјали на бази дрвета (а); Полирање подлоге (б);</p> <p>6. Албуминска везивна средства (а); Наношење и гравирање цртежа (б);</p> <p>7. Јајчане темпере, емулзије и прибор (а); Импрегнација подлоге (б)</p> <p>8. Начини подсликавања темпером на чврстим носиоцима (а); Подсликавање (б)</p> <p>9. Начини сликање темпером на чврстим носиоцима (а); Сликање (б);</p> <p>10. Начини обраде драперија (а); Сликање драперија (б);</p> <p>11. Начини сликања инкарната (а); Сликање инкарната (б);</p> <p>12. Начини обраде позадине (а); Сликање позадине (б);</p> <p>13. Завршна обрада форме (б);</p> <p>14. Лазурно повезивање (б);</p> <p>15. Ревизија вежби (б);</p>	<p>1. Позлате - историјат и развој (а); Припрема панел плоче (б);</p> <p>2. Позлате на полиментима (а); Лепљење газе на панел плочу (б);</p> <p>3. Позлате на микстионима (а); Припрема и наношење посне подлоге (б);</p> <p>4. Иконопис, историјат (а); Полирање подлоге и наношење цртежа (б);</p> <p>5. Начини обраде позлате (а); Позлаћивање шлагаеталом на микстиону (б);</p> <p>6. Начини подсликавања икона (а); Подсликавање (б);</p> <p>7. Начини сликања драперија (а); Сликање драперија (б);</p> <p>8. Начини сликање инкарната (а); Сликање инкарната (б);</p> <p>9. Начини сликања позадина (а); Сликање позадина (б);</p> <p>10. Казеинске темпере (а); Импрегнација лесонита или медијапан плоче (б);</p> <p>11. Остале технике темпере (а); Наношење казеинске подлоге (б);</p> <p>12. Лакиране и нелакиране темпере (а); Израда цртежа и подсликавање казеином (б);</p> <p>13. Начин израде византијске фреске казеинском темпером (а); Сликање (б);</p> <p>14. Сликање (б);</p> <p>15. Ревизија вежби (б);</p> <p>Изводе се два рада: - икона, јајчана темпера на панел плочи са позлатом и - византијска фреска, казеинска темпера на лесониту или медијапану.</p>
<p>Изводе се један рад - портрет по ренесансном мајстору, јајчана темпера на панел плочи.</p>	
<p>Литература:</p> <p>Андрејевић, Крста, <i>Приручник за предмет сликарске технике</i>, Универзитет Уметности у Београду, Београд, 1983.</p> <p>Брклџ, Немања, <i>Технологија сликарства, вајарства и иконографија</i>, Универзитет уметности у Београду, Београд, 1991.</p> <p>Doerner, Max, <i>The Materials of the Artist, an their use inpainting with notes on the techniques of the old masters</i>, London, 1970.</p> <p>Крајгер - Хозо, Мегка, <i>Сликарство, Методе сликања им материјали</i>, Свјетлост, Сарајево 1991.</p>	

Massey, Robert, *Recepture za slikanje*, Beograd, 1980.
 Mayer, Ralph, *The Artist 's Handbook, of Materials and Techniques*, third edition, The Viking Press, New York 1979
 Медић, Милорад, *Стари сликарски приручници*, I, Београд, 1999.
 Медић, Милорад, *Стари сликарски приручници*, II, Београд, 2002..
 Сумерекер, Сиго, *Технике емулзионе темпере*, Београд, 1975.
 Сумерекер, Сиго, *Подлоге штафелајне слике*, Универзитет уметности у Београду, Београд 1973.
 Турински, Живојин, *Сликарска технологија*, Туристичка штампа, Београд, 1976.
 Wehlte, Kurt, *The Materials and Technigues of Painting*, translated by Ursus Dix, Kremer, New York 2001.
 Кајтез Слободан, *Сликарске технике*, Чигоја штампа, Београд, 2011.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 1	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	2
Методe извођења наставе: индивидуална настава кроз предавања и вежбе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе : 70	број поена	Завршни испит : 30	број поена	
Предавања – евиденција активности	5	Испит-практичан задатак	30	
Вежбе – евиденција активности	5			
Колоквијум – практичан задатак	60			

Студијски програм :	Примењена уметност
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Сликарске технике 3
Наставник:	Кајтез Б.Слободан, Глоговац М. Мина
Статус предмета:	Обавезни
Број ЕСПБ:	8
Услов:	Положен испит Сликарске технике 2
<p>Циљ предмета: обухвата стручну едукацију студената кроз теорију и праксу о фундаменталној техници темпере, од традиционалних до савремених метода; теоретско упознавање са структурним слојевима слика различитих епоха, на различитим носиоцима и њиховим карактеристикама; практичну примену одређених техника сликања на различитим врстама чврстих и еластичних носилаца у складу са стеченим знањима, почевши од припреме носилаца, подлоге, везива, боја, лакова до њихове примене; овладавање ликовним и технолошким поступцима у оквиру задате технике; развијање креативног способности базираних на повезивању ликовног и технолошког приступа у стварању уметничког дела. Стицање практичних основа за рад на осталим стручним предметима.</p>	
<p>Исход предмета: Стицање високостручног образовања из области сликарске технике уља , овладавање ликовним и технолошким основама из познавања сликарских материјала и њихове примене, као и технологије рада у оквиру неколико метода извођења задате технике. Комбиновање две сликарске технике ради постизања што креативнијег ликовног приступа.</p>	
<p>Садржај предмета: Зимски и летњи семестар</p>	
<p>1. Текстил као сликарски носилац (а); Припрема панел или медијапан плоче (б);</p> <p>2. Сировине за добијање сликарског платна и преплетаји (а); Припрема и наношење посне или акрилне подлоге (б);</p> <p>3. Полумасне и масне подлоге (а);</p> <p>Постављање цртежа, лавирани туш или акрилик (б);</p> <p>4. Органска липофилна везива - уља (а);</p> <p>Валерско сликање јајчаном темпером или акрилом (б);</p> <p>5. Смоле (а); Сликање (б);</p> <p>6. Воскови (а);</p> <p>Постављање уљаних лазура (б);</p> <p>7. Средства за сушење (а); Наставак рада лазурима (б)</p> <p>8. Слепи рамови и начини затезања платна (а); Затезање платна на слепи рам (б)</p> <p>9. Растварачи (а); Импрегнација платна (б);</p> <p>10. Разређивачи (а);</p> <p>Припреме и наношење полумасне подлоге (б);</p> <p>11. Прибор за сликање уљем, начини постављања цртежа (а); Изолација подлоге и израда цртежа (б);</p> <p>12. Лакови, начини подсликавања (а); Подсликавање уљаним бојама (б);</p> <p>13. Медијуми (а);</p> <p>Прављење медијума и сликање уљем (б);</p> <p>14. Средства за глазирање (а); Сликање уљаним лазурима (б);</p> <p>15. Глазирање (б);</p> <p>Изводе се два рада: - портрет, комбинована техника, јајчана темпера или акрилик - уље, на панел плочи и - портрет или фигура, класична уљана темпера на платну.</p>	<p>1. Текстил као сликарски носилац (а); Припрема панел или медијапан плоче (б);</p> <p>2. Сировине за добијање сликарског платна и преплетаји (а); Припрема и наношење посне или акрилне подлоге (б);</p> <p>3. Полумасне и масне подлоге (а);</p> <p>Постављање цртежа, лавирани туш или акрилик (б);</p> <p>4. Органска липофилна везива - уља (а);</p> <p>Валерско сликање јајчаном темпером или акрилом (б);</p> <p>5. Смоле (а); Сликање (б);</p> <p>6. Воскови (а);</p> <p>Постављање уљаних лазура (б);</p> <p>7. Средства за сушење (а); Наставак рада лазурима (б)</p> <p>8. Слепи рамови и начини затезања платна (а); Затезање платна на слепи рам (б)</p> <p>9. Растварачи (а); Импрегнација платна (б);</p> <p>10. Разређивачи (а);</p> <p>Припреме и наношење полумасне подлоге (б);</p> <p>11. Прибор за сликање уљем, начини постављања цртежа (а); Изолација подлоге и израда цртежа (б);</p> <p>12. Лакови, начини подсликавања (а); Подсликавање уљаним бојама (б);</p> <p>13. Медијуми (а);</p> <p>Прављење медијума и сликање уљем (б);</p> <p>14. Средства за глазирање (а); Сликање уљаним лазурима (б);</p> <p>15. Глазирање (б);</p> <p>Изводе се два рада: - портрет, комбинована техника, јајчана темпера или акрилик - уље, на панел плочи и - портрет или фигура, класична уљана темпера на платну.</p>
<p>Литература: Андрејевић, Крста, <i>Приручник за предмет сликарске технике</i>, Универзитет Уметности у Београду, Београд, 1983. Брклџ, Немања, <i>Технологија сликарства, вајарства и иконографија</i>, Универзитет уметности у Београду, Београд, 1991.</p>	

Doerner, Max, *The Materials of the Artist, an their use inpainting with notes on the techniques of the old masters*, London, 1970.
 Крајгер - Хозо, Мегка, *Сликарство, Методе сликања иматеријали*, Свјетлост, Сарајево 1991.
 Massey, Robert, *Recepture za slikanje*, Београд, 1980.
 Mayer, Ralph, *The Artist 's Handbook, of Materials and Techniques*, third edition, The Viking Press, New York 1979
 Медић, Милорад, *Стари сликарски приручници*, I, Београд, 1999.
 Медић, Милорад, *Стари сликарски приручници*, II, Београд, 2002..
 Сумерекер, Сиго, *Технике емулзионе темпере*, Београд, 1975.
 Сумерекер, Сиго, *Подлоге штафелајне слике*, Универзитет уметности у Београду, Београд 1973.
 Турински, Живојин, *Сликарска технологија*, Туристичка штампа, Београд, 1976.
 Wehlte, Kurt, *The Materials and Technigues of Painting*, translated by Ursus Dix, Kremer, New York 2001.
 Кајтез Слободан, *Сликарске технике*, Чигоја штампа, Београд, 2011.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 1	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	2
Методе извођења наставе: индивидуална настава кроз предавања и вежбе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања – евиденција активности		5	Испит-практичан задатак	30
Вежбе – евиденција активности		5		
Колоквијум – практичан задатак		60		

Студијски програм :	Примењена уметност, Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Сликање А
Наставник:	Зечевић П.Станко, Огњановић В. Мирко, Кузмановић К. Бранка, Ђулизаревић Карановић М. Селма, Јанковић Неделков Љ. Татјана, Црнобрња Вукадиновић Н. Милица, Вицковић Ф. Селена, Шћепановић С. Владислав, Здравковић Б. Драган, Лазаревић М.Милица, Иван Ј. Грубанов
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	18
Услов:	Положен испит Цртање (А, Б или В)
<p>Циљ предмета: Упознавање, овладавање и продубљивање ликовних проблематика сликања и коришћење предвиђених сликарских техника и технологија обимом одговарајуће фонду часова предмета Сликање А. Стицање знања проучавањем односа боја, анализом површина, волумена, текстура, валерских и светлосних вредности, организацијом простора слике, успостављањем различитих нивоа контраста. Развијањем процеса рада на студији слике омогућава се подстицање креативности, критичког мишљења и индивидуалних поетика студената. Предмет Сликање А кореспондира са потребама предмета одређених модула/студијских програма на којима се реализује.</p>	
<p>Исход предмета: Овладавање студента ликовним проблематикама из области сликања и предвиђеним сликарским техникама и технологијама према планираном фонду часова предмета Сликање А. Кроз реализовање постављених задатаке континуирано примењивање знања у процесу рада на студијама слика и употреба аналитичко синтетичких поступака. Креативна примена усвојених знања у правцу развијања индивидуалне поетике. Успостављање критичког односа према сопственој и другој пракси сликања. Могућност да се стечена знања и умећа предмета Сликање А самостално и креативно примењују у другим предметима модула/студијских програма на академским студијама.</p>	
<p>Садржај предмета: Садржај предмета Сликање А подразумева проучавање колористичких односа ликовних елемената и њихових односа на основу анализе вредности површина, волумена, текстура, фактура, структура, валера и светлосних феномена. У циљу грађења студије слике успостављају се сложена организација простора слике, различити нивои контраста кроз аналитички приступ у посматрању предмета, поставки група предмета, људске фигуре и просторних односа. Студенти користе разноврсне сликарске технике и средства од припремне фазе до краја процеса рада на студији слике. У оквиру постојећег фонда часова садржај предмета Сликање А подељен је на два семестра и 10 методских јединица / задатака:</p>	
<p>1- 3 недеља 1. Монохромно сликање у три основна тона (црно, бело, сиво) анализирањем односа површина у слици 4 - 6 недеља 2. Сликање пуне пластике скалом тонских вредности од беле до црне 7 - 9 недеља 3. Прелаз од монохромног сликања ка полихромном увођењем једне боје, стварањем локалне боје слике 10 - 12 недеља 4. Стварање хармонијског склада у виду тонског сликања употребом лазурног, сликања полуpastом и pastом 13 - 15 недеља 5. Одређивање палете боја са и без наглашене боје у слици употребом лазурног, сликања полуpastом и pastом 16 - 18 недеља 6. Употреба пуног колорита, различитих интензитета и вредности боја у анализи светлости 19 - 21 недеља 7. Различити принципи сликања по хармонији, контрасту, разматрање односа топло-хладно, комплементрано, симултано, аналогно сликање 22 - 24 недеља 8. Материјализација елемената у композицији, карактер површина, облика, текстура, фактура, изражених бојом 25 - 27 недеља 9. Разматрање проблема светлосних односа и сенке у сликарској целини уз употребу пуног колорита 28 - 30 недеља 10. Компоновање сложене сликарске целине са разноврсним изражајним вредностима боје</p>	
<p>Напомена: У оквиру предмета Сликање А практикује се рад у форми <i>Цртежа мањег формата</i> којим се и исказује и надграђује садржај предмета у сврху развијања креативних потенцијала студената.</p>	
<p>Литература: 1. Уметност боје, Itten Johannes, Уметничка академија у Београду, Београд, 1961.; 2. Свест о облику II, Богдановић Коста, Прометеј, Нови сад, 1995.; 3. Свет боје, Павловић Зоран, Туристичка штампа, Београд, 1977; 4. Colour in Contemporary Painting, Leclair Charles, Watson-Guption. Publ., 1991; 5.</p>	

Compositional Exercises for the Painter, Salemme Lucia, Watson-Guptill.Pub. 1997. 6. Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Бркић Немања, Универзитет уметности у Београду, Београд, 1991; 7. Art of the 20th century, Schneckenburger Ruhberg, Tachen, 2000; 8. High and Low-Modern Art and Popular Culture, Varnedoe Kirke; Gopnik, Adam Museum of Modern Art, New York, 1991; 9. Уметност и илузија, Gombrich Ernest, Нолит, Београд, 1984; 10. Појмовник модерне и постмодерне уметности и теорије после 1950, Шуваковић Мишко, Српска академија наука и уметности и Прометеј, Београд и Нови сад, 1999.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	12

Методе извођења наставе:

Методе извођења наставе обухватају предавања уз примере, постављање задатака, тумачење и давање упутстава за реализацију истих. Вежбе се изводе непосредном опсервацијом предмета, групе предмета и модела у атељеу. Мотиве вежби чине разни елементи, људска фигура у простору и сложеније ентеријерске композиције. Консултације и коректуре током реализације задатака студената обављају се индивидуално, док се анализа студентских радова изводи и у виду групних дискусија.. Завршна изложба радова студената изводи се и анализира и појединачно и групно. Током похађања предмета *Сликање А* поред радионица и предавања гостујућих уметника, студенти се упућују на коришћење стручне литературе библиотеке Факултета примењених уметности, других библиотека, интернета, на посете музејима, одабраним текућим изложбама, културним центрима и друго.

Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит: 30	број поена
Редовност у похађању наставе		10	Оцена укупног практичног рада студента од стране наставника	25
Активност студента у току предавања		20	Образлагање рада од стране студента	5
Практичан рад студента (квалитет остварених задатака)		40		

Студијски програм :	Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије студије
Назив предмета:	Сликање Б
Наставник:	Зечевић П.Станко, Огњановић В. Мирко, Кузмановић К. Бранка, Ђулизаревић Карановић М. Селма, Јанковић Неделков Љ. Татјана, Црнобрња Вукадиновић Н. Милица, Вицковић Ф. Селена, Шћепановић С. Владислав, Здравковић Б. Драган, Лазаревић М.Милица, Иван Ј. Грубанов
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	14
Услов:	Положен испит Цртање (А, Б или В)
<p>Циљ предмета: Упознавање и овладавање ликовним проблематикама сликања коришћењем предвиђених сликарских техника према одређеном фонду часова предмета Сликање Б. Стицање знања проучавањем односа боја, анализом површина, волумена, текстура, валерских и светлосних вредности, контраста које води ка умећу реализовања слике. Континуираним одвијањем процеса рада на студији слике омогућава се подстицање особености, креативности, критичког мишљења студената. Предмет Сликање Б кореспондира са потребама предмета одређених модула/студијских програма на којима се реализује.</p>	
<p>Исход предмета: Овладавање студента ликовним проблематикама из области сликања и сликарским техникама у оквиру предвиђеног фонда часова предмета Сликање Б. Примењивање стечених знања на процес реализације студије слике креативним, аналитичко синтетичким поступцима. Успостављање критичког односа према сопственој и другој пракси сликања кроз реализоване задатке. Могућност да се стечена знања и умећа из предмета Сликање Б самостално и креативно примењују у другим предметима модула/студијских програма на академским студијама.</p>	
<p>Садржај предмета: Садржај предмета Сликање Б подразумева проучавање колористичких односа ликовних елемената на основу анализе квалитативно квантитативних вредности површина, волумена, валера и светлосних феномена. У циљу грађења студије слике успоставља се сложена организација простора слике кроз аналитички приступ у посматрању групе предмета, људске фигуре и просторних односа. Студенти користе различите сликарске технике и средства од припремне фазе до краја процеса рада на студији слике. У оквиру постојећег фонда часова садржај предмета Сликање Б подељен је на два семестра и 8 методских јединица / задатака:</p>	
1- 3 недеља	1. Монохромно тонско сликање у три основна тона (црно, бело, сиво) анализирањем односа површина у слици
4 - 7 недеља	2. Сликање пуне пластике скалом тонских вредности од беле до црне
8 - 11 недеља	3. Прелаз од монохромног сликања ка полихромном увођењем једне боје - стварањем локалне боје слике
12 - 15 недеља	4. Стварање хармонијског склада у виду тонског сликања употребом лазурног сликања, полупастом и пастом
16 - 18 недеља	5. Одређивање палете боја са и без наглашене боје у слици употребом лазурног сликања, полупастом и пастом
19 - 22 недеља	6. Употреба пуног колорита различитих интензитета и вредности боја у анализи светлости
23 - 26 недеља	7. Материјализација елемената у композицији, карактер површина, облика, текстура, фактура, изражених бојом
27 - 30 недеља	8. Разматрање проблема светлосних односа и сенке у сликарској целини уз употребу пуног колорита
<p>Напомена: У оквиру предмета Сликање Б практикује се рад у форми <i>Цртежа мањег формата</i> којим се и исказује и надграђује садржај предмета у сврху развијања креативних потенцијала студената.</p>	
<p>Литература 1. Уметност боје, Itten Johannes, Уметничка академија у Београду, Београд, 1961; 2. Свест о облику II, Богдановић Коста, Прометеј, Нови сад, 1995; 3.Свет боје, Павловић Зоран, Туристичка штампа, Београд, 1977; 4. Colour in Contemporary Painting, Leclair Charles, Watson-Guptill. Publ., 1991; 5. Compositional Exercises for the Painter, Salemm Lucia, Watson-Guptill.Pub. 1997; 6. Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Бркић Немања, Универзитет уметности у Београду, Београд, 1991; 7. Art of the 20th century, Schneckenburger Ruhberg, Tachen, 2000; 8. High and Low-Modern Art and Popular Culture, Varnedoe Kirke; Gornik, Adam Museum of Modern Art, New York, 1991; 9. Уметност и илузија, Gombrich Ernest, Нолит, Београд, 1984;</p>	

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	8
<p>Методe извођења наставе: Методе извођења наставе обухватају предавања уз примере, постављање задатака, тумачење и давање упутстава за реализацију истих. Вежбе се изводе непосредном опсервацијом предмета, групе предмета и модела у атељеу. Мотиве вежби чине разни елементи, људска фигура у простору и сложеније ентеријерске композиције. Консултације и коректуре током реализације задатака студената обављају се индивидуално, док се анализа студентских радова изводи и у виду групних дискусија.. Завршна изложба радова студената изводи се и анализира и појединачно и групно. Током похађања предмета Сликање Б поред радионица и предавања гостујућих уметника, студенти се упућују на коришћење стручне литературе библиотеке Факултета примењених уметности, других библиотека, интернета, на посете музејима, одабраним текућим изложбама, културним центрима и друго.</p>				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит:	30
Редовност у похађању наставе		10	Оцена укупног практичног рада студента од стране наставника	25
Активност студента у току предавања		20	Образлагање рада од стране студента	5
Практичан рад студента (квалитет остварених задатака)		40		

Студијски програм :	Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Основне академске студије				
Назив предмета:	Социологија културе				
Наставник:	др Ђокица Јованоивић				
Статус предмета:	изборни				
Број ЕСПБ:	4				
Услов:	нема				
Циљ предмета: Усвајање основних појмова о култури у савременом друштву, разумевање медијске културе и улоге уметника у новим тржишном околностима. Са оваквим знањем студенти треба да развију истраживачки мотив, смисао за теоријску анализу, критички приступ према културним појавама и практичну сналажљивост у области културе и примењене уметности.					
Исход предмета: Да формира стручно мишљење о култури и њеном месту у друштву. Да унапреди знања о културном идентитету.					
Садржај предмета: Појам културе, 2. Култура и природа, 3. Символи и стварност, 4. Значења у култури , 5. Социолошки приступ култури, 6. Друштвена условљеност култур, 7. Културна делатност и форме мишљења, 8. Структура друшва и културне неједнакости, 9. Култура и друштвене промене, 10. Сукоби у култури, 11. Држава и културна политика, 12, Институције и организације у култури, 13. Личност и култура, 14. Образовање и култура, 15. Облици културе Функције културе, 2. Менаџмент у култури, 3. Менаџер у култури, 4. Маркетинг у култури , 5. Култура и смисао живота, 6. Мултикултурализам, 7. Глобализација, 8. Медији и култура, 9. Комуникација, 10. Средства масовних комуникација, 11. Електронска култура, 12, Култура и тржиште, 13. Масовна култура, 14. Друштво и уметност, 15. Будућност културе и уметност					
Литература: Аврамовић, З. (2008):Култура, Завод за издавање уџбеника, Београд Вајт, Ј. (1970):Наука о култури, Култура, Београд Смирс, Ј. (2004): Уметност под притиском, Нови Сад Прњат Бранко, (2006): Културна политика, Завод за културу, Београд Драгићевић-Шешић, М, Стојковић, Б. (1994). Култура (менаџмент, анимација, маркетинг), Клио, Београд Мулен, Р. (2001) Умјетност и тржиште, Клио, Београд Инђић, Т. (1986): Тржиште ликовних делатности, ЗПК, Београд					
Број часова активне наставе			Остали часови: 0		
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0		Студијски истраживачки рад: 0	
Методе извођења наставе: Интерактивни метод наставе, семинари, консултације					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	50	број поена	Завршни испит :	50	број поена
активност у току предавања		20	испит-усмени		50
семинар-и		30			

Студијски програм :	Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација		
Ниво и врста студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	Српска уметност 20. века		
Наставник:	Тодић М. Миланка		
Статус предмета:	Обавезан		
Број ЕСПБ:	6		
Услов:	нема		
Циљ предмета: Студенти сва три студијска програма треба да упознају моделе представљања у српској визуелној култури 20. века као и кључне теоријске системе како би изградили властиту способност читања и тумачења уметничког дела. Студентима се најпре представљају основни правци и идеје српске визуелне културе, од фотографије до сликарства и графичког дизајна током 20. века, а затим се уз менторске консултације оспособљавају за теоријско промишљање и интерпретацију одабраних појава у писаним семинарским радовима.			
Исход предмета: Курс настоји да унапреди општа и посебна сазнања о авангардној и модерној српској визуелној култури 20. века као и да представи главне токове постмодерне.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Студентима се најпре представљају основни правци и идеје српске визуелне културе, од фотографије до сликарства и графичког дизајна током 20. века, а затим се уз менторске консултације оспособљавају за теоријско промишљање и интерпретацију одабраних појава у писаним семинарским радовима. Проблем светлости у српској уметности модерне Проблем форме у српској уметности модерне Авангардани покрети у српској уметности модерне Накнадна модерна Енформел у Србији			
Литература: W.Benjamin, O fotografiji i umetnosti, preveo J. Aćin, urednik M. Todić, Beograd : Kulturni centar Beograda, 2007. М. Тодић, Фотографија и слика, Цицero, Београд 2001. L. Manovic, Metamediji, CSUB, Beograd 2001. Трифунoвић Л., Сликарски правци 20 века, Просвета, Београд 1980 Трифунoвић Л., Од импресионизма до енформела, Нолит 1992 Живкович С., Београдски импресионисти, Златоусти, Београд 2004 Тодић М., Фотографија и пропаганда,, Књижевна задруга, Бања Лука 2005 <i>Počeci jugoslovenskog modernog slikarstva (1900-1920)</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1973. <i>Treća decenija. Konstruktivno slikarstvo</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1967. <i>Četvrta decenija. Ekspresionizam boje. Poetski realizam (1930-1940)</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1971. <i>Nadrealizam. Socijalna umetnost (1929-1950)</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1969. <i>Jugoslovensko slikarstvo šeste decenije</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1980. <i>Jugoslovensko slikarstvo sedme decenije</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1983. <i>Jugoslovenska grafika (1950-1980)</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1985. <i>Jugoslovenska skulptura (1870-1950)</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 1975. ГАВРИЋ, Зоран, <i>Фило Филиповић. Радови на папиру</i> , Београд: <i>Културни центар Београда</i> 2000. ГАВРИЋ, Зоран, <i>Зоран Павловић. Рани радови</i> , cat. exh., Beograd: <i>Muzej savremene umetnosti</i> 2007. ТОДИЋ М., Радета Станковић, Народни музеј, Београд 1998 ТРИФУНОВИЋ Л., Српско сликарство 1900-1950, Нолит, Београд 1973			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0
			0
Методe извођења наставе: Предавања и консултације су интерактивног типа и подразумевају висок степен учешћа студената у реализацији семинарских радова на одабрану тему, као и дискусију са другим студентима на мастеру.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе : 70	број поена	Завршни испит : 30	број поена
активност у току предавања	10	испит-усмени	30
семинар-и	60		

Студијски програм :	Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација							
Ниво и врста студија:	Основне академске студије							
Назив предмета:	Стилови у ентеријеру 1							
Наставник:	Димковић М. Данијела							
Статус предмета:	Обавезан							
Број ЕСПБ:	6							
Услов:	нема							
<p>Циљ предмета: Стилови у ентеријеру 1 су део предмета чији је циљ да оствари први контакт студента са основним стилским елементима у ентеријеру. Пружа им се продубљено и систематизовано знање о дефиницији принципа и развоја стилова у ентеријеру и намештају, као и о изражајним средствима којима се стилови одликују.</p> <p>Такође, циљ предмета је постизање знања и разумевања као и постизање практичних и уметничких вештина у сагледавању форме и стила у архитектури и намештају, пројектовању архитектонских елемената и елемената стилског намештаја као и сагледавање историјског, културолошког, уметничког и социјолошког развоја и наслеђа те њиховим транспоновањем у савремени контекст са применом нове технологије у пројектовању ентеријера.</p>								
<p>Исход предмета: По одслушаном курсу студент је оспособљен за праћење наставе на предметима који следе на идућим годинама како основних тако и дипломских академских студија (мастер) на студијском програму. Студент је оспособљен да одреди, дефинише и прави јасну разлику између стилских архитектонских и декоративних елемената ентеријера од најстаријих цивилизација до периода Ренесансе. Затим је оспособљен за идентификацију, класификацију, илустрацију и пројектовање стилских елемената ентеријера и намештаја. Студенти стичу компетенције за анализу и компарацију стилских елемената обрађених стилских епоха као и у препознавању и указивања на грешке у постојећим реконструисаним објектима. Такође је оспособљен за комбиновање, креирање, модификовање и пројектовање стилских елемената и њихово транспоновање у савремени контекст и модерну пројектантску праксу.</p>								
<p>Садржај предмета:</p> <p>1.Чиниоци који утичу на облике стила. Основни и допунски елементи стилске архитектуре и намештаја, 2.Порекло и формирање стила у архитектури, 3.Најстарије цивилизације, развој стила, 4.Месопотамија и Египат, архитектонски и декоративни елементи, 5.Орнамент древних цивилизација као најстарији декоративни израз, 6.Практичан рад на предходно обрађене теме; Орнамент и његова примена у савременом контексту, 7.Практичан рад, вежбе и коректуре, 8.Развој и трансформација стила у егејској и грчкој цивилизацији, 9.Развој стила: дорски, јонски и коринтски ред, 10.Практичан рад, приказ стилских редова у одговарајућим пропорцијским односима, 11.Практичан рад, вежба и коректуре, 12.Етрурско и римско уобличавање стила, 13.Копозитни и тоскански ред, преузимање и прерада античких редова, 14.Употреба лука, увођење нових архитектонских елемената, 15.Упоредна анализа стилова античке и римске уметности.</p> <p>1.Практичан рад, примена римских архитектонско-декоративних елемената у пројектовању задатог простора, транспонованих у савремени контекст, 2.Практичан рад, вежбе и коректуре, 3.Ранохришћанска уметност и промене изазване религијом, 4.Средњи век: Византија– архитектура и декоративна уметност, 5.Практичан рад на предходно обрађену тему. Орнаментика, 6.Практичан рад, вежба и коректуре, 7.Практичан рад, вежбе и коректуре, 8.Средњи век: Романика – архитектура и декоративна уметност, 9.Практичан рад, реконструкција задатог ентеријера, пројектовање, 10.Практичан рад, вежбе и коректур, 11.Средњи век: Готика – карактеристике стила, увођење нових архитектонских елемената, 12.Практичан рад, пројектовање и анализа елемената ентеријера и намештаја, 13.Практичан рад, вежбе и коректуре, 14. Упоредна анализа стилова средњовековне културе, 15.Предаја радова и пројектата.</p>								
<p>Литература:</p> <p>Adam, R, <i>Classical Architecture – A Comperhensive Handbook to the Tradition of Classical Style</i>, New York, 1991; Aleksandar Ajzinberg, <i>Stilovi, arhitektura, nameštaj-terminološki rečnik</i>, Prosveta, Beograd, 2007; F.Bourbon, <i>Drevne civilizacije</i>, Mozaik knjiga, Zagreb, 2004; D.Preziosi, <i>Aegean art and arhitecture</i>, New York, 1998; L.Oakes and L.Gahlin, <i>Anciant Egypt</i>, Hermes House, 1997; A.Siliotti, <i>Egipat, hramovi, bogovi, ljudi</i>, Singapur, 2005; R.Osdorn, <i>Archaic and cclassical Greek art</i>, New York, 1998; K.Šerold, <i>Klasična Grčka</i>, Novi Sad, 1976; H. Keler, <i>Rimsko carstvo</i>, Novi Sad, 1976; A.M.Liberati F. Bourbon, <i>Drevni Rim</i>, Mozaik knjiga, 2004; A.Grabar, <i>Vizantija Umetnost srednjeg veka od VIII do XV veka</i>, Novi Sad, 1969; R.Cormack, <i>Byzantine Art</i>, Hong Kong, Oxford, 2000; V.J.Đurić-G.Babić, <i>Srpska umetnost u srednjem veku</i>, I i II, Beograd, 1997; Protodakon Pribislav Simić, <i>Crkvena umetnost</i>, Beograd, 2000; Atlas Arhitekture I i II, Građevinska knjiga, Beograd, 2006; Stilovi nameštaj, dekor, I i II, Larousse, Vuk Karadžić, Beograd, 1972; The Art of Gothic: arhitecture, sculpture, painting, Koln, 2004; Alexander Speltz, <i>Styles of ornament</i>, London, 1996; Owen Jones, <i>The Grammer of ornament</i>, London, 2009.</p>								
Број часова активне наставе				Остали часови:				
Предавања:	1	Вежбе:	2		ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:	0
Методe извођења наставе: Предавања са илустрацијама/узорцима, Power point презентацијама,								

практичним демонстрацијама техника, метода и поступака рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :
активност у току предавања	20		30
практична настава	20	Испит-практичан задатак	30
семинарски рад	15		
презентација	15		

Студијски програм :	Примењена уметност		
Ниво и врста студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	Технологија керамике 1		
Наставник:	Бојан Јокић		
Статус предмета:	обавезан		
Број ЕСПБ:	12		
Услов:	нема		
<p>Циљ предмета: је да студент у току два семестра сазна и усвоји основне физичке и хемијске величине значајне за технологију керамике, изучи природне и синтетичке сировине неопходне у производњи керамичких маса и глазура, као и основне процесе у производњи керамике, као што су: припрема сировина и композита, обликовање, сушење, печење и глазирање.</p>			
<p>Исход предмета: По завршетку двосеместралне наставе од студената се очекује да самостално врше одабир сировина, одређују њихове основне карактеристике, евентуално врше корекције појединих карактеристика, праве различите сложене керамичке композите, правионо воде режиме сушења и печења, а све у циљу добијања бездефектних керамичких форми.</p>			
<p>Садржај предмета: 1. Историјат развоја керамике 2. Подела керамичких материјала. 3. Минерали и стене. Особине и подела. 4. Сировине за добијање црепа. Керамичке глине 5. Силикатни минерали. Кварцни минерали. 6. Глинени минерали Алумосиликатни минерали. Алкални земноалкални силикати 7. Силикати калцијума, магнезијума и гвождја. Оксидне сировине 8. Карбонатне сировине: калцит, магнезит, доломит 9. Опште карактеристике сировина. Влажност, губитак жарења, хемијски и минералоски састав. 10. Гранулометријски састав. Специфична површина, 11. Пластичност и везивност глине и методе одређивања. 12. Термичке карактеристике, методе одређивања 13. Мешање сировина, млевење 14. Обликовање керамичких маса пресовањем. 15. Обликовање керамичких маса у пластичном стању. Екструзија, грешке при екструзији. 16. Обликовање токарењем. Обликовање на стругу. 17. Ручно обликовање 18. Обликовање ливењем. Криве разређења. 19. Особине ливачких суспензија. 20. Састав ливачке масе. Грешке при ливењу. 21. Гипсни калуп, основи израде калупа, основи израде калупа, брзина ливења. 22. Теоријски аспекти операције сушења. 23. Криве сушења и температурне криве. 24. Скупљање при сушењу. Режији сушења. 25. Термичка обрада керамичких маса. 26. Хемијске промене у току загревања. 27. Физичке промене у току физичког третмана. 28. Специфичности црепа мајолике, фајанса, каменине, полупорцелана, порцелана 29. Грешке при печењу, режими печења. 30. Врсте пећи, мерење температуре, помоћни ватростални материјал.</p>			
<p>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истражачки рад Експерименталне вежбе везане за основне карактеристике глине (влага, скупљање, пластичност, гранулометријски састав, упијање воде). Карактеристике гипса (финоћа млива, водогипсни фактор, ретардери и акцелератори). Ливачке особине масе, криве разредјења. ливење. Анализа добијених резултата, дискусије. Демонстрације појединих технолошких фаза рада. Семинарски рад који обједињује практичну реализацију, писање и усмену одбрану</p>			
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. С. Киш. Технологија уметничке керамике 2. М. Тецилазић-Стевановић, Основи технологије керамике 3. Љ. Костић: Гвозденовић, Неорганска технологија 4. М. Илић, С. Карамата, Специјална минералогја 5. Мелор, модерна неорганска хемија, 6. С. Зафировски П. Сапунов, Приручник за хемијско-технолошка израђунавања у неметалима 			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН: 0	
			1
<p>Методe извођења наставе: Предавања, демонстрације вежби, тестови (два у I и један у II семестру). Семинарски рад на крају II семестра.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :
активност у току предавања и вежби	10		30
практична настава	10		број поена
колоквијум-и	30		30
семинар-и	20		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Технологија материјала I
Наставник:	др Ирена Живковић
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	6
Услов:	нема

Циљ предмета:

Пружање основних знања из области материјала у конзервацији и рестаурацији, скулптуре и уметничких слика. Упознавање са хемијским, физичким, минералошким, механичким својствима материјала, технолошким карактеристикама и њиховом применом.

Исход предмета:

Могућност самосталног и тимског учествовања у заштити културних и историјских добара. Захваљујући познавању материјала који се користе у сликарству и вајарству (камен, глина, везива, пигменти, разна пунила, студенти би требало да самостално врше одабир материјала који се користи за рестаурацију и конзервацију уметничких дела и да адекватно стручно изводе фазе заштите истих.

Садржај предмета:

Садржај предмета по часовима

Први зимски семестар (15 наставних недеља)

- недеља (2 часа): Пријем студената, упознавање са садржајем предмета, начином рада, вредновањем рада, у току трајања наставе. Техничка питања око савладавања предмета.
- недеља (2 часа): Глине – врсте глина и основна својстватва глиненних минерала. Методе и врсте испитивања глина. Примена глине у сликарству и вајарству.
- недеља (2 часа): Глина у керамици. Технолошки процес производње керамичких материјала класичних и савремених. Основне операције и процеси у формирању керамичких материјала: сушење, печење и синтеровање.
- недеља (2 часа) Врсте керамичких материјала: савремени и класични, сличности и разлике. Теракота, мајолика, фајанс, порцелан. Примена у уметности.
- недеља (2 часа): Стакло као композитни неоргански материјал. Сировине за синтезу стакла. Врсте стакла, особине и примена.
- недеља (2 часа): Процес производње стакла, основне фазе технолошког процеса производње, са акцентом на топљење и обликовање.
- и 8. недеља (4 часа): Стакло у уметности. Семинарски радови из области и керамике.
- недеља (2 часа): Самостални семинарски радови из области примене стакла у уметности.
- недеља (2 часа): Први колоквијум из технологије материјала I
- и 12. недеља (4 часа): Камен – историјат: камен у развоју људске цивилизације. Врсте стена, подела, основне карактеристике камена. Камен у вајарству. Обрада камена. Стене, појам петрологије, врсте стена, начини настанка стенске масе кроз геолошке етапе у развоју литосфере. Корозија камена и методе заштите од ње.
- недеља (2 часа): Минерали, настанак, примена и морфолошке карактеристике истих. Методе испитивања минерала. Кристалографске карактеристике. Хемијска својства минерала.
- недеља (2 часа): Везиво као материјални елеменат слике. Систематизација везива, физичка и хемијска својства везивних материјала. Врсте везива, подела према пореклу: минерална-неорганска, органска.
- недеља (2 часа) 2. колоквијум из Технологије материјала I.

Други, летњи семестар (15 наставних недеља)

- и 2. недеља (4 часа): Хидраулична везива. Цемент. Хемијски и минерални састав. Врсте цемента. Компоненте за синтезу цемента. Технолошка шема процеса производње цементног клинкера. Физичко хемијске карактеристике цемента. Портланд цемент, алуминатни цемент. Примена цемента. Корозија.
- и 4. недеља (4 часа): Бетон као композитни материјал. Основни састојци бетона: везиво, агрегати, адитиви. Начин пројектовања састава бетона. Основна својства. Методе испитивања. Примена. Корозија бетона и методе заштите.
- недеља (2 часа): 3. колоквијум из Технологије материјала
- недеља (2 часа): Малтер као композитни материјал. Основни састојци малтера: везиво, агрегат, адитиви, сличности и разлике малтера и бетона. Основна својства. Методе испитивања.
- недеља (2 часа): Гипс - врсте и собине гипса. Сировине за добијање гипса. Технолошки процес производње гипса. Техничке карактеристике гипса. Методе испитивања. Ливење гипса. Примена гипса у вајарству и сликарству.
- недеља (2 часа): Креч – ваздушно-хидраулично везиво. Врсте кречних везива. Сировине за добијање креча. Технолошки процес производње кречног везива. Методе испитивања, примена.
- недеља (2 часа): Семинарски радови из области везивних материјала: гипс, креч, цемент.
- недеља (2 часа) 4. колоквијум из Технологије материјала I.

11, 12, 13. и 14. недеља (8 часова): Боја као материјални елемент слике. Пигменти – својства примена и подела. Основне карактеристике пигментних материјала. Методе испитивања и примена. Бели пигменти - природни и синтетички. Жути и смеђи пигменти. Црвени пигменти. Зелени –природни и синтетички. Плави пигменти природни и синтетички. Плави пигменти природни и синтетички. Сиви и црни пигменти.

15. недеља (2 часа): 5. колоквијум.

Литература:

М.Крајгер; Сликаство методе сликања и материјали. Н. Бркић; Технологија сликарства, вајарства и иконографије. Мелор; модерна неорганска хемија. Неорганска хемијска технологија

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 1	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	0

Методе извођења наставе:

Предавања, демонстрације вежби, тестови (два у I и један у II семестру). Семинарски рад на крају II семестра.

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
активност у току предавања и вежби		10	Испит- усмени		30
колоквијум-и		50			
семинар-и		10			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Технологија материјала 2
Наставник:	др Ирена Живковић
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	6
Услов:	Услов за похађање: потпис из Технологије материјала 1 Услов за полагање: положен испит Технологија материјала 1

Циљ предмета:

Први део курса има за циљ да упозна студенте са добијањем и прерадом металних и керамичких материјала као и са специфичним процесима обраде њихове површине.

Други део курса има за циљ да упозна студенте са добијањем и прерадом полимерних, композитних и специјалних функционалних материјала.

Исход предмета:

По завршетку првог дела курса очекују се следећи исходи/резултати учења:

- оспособљеност студента да на основу компаративних карактеристика поступака прераде металних и керамичких материјала као и специфичних процеса обраде њихове површине врши оптималан избор материјала и поступка његове прераде у пројектовани производ.

По завршетку другог дела курса очекују се следећи исходи/резултати учења:

оспособљеност студента да на основу компаративних карактеристика поступака прераде полимерних, композитних и специјалних функционалних материјала врши оптималан избор материјала и поступка његове прераде у пројектовани производ.

Садржај предмета:

У првом делу курса, **теоријска настава** обухвата: **Прерада метала и легура:** *Основи добијања метала и легура:* Металургија легура железа и обојених метала. *Ливење метала:* ливење у пешчаним калупима, ливење у кокилама, микроливење, континуално ливење; *Прерада метала пластичном деформацијом на топло и хладно:* ваљање, сабијање (ковање), извлачење, истискивање, савијање; *Прерада метала методама металургије праха:* пресовање и синтеровање прахова, Заваривање: поступци заваривања: гасно заваривање, електрично заваривање са обложеном електродом, електролучно заваривање са нетопљивом електродом у заштити гаса (TIG), електролучно заваривање са топљивом електродомом жицом у заштити гаса (MIG), електролучно заваривање под прашком (EPP), електролучно заваривање, заваривање електронским снопом, заваривање ласером. *Машинска обрада металних материјала резањем:* стругање,глодање, рендисање, турпијање, брушење, полирање, бушење и одсецање. *Специјални поступци обраде метала:* применом плазме, ласера и ерозије. **Хемијско-физичка обрада површине метала** **Принципи избора металних материјал са аспекта избора метода прераде.** Примена комерцијалних база података и програмских пакета **Синтеза и прерада керамике и стакала:** Процеси синтезе и прераде керамичких прахова Процеси сушења и печења керамичких производа, Синтеза и прерада неорганских стакала, Синтеза и прерада стакло-керамике. **Принципи избора керамичких материјала са аспекта избора метода прераде.** Примена комерцијалних база података и програмских пакета.

Практична настава - реализује се у **току 15 радних недеља** и обухвата:

- практичан рад у лабораторији и радионици уз демонстрацију појединих поступака прераде метала.
- стручне посете одговарајућим индустријским погонима.

У другом делу курса, **теоријска настава** обухвата: **Преглед поступака синтезе полимера, Прерада полимерних материјала-компаундирање; Прерада полимерних материјала:** екструдирање, бризгање, дување, каландрирање, пресовање, ливење, термоформирање, заваривање, механичка обрада, лепљење, ламинирање и каширање и обрада површине; **Производња и прерада еластомерних материјала** *Израда производа од гуме.* **Поступци прераде термоумрежавајућих полимера.** **Принципи избора полимерних материјал са аспекта избора метода прераде.** Примена комерцијалних база података и програмских пакета. **Методе процесирања прашкастих композитних материјала са керамичком и металном матрицом, Методе процесирања композитних материјала на бази угљеника (C/C).** **Методе процесирања полимерних композитних материјала:** Процесирање у аутоклаву, ручно слагање, распршивање, машинско намотавање, вруће пресовање у калупу, инјекционо пресовање у калупу, пултрузија, хладно пресовање у калупу, убризгавање смоле.

Практична настава - реализује се у **току 15 радних недеља**, и обухвата:

- практичан рад у лабораторији и радионици уз демонстрацију појединих поступака прераде метала.
- стручне посете одговарајућим индустријским погонима.

Литература:

1. Р. Алексић, В. Радојевић, **Технологија материјала**, Белешке са предавања, CD, ТМФ, 2008.
2. S. Kalpakjian, **Manufacturing Processes for Engineering Materials**, Addison-Wesley, 7th Ed., 2002
3. M. Ashby, K. Johnson, **Materials and Design: The Art and Science of Material Selection in Product**

Design,

Butterworth-Heinemann, Oxford, 2002

4. M.F. Ashby, **Materials Selection in Mechanical Design**, Pergamon Press, Oxford, 2002.
5. D.L. Chung, **Composite materials: Science and Applications, Functional Materials for Modern Technologies**, Springer, London, 2002

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 1	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	0
Методе извођења наставе:				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ предавања са видео пројекцијама; ▪ студентска индивидуална/групна истраживања и семинари; ▪ учење из неакадемских извора (интернет, посете фирмама, контакти са професионалном праксом/окружењем и сл.). 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе : 70	број поена		Завршни испит : 30	број поена
Предавања-евиденција активности	10		Испит - усмени	15
Семинарски рад	40		Испит - писмени	15
Колоквијум - усмени	20			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Фотографија примењена у конзервацији
Наставник:	Владимир Перић
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	4
Услов:	нема

Циљ предмета:

Студенти се оспособљавају за овладавање техникама снимања и обраду снимљеног материјала из области примењене фотографије за потребе конзерваторско-рестаураторске документације.

Исход предмета:

Студенти су оспособљени за самосталну израду обавезне фотографске конзерваторско-рестаураторске документације.

Садржај предмета:

Подстицање, развијање и усавршавање самосталног рада студената са претпоставком да је фотографија један од основних елемената конзерваторско-рестаураторске документације.

Техничко усавршавања рада у фотографском атељеу. Упознавање са снимањем у студију (расвета, апарати...) Савладавање техника снимања специфичних за потребе илустровања свих фаза конзерваторско-рестаураторског третмана (стање пре радова, ток радова, завршни снимци после радова). Осим снимања у видљивом делу спектра студенти се упознају са техникама снимања у делу спектра (УВ, ИЦ) везаним за конзерваторска испитивања и истраживања.

Вежбе и практичан рад

Рад на вежбама обухвата употребу камера средњег и малог формата у условима школског атељеа уз коришћење расположиве расвете. Снимање дводимензионалних и тродимензионалних уметничких предмета изводи се у ентеријеру и екстеријеру (IN SITU). Такође се студенти упознају са радом у лабораторији са израдом црно-брлих фотографија до формата 13 x 18 cm.

Већи део рада везан је за савремену дигиталну технику и обраду добијене слике на рачунару као основе за савремено документовање конзерваторских поступака и формирање обавезне фото-документације.

Литература

Основе тонске репродукције, Милетин Милан, 1994.

Елементарна техника фотографије, Драгољуб Кажић, 1981.

Број часова активне наставе

Остали часови:

Предавања:	1	Вежбе:	1	ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:	0	Остали часови:	0
------------	---	--------	---	------	---	-----------------------------	---	----------------	---

Методe извођења наставе:

Предавања, практичне вежбе, самостални рад студента у студију

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Предавања - евиденција активности		5	Испит - практични пројекат/задатак		30
Вежбе - евиденција активности		5			
Колоквијум - практични пројекат/задатак		60			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација; Примењена уметност
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Хришћанска иконографија
Наставник:	Просен И. Милан
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	4
Услов:	нема

Циљ предмета:

Циљ предмета је да студенти стекну основна знања о иконографији и симболици источног и западног хришћанства, о архитектонским елементима, типовима и основним деловима хришћанског храма, и одређеним богослужбеним предметима и њиховој намени.

Један од важних задатака наставе хришћанске иконографије је и оспособљавање будућих уметника – конзерватора и рестауратора за “читање” и иконографско тумачење ликова и композиција на фрескама и иконама.

Исход предмета:

По завршетку наставе студент поседује одређена знања из хришћанске иконографије. Студент стиче способност да може да примени своје стечено теоријско знање у тумачењу и интерпретацији хришћанске уметности и архитектуре, као и начину представљања појединих светитеља, циклуса и симбола.

Садржај предмета:

Теоријска настава-предавања

Програм предмета је тематски и подељен у неколико целина.

У првој целини се пружа преглед типова сакралних грађевина, основних архитектонских елемената и делова хришћанског храма.

Друга целина обухвата појам и намену иконе, иконостаса, богослужбених предмета и књига као и сликаног украса у рукописним књигама.

Трећа, најобимнија целина посвећена је изучавању иконографије и симболике источног и западног хришћанства, њиховим изворима и начину представљања појединих светитеља, циклуса и симбола.

Литература

СВЕТО ПИСМО СТАРОГ И НОВОГ ЗАВЈЕТА (превео Стари завјет Ђуро Даничић; Нови завјет превео Вук Стеф. Карацић) Прва књига Мојсијева и једно јеванђеље по избору.

Л. МИРКОВИЋ, *Православна литургија* I, Београд 1965, 1982, 115-135.

Д. БОГДАНОВИЋ, *Стара српска библиотека*, Летопис Матице српске књ. 408, св. 5-6, Нови Сад 1971, 405-431, 588-620 (постоји и сепарат), прештампано у: Д. Богдановић, *Студије из српске средњовековне књижевности*, Београд 1997, 5-79.

ДЕРОКО, Александар: *Монументална и декоративна архитектура у средњовековној Србији*, Београд: Научна књига 1953, (28-37, 330-333)

GRUPA AUTORA, *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog hrišćanstva*, Zagreb 1979, 1985 (поједине одреднице)

G. FERGUSON, *Signs and Symbols in Christian Art*, Oxford Univ. Press 1989 (само поједине одреднице)

J.CHEVALIER, A.GHEERBRANT, *Rječnik simbola*, Zagreb 1987 (поједине одреднице)

Допунска литература

GRABAR, Andre: *Vizantija. Vizantijska umetnost srednjeg veka* (od VIII do XV veka), prevod s francuskog Olivera Đurić, Novi Sad: Bratstvo i jedinstvo 1969.

МЕДИЋ. Милорад: *Стари сликарски приручници* I, II Београд: Републички завод за заштиту споменика културе 1999-2006.

ЕВДОКИМОВ, Павел, Уметност иконе: теологија лепоте, с француског превела Тијана Мирковић, Београд 2009.

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања:	2	Вежбе:	0	
		ДОН:	0	
		Студијски истраживачки рад:	0	

Методe извођења наставе:

Предавања уз визуелну презентацију путем видео пројекције или испред уметничког дела у музеју, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	50	број поена	Завршни испит :	50	број поена
Предавања - евиденција активности		10	Колоквијум		20
Семинарски рад		20	Испит- усмени/писмени/тест		30
Колоквијум		20			

Студијски програм :	Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Основне академске студије
Назив предмета:	Цртање А
Наставник:	Зечевић П. Станко, Огњановић В. Мирко, Кузмановић К. Бранка, Ђулизаревић Карановић М. Селма, Јанковић Неделков Љ. Татјана, Црнобрња Вукадиновић Н. Милица, Вицковић Ф. Селена, Шћепановић С. Владислав, Здравковић Б. Драган, Лазаревић М. Милица, Иван Ј. Грубанов
Статус предмета:	обавезан
Број ЕСПБ:	18
Услов:	нема
<p>Циљ предмета: Упознавање, овладавање и продубљивање ликовних проблематика цртежа до увођења у сликање сходно фонду часова предмета <i>Цртање А</i>. Стицање знања и умећа у разноврсним приступима грађења цртежа, површина, текстура, валера, светлости и сложенијих цртачких целина коришћењем различитих цртачких техника и средстава. Развијањем процеса рада на студији цртежа омогућава се подстицање особености, креативности, критичког мишљења и индивидуалних поетика. Предмет <i>Цртање А</i> кореспондира са потребама предмета одређених модула/студијских програма на којима се реализује.</p>	
<p>Исход предмета: Овладавање студента ликовним проблематикама из области цртежа и предвиђеним цртачким техникама према планираном фонду часова предмета <i>Цртање А</i>. Применљивост стечених знања на процес реализације студије цртежа аналитичко синтетичким поступцима у правцу развијања индивидуалне поетике. Успостављање критичког односа према сопственој и другој цртачкој пракси. Могућност да се стечена знања и умећа предмета <i>Цртање А</i> самостално и креативно примењују у другим предметима модула/студијских програма на академским студијама.</p>	
<p>Садржај предмета: Садржај предмета <i>Цртање А</i> подразумева проучавање ликовних елемената и њихових односа кроз облике и односе облика, елементе у простору и простора које се приказује различитим цртачким приступима. За анализу површина, текстура, фактура, структура, валерских, светлосних вредности и комплексних односа елемената студенти користе разноврсне технике и средства за реализацију студије цртежа која је праћена и фазом припреме. У оквиру постојећег фонда часова предмета <i>Цртање А</i> садржај предмета је подељен на два семестра и 10 методских јединица / задатака:</p>	
1 - 3 недеља	1. Линеарни приказ уочених мера, пропорција, односа, карактера, једног или више елемената у простору
4 - 6 недеља	2. Артикулација линија у композицији отвореног и / или затвореног типа са више елемената у простору
7 - 9 недеља	3. Изражајне могућности линије у тумачењу површине, облика и простора
10 - 12 недеља	4. Валерски кључеви (високи и ниски), грађење светло - тамних односа и контраста и њихова функција у ликовном изражавању
13 - 15 недеља	5. Приказивање текстура, фактура, валера облика и површина различитим приступима у оквиру медија цртежа
16 - 18 недеља	6. Постизање пуног пластицитета облика и површина градицијом тонова
19 - 21 недеља	7. Употреба различитих видова перспектива у компоновању (ваздушна, фронтална, централна, инверзна)
22 - 24 недеља	8. Анализа пластичких вредности облика и простора уз помоћ различитих начина осветљења (природно, вештачко, усмерено)
25 - 27 недеља	9. Увођење колористичне вредности линије и површине у композицију
28 - 30 недеља	10. Креирање сложеније композиционе целине засноване на принципима идентичности, репетиције, сличности
<p>Напомена: У оквиру предмета <i>Цртање А</i> практикује се рад у форми <i>Цртежа мањег формата</i> којим се и исказује и надграђује садржај предмета у сврху развијања креативних потенцијала студената.</p>	
<p>Литература: 1. Теорија форме, Мишевић Раденко, УУ, Београд, 1977; 2. Уметност и визуелно опажање, Арнхајм Рудолф, УУ, Београд, 1998; 3. Увод у визуелну културу, Богдановић Коста, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1986; 4. Методе сликања и материјали, Kreigher – Хозо Метка, Свјетлост, Сарајево, 1991; 5. О пропорцијама, Стојановић – Сип Драгослав, ФПУ, Београд 1974, Елементи облика, Стојановић – Сип Драгослав, ФПУ, Београд 1966, Основи обликовања, Стојановић – Сип Драгослав, ФПУ, Београд 1966, Сенка и боје, Стојановић – Сип Драгослав, ФПУ, Београд 1976; 6. The art of the portrait, Schneider Norbert, Tachen, 2000; 7. La nature morte, Sterling Charles, Macula, Париз, 1985. 8. Nudes, Група аутора, Grange Books, 2005; 9. Уметност и њена историја, Gombrich Ernest, Нолит, Београд, 1980; 10. Ликовне свеске 1-9, Уметничка академија, Београд ('71,' 72, '73,' 75,' 77,' 80,' 81, '82, '85, '88).</p>	

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 2	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 0	12
<p>Методe извођења наставе: Методе извођења наставе обухватају предавања уз примере, постављање задатака, тумачење и давање упутстава за реализацију истих. Вежбе се изводе непосредном опсервацијом предмета, групе предмета и модела у атељеу. Мотиве вежби чине разни елементи, људска фигура у простору и сложеније ентеријерске композиције. Консултације и коректуре током реализације задатака студената обављају се индивидуално, док се анализа студентских радова изводи и у виду групних дискусија. Завршна изложба радова студената изводи се и анализира и појединачно и групно. Током похађања предмета <i>Цртање А</i>, поред радионица и предавања гостујућих уметника, студенти се упућују на коришћење стручне литературе библиотеке Факултета примењених уметности, других библиотека, интернета, на посете музејима, одабраним текућим изложбама, културним центрима и друго.</p>				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	укупан број поена	Завршни испит:	30
				укупан број поена
Редовност у похађању наставе		10	Оцена укупног практичног рада студента од стране наставника	25
Активност студента у току предавања		20	Образлагање рада од стране студента	5
Практичан рад студента (квалитет остварених задатака)		40		